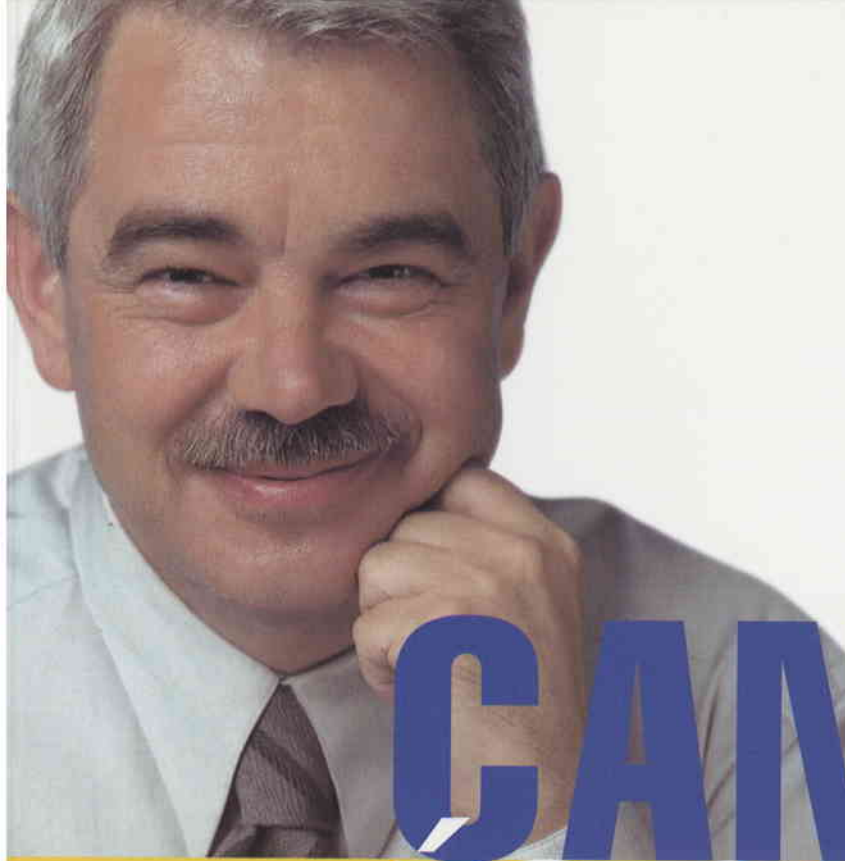

CANVIAR ES GUANYAR

PROGRAMA DE GOVERN

NOVES OPORTUNITATS PER A CATALUNYA

Després de vint anys.
Catalunya mereix noves oportunitats.
El canvi és la garantia d'un país
més pròsper, més obert i més lliure.
Compta amb tu.

Pau Maragall

PSC
PSC-PSOE

 Ciutadans pel canvi
Maragall

Índex

1. EL CANVI QUE ARA CONVÉ A CATALUNYA	5
2. UN PROJECTE PER A CATALUNYA I ESPANYA	11
2.1. PER UN CATALANISME FEDERAL	12
2.2. PER UN FEDERALISME FISCAL: AUTONOMIA I SOLIDARITAT	14
2.3. PER UN FEDERALISME CULTURAL: EL CATALÀ I EL CASTELLÀ , UN PATRIMONI COMÚ	15
2.4. PER UN FEDERALISME JUDICIAL: JUSTÍCIA CATALANA I JUSTÍCIA PROPERA A LA CIUTADANIA	17
2.5. LA CARTA AUTONÒMICA	18
3. LA CATALUNYA DEL FUTUR: PRIORITATS DEL NOU GOVERN	21
3.1. UN GOVERN QUE GESTIONI BÉ ELS DINERS PÚBLICS	21
3.2. L'EDUCACIÓ, LA PRIMERA PRIORITAT	23
3.3. CATALUNYA, CAPD'AVANTERA A LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ	27
3.4. LA RECERCA CIENTÍFICA I L'EDUCACIÓ SUPERIOR	32
3.5. UN PAÍS MÉS POTENT, AMB MÉS EMPRESES I MÉS EMPRENEDORS	35
3.6. UNA APOSTA DECIDIDA PER L'OCUPACIÓ	40
3.7. UNA ECONOMIA OBERTA, UN COMERÇ ACTIU, UNS CONSUMIDORS CONSCIENTS	44
3.8. AMBICIÓ DE FUTUR PER A LA CULTURA CATALANA	47
4. BENESTAR PER A TOHOM	55
4.1. OPORTUNITATS PER A TOTS ELS JOVES	56
4.2. UNA SOCIETAT AMB IGUALTAT EFECTIVA ENTRE HOMES I DONES	57
4.3. UN SISTEMA SANITARI EFICIENT I DE QUALITAT	60
4.4. UNA SOCIETAT FORTA I SOLIDÀRIA	64
4.5. UNA POLÍTICA DE SUPORT A LES FAMÍLIES	66
4.6. L'HABITATGE ÉS UN DRET SOCIAL	68
4.7. EL DRET A LA SEURETAT	69
4.8. FER DE CATALUNYA UN PAÍS DE L'ESPORT	71
4.9. UNA SOCIETAT VIVA: ASSOCIACIONISME, VOLUNTARIAT I PARTICIPACIÓ CIUTADANA	74

5. EL NOSTRE PAÍS: CAMPS, POBLES I CIUTATS	77
5.1. ELS TERRITORIS PROTAGONISTES DEL SEU FUTUR	78
5.2. MEDI AMBIENT, QUALITAT DE VIDA I SOSTENIBILITAT	85
5.3. SUPERAR EL DÈFICIT TERRITORIAL D'INFRAESTRUCTURES I XARXES DE COMUNICACIONS	89
5.4. EL CAMP, UN LLOC PER VIURE I PROSPERAR	92
5.5. EL TURISME: RIQUESA I DESAFIAMENT	97
6. UN GOVERN I UNES INSTITUCIONS MÉS PROPERES ALS CIUTADANS	99
6.1. FER UNA GENERALITAT MÉS PROPERA A LES CIUTADANES I ELS CIUTADANS	99
6.2. ELS AJUNTAMENTS: PART DEL NOSTRE AUTOGOVERN	103
6.3. UN ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA MÉS EFICIENT I PROPERA	104
6.4. PER UNA REFORMA A FONS DEL SISTEMA AUDIOVISUAL CATALÀ	108
7. CATALUNYA I EL MÓN	113
7.1. CATALUNYA I EUROPA	113
7.2. UNA CATALUNYA SOLIDÀRIA, QUE COOPERA AMB EL DESENVOLUPAMENT MUNDIAL ...	120

1. EL CANVI QUE ARA CONVÉ A CATALUNYA

La candidatura de Pasqual Maragall, impulsada per la coalició formada pel Partit dels Socialistes de Catalunya i per Ciutadans pel Canvi, és el resultat de la decidida voluntat d'obrir una nova etapa en el govern de Catalunya, que reculli un ampli desig de canvi estès arreu de les terres, pobles i ciutats.

És una entesa a la qual el PSC, a més de la seva vocació de servei al país i l'experiència de govern en tants i tants municipis, hi aporta una forta voluntat de renovació i d'ampliació.

Ciutadans pel Canvi hi contribueix amb el compromís cívic voluntari de moltes dones i homes de tots els indrets de Catalunya, il·lusionats per la proposta de redreçament que Pasqual Maragall fa a la societat catalana.

Volem assolir una nova majoria social i electoral que faci possible la gran oportunitat del canvi a Catalunya. Volem configurar una majoria parlamentària plural que elegirà Pasqual Maragall com a president de la Generalitat. Volem un bon Govern al servei de tots els ciutadans i ciutadanes del nostre país.

Més enllà de les pròximes eleccions, tenim un propòsit de més abast i de més dificultat. Volem superar la frontera que ha anat separant progressivament la política de la ciutadania.

Per fer possible tot plegat, la coalició electoral PSC-Ciutadans pel Canvi concreta el seu acord en aquest programa que sotmetem a la consideració de l'electorat i que conté cinc grans compromisos sobre: a) com governar, b) la relació entre Catalunya i Espanya, c) les noves oportunitats, d) el nou pacte social i e) la devolució de poder al territori.

a) Ens comprometem, en primer lloc, a una **altra manera de governar Catalunya**, basada en **el respecte, la confiança, el consens, la transparència i la proximitat**. Imaginem una altra manera de fer política més cívica i participativa, més oberta i creativa i menys dirigista i intervencionista.

Creiem en el consens i el diàleg com a base de l'acció política. Creiem que l'autoritat del Govern de la Generalitat s'ha de fonamentar en un profund respecte als ciutadans i ciutadanes de Catalunya, a la seva societat civil, al Parlament, als territoris i als poders locals.

Des d'aquesta actitud de respecte i de diàleg, pertoca al Govern de la Generalitat impulsar una estratègia per afrontar els grans reptes de la nostra nació, de manera que Catalunya passi de la cultura de la desconfiança a la cultura del projecte i la il·lusió, per tal de fer possibles noves oportunitats per a tothom.

Per aconseguir aquest canvi de cultura política, pensem formar un **bon Govern** que exerceixi un lideratge públic potent, ben lluny, però, de l'intervencionisme i de la intromissió.

Tenim el determini de propiciar un **Parlament més viu, més pròxim, més fort i més àgil**, capaç d'impulsar els grans consensos nacionals, de produir una legislació de qualitat i d'exercir un control eficaç de l'acció de govern.

Proposem una **Llei electoral de Catalunya** que approximi els diputats i les diputades a la ciutadania.

Estem resolts a assolir una **administració de la Generalitat més senzilla, més eficaç i eficient**, amb més inversió i menys despesa corrent, i preparada per realitzar polítiques integrades d'acord amb els objectius estratègics definits pel Govern i el Parlament.

I, finalment; ambicionem **uns mitjans públics de comunicació al servei de tota la ciutadania**, respectuosos amb la pluralitat política, social, cultural i religiosa del país, controlats per un Consell de l'Audiovisual dependent del Parlament, i dirigits per professionals independents.

b) Ens comprometem, en segon lloc, a afrontar el repte de fer **una oferta política de Catalunya a Espanya**, des de l'afirmació confiada de la nostra identitat i des de la fortalesa de la nostra cohesió nacional, fonamentada en el reconeixement de la diversitat i de la pluralitat de Catalunya. És hora de fer-se entendre i d'entendre's amb Espanya. És hora de decidir-nos a superar el plet històric amb Espanya, perquè els plets no s'han de perpetuar, s'han de resoldre.

Ho volem fer amb la nostra proposta de catalanisme federal, basat en els principis d'unió i de llibertat, i amb el tarannà d'un catalanisme amable, pactista, enraonat i cordial que, alhora que presenta les seves aspiracions, ofereix confiança i cor-responsabilitat.

El nostre projecte federalista és inseparable de la nostra condició europea i també és, per tant, el nostre projecte europeu. L'Europa que volem és una Europa forta i lliure, una Europa de la proximitat, de la cohesió social, de la diversitat i de les identitats. Catalunya i Espanya, avançant en el procés federal, podem ajudar decisivament a configurar-la.

La nostra proposta federal contempla els aspectes polític, fiscal, cultural i judicial.

Proposem un **federalisme polític** que parteixi del reconeixement de les nacionalitats històriques, que faci del Senat la cambra de representació de la realitat plurinacional d'Espanya i que articuli la presència directa de Catalunya a les institucions de la Unió Europea, en aplicació del principi de subsidiarietat que inspira la construcció europea.

Proposem un **federalisme fiscal** que abordi el problema del finançament autonòmic, tot conjugant l'autonomia i la capacitat de decisió de la Generalitat i la solidaritat entre tots els ciutadans espanyols, de manera que els catalans acabem contribuint en proporció a la nostra renda i rebem a canvi serveis i inversions proporcionals a la població.

Proposem un **federalisme cultural** basat en el ple autogovern cultural, en l'establiment de polítiques concertades entre les autonomies d'una mateixa àrea lingüística i en una política cultural d'estat que reconegui totes les llengües i cultures d'Espanya com a pròpies, les preservi i les promogui.

Proposem, en fi, un **federalisme judicial** que configuri una estructura descentralitzada de la Justícia, que atribueixi al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya funcions de Tribunal de Cassació, que permeti crear una Comissió de Justícia de Catalunya que exerceixi les actuals competències del Consell General del Poder Judicial i que faciliti l'adopció de les mesures necessàries per tenir una Justícia més propera als ciutadans de Catalunya.

c) Ens comprometem, en tercer lloc, a treballar amb tenacitat per desvetllar totes les energies i les intel·ligències de la realitat viva i esplèndida de Catalunya, amb el determini de projectar-les cap a l'objectiu estratègic de **crear noves oportunitats per a Catalunya**.

Noves oportunitats per als joves, per a les empreses, per a les escoles i les universitats, per a les dones, per als municipis, per a la gent gran, per al camp català. Noves oportunitats que ens ajudin a recuperar els anys perduts per manca d'una direcció estratègica del país. Noves oportunitats que ens portin, més enllà d'aspirar a ser com els millors d'Europa, a voler ser punt de referència en determinats camps de l'activitat econòmica, educativa i investigadora.

Això no és cap quimera. Ho hem fet a Barcelona, a Girona, a l'Hospitalet, a Terrassa, a Lleida, a Reus i a moltes altres ciutats del país, perquè tenim un sistema de ciutats potent, unes empreses agràries competitives, uns sindicats moderns, unes classes mitjanes cultes i preparades, una dimensió potent com a país i una relació plena de possibilitats amb la resta d'Espanya, amb Europa, amb el Mediterrani i amb Amèrica Llatina.

Podem fer de Catalunya el país on tot sigui possible, on els somnis es puguin fer realitat. Per aconseguir que Catalunya faci el salt per estar entre els països més avançats, per situar-nos en els espais centrals de la societat global, no podem conformar-nos amb la contemplació de les realitats positives d'avui. Hem de preparar noves oportunitats.

Cal canviar d'escala i d'actitud col·lectiva, començant pel Govern de la Generalitat. Necessitem un govern que assumeixi el lideratge, que faci la seva feina amb rigor i eficàcia, que convidi la societat catalana a participar en la definició de les prioritats de la Catalunya del futur, i que comprometi els esforços de tots plegats en la seva realització.

Noves oportunitats en l'educació, convertida en la prioritat màxima del Govern de la Generalitat i de tota la societat catalana. Hem de saber acabar bé el camí iniciat per la reforma educativa, en una doble direcció. En primer lloc, abordar i resoldre els problemes de l'etapa final de l'ensenyament obligatori, amb l'objectiu que cap noia ni cap noi estiguin sense ocupació laboral o formativa en acabar el cicle educatiu obligatori. En segon lloc, assegurar la qualitat del nostre sistema educatiu, de manera que tots aquells alumnes que estiguin en condicions puguin assolir l'excel·lència en el coneixement. Volem fer de la qualitat educativa un dels nostres senyals d'identitat.

Noves oportunitats en recerca i desenvolupament, que han de ser el catalitzador de les noves opcions industrials i tecnològiques. Ens proposem culminar el nostre sistema educatiu amb una educació superior i un sistema de recerca que articulin el triangle ciència-tecnologia-empresa. D'aquesta manera, Catalunya tindrà capacitat per integrar-se de ple en la societat de la informació i esdevenir capdavantera en determinats camps com, per exemple, la recerca biomèdica o la lingüística computacional.

Noves oportunitats en una economia més oberta, amb més empreses i més emprenedors. Per tal que Catalunya esdevingui un territori de creixents oportunitats empresarials, hem de realitzar una promoció decidida de les polítiques de competitivitat, simplificar i facilitar les relacions entre les empreses i l'administració, estimular les actituds emprenedores i la creació de noves empreses, ajudar a la implantació internacional de productes i empreses catalanes, i facilitar la consolidació de grups industrials amb component tecnològic semblant.

Les noves oportunitats en educació, en recerca i en economia són, en definitiva, **noves oportunitats per a l'ocupació**. Des de la convicció que el dinamisme del mercat i l'extensió de la mentalitat emprenedora són les condicions indispensables per a la generació de nova ocupació, sabem que cal crear altres condicions complementàries, sorgides dels poders públics. Una actuació decidida a favor de les polítiques actives d'ocupació i, per sobre de tot, de les destinades a la inserció professional dels joves. La inversió en educació només serà efectiva si també hi ha inversió en la col·locació.

d) Ens comprometem, en quart lloc, a treballar per proporcionar a les persones oportunitats per viure en plenitud durant cada una de les etapes de la vida, i a afinar al màxim la nostra sensibilitat per **combatre les noves desigualtats**, sorgides de la ràpida evolució vers una economia global.

Per reforçar la cohesió de la nostra societat, hem de **fer sostenible el sistema de benestar social**. Aquest és un objectiu estratègic que depèn de la dimensió social que puguem donar a la construcció europea, i de la nostra capacitat per avançar en la taxa d'ocupació femenina, per impulsar polítiques de natalitat i d'ajuda a les famílies, i per resoldre la inserció laboral i social dels joves.

Cal un **nou pacte social**, que ha de ser un nou contracte entre generacions, entre gèneres i entre els catalans d'origen i els catalans d'adopció. Hem de combatre les noves formes de desigualtat, que són més difícils de detectar i afecten de manera més anònima i individual a les persones i molt especialment als joves, a les dones, als immigrants i a la gent gran.

Tots els poders públics de Catalunya, des dels ajuntaments fins a la Generalitat, amb aquesta al capdavant, han de responsabilitzar-se de la promoció del consens social necessari, de l'impuls de polítiques socials integrades, i de la lluita contra la pobresa i l'exclusió social. L'efectivitat d'aquestes polítiques serà directament proporcional a la proximitat i a la participació comunitària, lluny de l'assistencialisme burocràtic que acaba diluint les responsabilitats i desvirtuant la solidaritat.

e) I, en cinquè lloc, ens comprometem a donar **protagonisme al territori**, als territoris diversos de Catalunya. Aquest compromís travessa tots els anteriors i els dóna un sentit específic. És el nostre senyal distintiu.

Governar corresponsablement amb el territori. Farem del nostre federalisme interior i de la devolució als poders locals la penyora de les nostres aspiracions a Espanya i a Europa.

Les noves oportunitats seran les que sorgiran de la coordinació estratègica dels poders locals, dels empresaris i del sistema educatiu, que han de constituir el triangle fonamental sobre el qual es construirà el progrés de Catalunya. El benestar per a tothom i el combat contra les velles i les noves desigualtats requereixen proximitat i, per tant, acords i pactes locals per a la cohesió social del nostre país.

Donar protagonisme al territori vol dir endegar la **regionalització** de Catalunya, amb els objectius de descentralitzar el Govern i l'Administració de la Generalitat i d'estructurar i enfortir l'Administració local catalana.

Per això, proposem una nova organització territorial articulada en set regions: la regió metropolitana de Barcelona, la regió de Girona, la regió de la Catalunya Central, la regió de Ponent, la regió de l'Alt Pirineu, la regió de Tarragona i la regió de les Terres de l'Ebre.

Donar protagonisme al territori vol dir **ampliar les competències, les funcions i els recursos de l'Administració local**. Pretenem que passi als governs locals la gestió de l'ensenyament primari, de les polítiques actives d'ocupació i de les polítiques de promoció de l'habitatge.

Donar protagonisme al territori és impulsar una **política territorial**, orientada a dotar el país de les grans infraestructures de connectivitat que necessita per superar els dèficits que poden escanyar el seu creixement, i dels eixos i xarxes que han de vertebrar les regions i facilitar la seva permeabilitat.

Donar protagonisme al territori és **endreçar el país i el seu paisatge**, per gestionar-lo amb una sensibilitat especial per a l'equilibri entre els diferents sistemes de pobles i ciutats, d'espais naturals, d'infraestructures; per superar, en definitiva, l'antic dualisme camp-ciutat.

Aquesta Catalunya plural, amb noms propis forts, amb actors solvents del futur dels seus territoris, és la Catalunya que imaginem i que estem disposats a tirar endavant.

El programa del canvi és la penyora del compromís de la candidatura de Pasqual Maragall amb tots els ciutadans i totes les ciutadanes de Catalunya i, a la vegada, és una invitació perquè siguin protagonistes del seu futur, que volem més lliure, més pròsper i més fraternal.

2. UN PROJECTE PER A CATALUNYA I ESPANYA

Avui, els catalans ens trobem en una nova etapa històrica. Després de dues dècades de democràcia, que han estat molt positives per al desenvolupament del nostre país, Catalunya ha de donar un pas endavant per tal de respondre a la nova situació que vivim i que compartim amb els altres països d'Europa. La globalització ens afecta i ens afectarà cada dia més. És una dada clau de la nostra nova realitat. D'altra banda, la construcció de la Unió Europea esdevé el signe més emblemàtic d'un procés molt profund de transformacions que es duen a terme en el nostre entorn més immediat.

I en aquesta nova etapa, una gran esperança recorre Europa. Aquesta esperança es diu: *devolució i federalisme*.

Devolució vol dir apropar el poder a la societat. Devolució vol dir retornar la capacitat democràtica de decisió a la gent, a les ciutats i pobles, a les regions, a les nacionalitats. Europa viu un procés voluntari d'unificació política, econòmica i social sense precedents. Però aquesta construcció europea, si vol reeixir, ha de comportar, alhora, la conquesta d'espais més grans de llibertat, d'ampliació de la seva base democràtica. I això només es pot fer mitjançant l'acostament del poder de decisió a la gent, que és en qui rau la sobirania.

Aquesta voluntat de proximitat del poder, en el preàmbul de la constitució europea —el Tractat de la Unió—, pren el nom de subsidiarietat. Aquest concepte, de nom complicat, amaga una realitat ben simple: l'afirmació que tot allò que puguí fer l'administració més pròxima al ciutadà no ho faci una administració de rang superior. Com més allunyat està el poder, més esquiva el control democràtic dels ciutadans i de les ciutadanes. L'Europa del futur ha d'apostar per la proximitat del poder, perquè, tot i ser respectuosa amb els estats que l'han creada, es troba

inexorablement abocada a fer prevaler, en la seva organització, l'autèntic ordre democràtic: el que va de baix a dalt.

En aquests moments, a tot Europa vivim processos de devolució. A la Gran Bretanya, el govern Blair ha propiciat el retorn de parcel·les importants de sobirania a Escòcia i al país de Gal·les. A països amb molt poca tradició autonomista, com Itàlia o Portugal, governs progressistes estan impulsant processos de descentralització administrativa i política. També a França, el govern Jospin malda per una més gran atenció al desenvolupament regional i pel respecte a la pluralitat lingüística. I tots aquests països, de prop o de lluny, es fixen en la realitat espanyola, perquè ha estat un exemple singular en què hem passat d'una dictadura que negava per essència la pluralitat nacional, cultural i lingüística d'Espanya, a una configuració federalitzant que té com a eixos dues idees bàsiques: la unió i la llibertat.

2.1.

PER UN CATALANISME FEDERAL

A Catalunya, vivim la devolució, aquest retorn de sobirania cap a les nacionalitats, amb una particular esperança. Perquè l'Europa federal —i amb ella la nova Espanya federal— neix d'una forma que restitueix el sentit de les realitats nacionals i culturals negades en el camí de la construcció de l'estat absolutista, primer, i de l'estat liberal, després. Situar ara les decisions polítiques a la base del sistema capgira l'ordre tradicional, i culmina allò que ara fa dos-cents anys la Revolució Francesa només va encetar: la devolució del poder a la societat. La devolució significa, ara, organitzar el pluralisme, aprofundir la llibertat. I així, Europa, mentre es construeix com una entitat supranacional, es reconcilia amb la seva història de diversitat interna.

El nostre federalisme vol invitar els catalans i les catalanes a la construcció d'un projecte per a Catalunya, per a Espanya i per a Europa. Catalunya ha d'encapçalar el procés de transformació d'Espanya. Catalunya és més forta quan les seves raons són compreses i compartides pels altres pobles d'Espanya, i junts avancem en la mateixa direcció.

Creiem que cal continuar en el desplegament federal de la Constitució i fer un pas més en el pacte constitucional per avançar en la consolidació d'una Espanya plurinacional i federal. Si volem anar endavant, és necessària la nostra total implicació en la consolidació i aprofundiment de l'actual estat autònom per tal de convertir-lo en un estat federal.

El federalisme més sincer parteix del reconeixement de les diferències. Catalunya expressa el seu caràcter nacional a partir de la història, la llengua, la cultura, el dret i la política. Aquest indispensable reconeixement de les diferències ha de suposar també que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya puguin exercir plenament els drets que se'n deriven.

El nostre federalisme es fonamenta en la proximitat, en la corresponsabilitat i en la confiança. Entenem la confiança com a responsabilitat compartida, és a dir, responsabilitat que ha de funcionar en les dues direccions. Responsabilitat que s'ha de basar en la confiança, la lleialtat i la solidaritat. I, si comporta l'acceptació de la unitat lliurement assumida, és perquè se'ns accepta la diversitat, perquè se'ns respecta i se'ns protegeix la diferència.

Aquesta confiança és el que ens permet afrontar d'una altra manera el nostre passat, que ha donat peu a un sentiment d'acritud, com a poble, com a resultat de la nostra història.

Seixanta anys enrera, l'Estatut va ser abolit per la força de les armes, el president de la Generalitat va ser ignominiosament afusellat, i una dictadura ens va negar les llibertats democràtiques i nacionals durant quaranta anys. Amb la transició a la democràcia, Catalunya va ser generosa i va cedir més que no va exigir, perquè tots sabíem que era prioritària la consolidació de la democràcia a Espanya.

El resultat fou l'ambigüïtat calculada de la Constitució de 1978, que no gosa definir quines són les llengües que es parlen a Espanya i que l'Estat ha d'assumir com a pròpies. Vint anys després, és just esperar un reconeixement explícit com a nació, que es tradueixi en l'acceptació categòrica de les nacionalitats històriques, en la redacció i en l'aplicació de les lleis bàsiques, en les formes de funcionament de l'estat democràtic, en les grans opcions estratègiques i en l'assumpció decidida de la diversitat lingüística i cultural.

Els catalans volem l'Europa de la proximitat, l'Europa de la cohesió social, l'Europa que sigui forta però no una fortalesa, l'Europa defensora de la diversitat i de les identitats, l'Europa de la cultura, l'Europa de la llibertat. L'Espanya que preconitzem hi podrà contribuir, però ha de consolidar la seva cultura política, les seves regles del joc democràtic. I el seu federalisme, que ha de fer explícit i diferencial.

Volem una Espanya més oberta i plural, orgullosa de la seva diversitat. Més que mai, a Catalunya, les forces de progrés estem en condicions de reprendre una de les velles aspiracions del catalanisme: proposar una visió diferent i, amb ella, una articulació diversa d'Espanya. Catalunya anirà endavant, i Espanya també, si som capaços d'actuar amb transparència i joc net. Sempre ens hem oposat a la desconfiança com a principi, i al regateig com a mètode, i oferim la nostra confiança constitucional.

És indispensable una reforma a fons del Senat, com a veritable Cambra de representació territorial de la realitat plurinacional d'Espanya. El Senat federal haurà de ser la cambra de primera lectura parlamentària de tots els assumptes relacionats amb les autonomies i l'espai privilegiat de pacte entre els seus governs. El Senat ha de ser el marc idoni de reconeixement i de protecció dels fets diferencials de la realitat plurinacional d'Espanya, expressió i instrument de la confiança federal.

OBJECTIUS

- Reconeixement explícit de les nacionalitats històriques.**
- Convertir el Senat en una cambra de representació autonòmica. Senat federal, compostat per representants acordats per governs i parlaments autonòmics.**
- Presència directa de les nacionalitats històriques a les institucions europees, assumint o compartint la representació del conjunt de l'Estat en les matèries en què tenen reconeguda competència.**

2.2.

PER UN FEDERALISME FISCAL: AUTONOMIA I SOLIDARITAT

Federalisme és compartir un projecte comú des de la pròpia llibertat. És unió en llibertat, acceptar que la diversitat reforça, i no afebleix. Els dos elements crucials del nostre projecte federalista, la llibertat i la solidaritat, són també els que inspiren la proposta de federalisme fiscal.

El federalisme fiscal que propugnem té dos components essencials: *autonomia i capacitat de decisió per a la Generalitat* (i per als governs autonòmics en general) i *solidaritat entre els ciutadans*; és a dir, igualtat bàsica perquè els governs prestin, i els ciutadans rebin, nivells similars de serveis.

Un aspecte fonamental de la transformació de l'Estat de les autonomies és el financer i pressupostari. La distribució de la despesa pública entre els diferents nivells de govern (excloent pensions i classes passives) se situa actualment en la proporció de 53% (govern central), 31% (autonomies) i 16% (poders locals), davant el model 40-30-30, propi dels estats federals més descentralitzats, de manera que queda un camí llarg per recórrer fins aquest objectiu.

Proposem uns percentatges de descentralització del sector públic equiparables als estats federals més descentralitzats, amb el traspàs de les competències d'educació i sanitat a totes les comunitats autònomes i, sobretot, amb el reforçament dels governs locals, fins ara relegats. Proposem atribuir als governs municipals responsabilitats de gestió en ensenyament, habitatge i polítiques actives d'ocupació. Les inversions de l'Estat han d'assegurar un tracte equitatiu als habitants de les grans concentracions urbanes, on els problemes es presenten amb una especial complexitat.

Tot i que hi ha hagut un progrés notable en el sistema de finançament autonòmic i que durant el govern socialista es va millorar la responsabilitat fiscal de les comunitats autònomes, és indispensable aprofundir més en aquest punt i en l'autonomia tributària.

Una part essencial dels ingressos de la Generalitat ha de procedir d'impostos pagats directament pels ciutadans de Catalunya, i el Govern de la Generalitat ha de tenir plena responsabilitat fiscal sobre aquests ingressos.

Les comunitats autònomes han d'estar en condicions de prestar un nivell de serveis similars als seus ciutadans, amb independència de la seva capacitat fiscal. Aquest principi s'ha de traduir en una igualtat bàsica d'ingressos per habitant.

Cal aconseguir la igualtat d'ingressos per habitant entre les comunitats forals i la resta d'autonomies. L'existència de sistemes de finançament diferents no ha de significar un privilegi o una desigualtat flagrant. Cal establir un horitzó per eliminar, de manera gradual, diferències injustificades.

Com a resultat dels objectius anteriors, Catalunya ha de reduir el seu dèficit fiscal respecte de l'Estat. Catalunya és una regió relativament rica dins d'Espanya i, per tant, és lògic que existeixi un dèficit fiscal, és a dir, que pagui més impostos del que rep en forma de despesa pública. Aquest dèficit ha de ser el resultat de pagar en proporció a la renda i rebre en proporció a la població, que són els criteris bàsics que inspiren el nostre model de federalisme fiscal.

OBJECTIUS

- **La descentralització de la despesa pública ha d'arribar abans de deu anys a una distribució 40% (Estat) - 30% (autonomies) - 30% (municipis), similar a la dels estats federals més descentralitzats.**
- **Inversió de l'Estat per habitant en les grans àrees metropolitanes, segons criteris específics i un principi bàsic d'igualtat.**
- **Igualtat d'ingressos per habitant, entre les comunitats autònomes forals i la resta, en un període de vint anys.**
- **El sistema de finançament de la Generalitat ha de respondre als dos principis bàsics d'autonomia i d'igualtat.**
- **La gestió de l'Agència Tributària a Catalunya correspondrà a la Generalitat, amb la participació i corresponsabilitat dels tres nivells d'Administració pública.**

2.3.

PER UN FEDERALISME CULTURAL: EL CATALÀ I EL CASTELLÀ , UN PATRIMONI COMÚ

Espanya és una realitat culturalment plural, amb quatre llengües i quatre cultures bàsiques: castellana, catalana, gallega i basca. Espanya s'ha de saber reconèixer en aquesta pluralitat i fer-la seva.

Tots els governs, tant l'estatal com els autonòmics, tenen la responsabilitat de preservar i promoure aquesta pluralitat cultural i lingüística, com també els drets individuals dels ciutadans. Es fa imprescindible una acció pública mancomunada a tres nivells: l'autonomia, la cooperació entre les autonomies i l'acció federal del Govern de l'Estat.

Dues inèrcies contràries han impedit avançar més: les seculars tendències a concentrar les actuacions culturals en la capital política de l'Estat, deixant de banda altres ciutats capitals en matèria de cultura; i la tendència autàrquica d'algunes autonomies que han abonat, encara, l'inèrcia centralista. Una aliança objectiva certament paradoxal i immobilista.

Propugnem una concepció de federalisme cultural, definida pels trets següents: ple autogovern cultural; establiment de polítiques concertades entre les autonomies referides a una mateixa llengua; i una política cultural federal, de l'Estat, participada per les comunitats autònomes, amb especial representació de les quatre llengües i cultures bàsiques d'Espanya.

La política cultural federal és imprescindible per tres raons: per la participació econòmica de l'Estat en les altres capitals culturals; perquè les llengües i cultures d'Espanya necessiten tot l'esforç públic disponible, per a la seva preservació i promoció; i perquè les polítiques culturals i lingüístiques en els àmbits de la indústria, la comunicació i la concertació internacional reclamen *sine qua non* l'acció de l'Estat.

En aquest marc, es proposa una nova percepció i tractament del castellà a les comunitats amb llengua pròpia: ja no com un perill de domini, ni tan sols com la primera llengua de molts ciutadans, sinó com a patrimoni comú i com a instrument extraordinari de competència internacional, que cal complementar amb el coneixement d'una tercera llengua europea. La llengua castellana ha de ser objecte, també, de les polítiques d'autogovern de Catalunya. Tanmateix, la presència a Catalunya d'una altra llengua pròpia, l'occità (parla aranesa), ha de ser considerada també com un patrimoni lingüístic de tots els catalans, i, per tant, el Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat han de defensar i protegir els drets lingüístics d'aquesta minoria social.

OBJECTIUS

- **Reconeixement constitucional explícit de la pluralitat cultural i lingüística d'Espanya.**
- **Ús de les quatre llengües al Senat, als documents d'identitat i en altres àmbits.**
- **Expressió de la pluralitat hispànica en els plans docents i en les polítiques de difusió pública.**
- **Ensenyament plural de la història d'Espanya.**
- **Ministeri de les Cultures, participat per les autonomies i amb atenció a la representació de les quatre llengües i cultures bàsiques.**
- **Participació dels autogovernos representatius de les quatre llengües i cultures bàsiques en la representació d'Espanya en els organismes europeus i internacionals de cooperació, amb l'impuls de polítiques de preservació i promoció de la pluralitat.**

2.4.

PER UN FEDERALISME JUDICIAL: JUSTÍCIA CATALANA I JUSTÍCIA PROPERA A LA CIUTADANIA

El procés de descentralització de l'Estat de la Constitució de 1978 no ha arribat a la Justícia, i l'estructura judicial espanyola continua essent rígidament centralista, dependent del Consell General del Poder Judicial i amb el Tribunal Suprem com a màxima instància centralitzada. La Justícia és també el servei públic que mereix les qualificacions més baixes dels ciutadans i de l'opinió pública; és lenta, cara, poc eficaç, distant i imprevisible.

La Constitució admet una estructura diferent i descentralitzada de la Justícia, que permetria estalviar molts dels seus defectes, i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya conté previsions que no han estat desenvolupades.

Des d'una lectura federalista del marc constitucional vigent, proposem, en primer lloc, l'atribució de funcions de tribunal de cassació al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que permetria resoldre en darrera instància a Catalunya la gran majoria de recursos judicials iniciats en aquest territori.

Aquest federalisme judicial s'ha de concretar, en segon lloc, en la creació de la Comissió de Justícia de Catalunya, òrgan que hauria d'exercir les competències de govern i direcció de la Justícia catalana que actualment ostenta el Consell General del Poder Judicial. La Comissió de Justícia de Catalunya estaria integrada per representants del Consell General del Poder Judicial, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i del Parlament de Catalunya.

El federalisme judicial també s'ha de concretar en l'exercici, per part del Parlament de Catalunya, de competències relatives al funcionament, l'organització i el control de l'Administració de Justícia, com ara la fixació de les demarcacions judicials, la participació en el nomenament dels jutges i magistrats que han d'integrar el Tribunal Superior de Justícia, i el debat i, si escau, l'adopció de resolucions en relació amb la Memòria judicial.

El federalisme judicial comporta també una justícia més propera als ciutadans, atesa per jutges, magistrats i funcionaris judicials més coneixedors del dret i de la realitat social i cultural de Catalunya, i més oberta a la participació ciutadana en el seu funcionament. Cal adoptar mesures efectives per promoure l'accés dels ciutadans de Catalunya a la carrera judicial, aprofundir i difondre la cultura jurídica catalana, assegurar una major estabilitat dels jutges i funcionaris judicials destinats a Catalunya, i preveure procediments i institucions de participació ciutadana en la Justícia.

El federalisme judicial, en definitiva, ha d'oferir un servei més eficaç d'administració de Justícia: terminis molt més breus per a l'adopció de les resolucions judicials, mecanismes que n'assegurin l'efectivitat i mesures que garanteixin l'accés efectiu de tots els ciutadans a la Justícia. Cal potenciar les oficines judicials, adoptar mesures de gestió eficient dels serveis de justícia, descongestionar els tribunals amb la promoció de mesures alternatives per a la resolució dels conflictes, i facilitar els mitjans i recursos materials necessaris per a un funcionament molt més eficaç de la Justícia com a servei públic.

OBJECTIUS

- **Atribuir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya les funcions de Tribunal de Cassació per resoldre, en darrera instància a Catalunya, la gran majoria de recursos judicials iniciats en aquest territori.**
- **Crear la Comissió de Justícia de Catalunya, que exerceixi les competències de govern i direcció de la Justícia catalana que actualment ostenta el Consell General del Poder Judicial.**
- **Exercir, des de la Generalitat, les competències relatives sobre fixació de les demarcacions judicials, la participació en el nomenament dels jutges i magistrats que han d'integrar el Tribunal Superior de Justícia, i el debat i, si escau, l'adopció de resolucions en relació amb la Memòria judicial.**

2.5.

LA CARTA AUTONÒMICA

L'Estatut d'Autonomia ha estat la base jurídica i política de la recuperació de les institucions d'autogovern de Catalunya i de l'atribució a la Generalitat d'un conjunt important de recursos i de competències. Al cap de vint anys de la seva aprovació, l'Estatut és un instrument legal susceptible d'ampliació.

Proposem que el Parlament de Catalunya elabori la Carta Autònica, com addició i ampliació de l'Estatut d'Autonomia, i que la presenti a l'aprovació de les Corts Generals, amb el més gran consens polític i social possible.

La Carta Autònica ha d'emfasitzar els principis de subsidiarietat i de clàusula residual a favor de les administracions inferiors; de lleialtat institucional i de confiança; d'administració única i d'igual dignitat de tots els nivells de govern; d'economia legislativa; de qualitat i de transparència; i de solidaritat, participació i ciutadania europea.

Creiem que la Carta Autònica ha de palesar una concepció federalista i plural de l'Estat. Amb el reconeixement i protecció formals del català com a llengua de l'Estat. Amb el compromís d'aprofundir i difondre una història comuna d'Espanya i dels pobles i nacions que la formen. Amb la previsió de fórmules concretes que estableixin una participació i una presència significativa i justa de Catalunya en les principals institucions de l'Estat.

La Carta Autònoma ha de garantir la representació de Catalunya en els òrgans de Govern de la Unió Europea, proporcionalment a la seva responsabilitat en l'exercici de funcions d'interès comunitari, i coherentment amb la seva condició de nació amb una cultura i una història pròpies.

La Carta Autònoma ha de fer possible l'ampliació de competències i de recursos de la Generalitat. Considerem que les administracions catalanes han de gestionar, com a mínim, el 60% del sector públic corresponent. Creiem que la Carta Autònoma ha de garantir un tracte fiscal just per a Catalunya.

Volem que la Carta Autònoma articuli la presència i participació efectiva de la Generalitat en àmbits, infraestructures i serveis d'abast supranacional, a fi de possibilitar que Catalunya pugui tenir un protagonisme actiu en la construcció d'un espai europeu entorn dels Pirineus i de la Mediterrània occidental.

La Carta Autònoma ha d'establir les bases d'un federalisme interior i garantir-ne l'efectivitat. Creiem que això passa per l'establiment d'una organització territorial simple i equilibrada, basada en les regions i en la institucionalització de les àrees metropolitanes de Catalunya, pel respecte de singularitats ja reconegudes de territoris com l'Aran, i per l'atribució als municipis de majors recursos i competències, principalment en l'àrea d'ensenyament, serveis de benestar i urbanisme, amb l'objectiu d'assegurar que l'Administració local de Catalunya gestioni com a mínim la meitat dels recursos gestionats per les administracions catalanes.

Considerem que la Carta Autònoma ha de fixar també les bases d'una nova organització política i administrativa de la Generalitat. Com a trets més importants, destaquem l'increment dels poders del Parlament, que no ha de poder ser dissolt anticipadament sense la seva conformitat, la legislació electoral que garanteixi la proximitat entre electors i elegits i la limitació dels mandats d'aquests, i l'aplicació dels principis de transparència, eficàcia, eficiència, descentralització i participació a l'organització política i administrativa de la Generalitat.

OBJECTIU

- El Parlament de Catalunya elaborarà la Carta Autònoma com addició i ampliació de l'Estatut d'Autonomia i la presentarà a l'aprovació de les Corts Generals.**

3.

LA CATALUNYA DEL FUTUR: PRIORITATS DEL NOU GOVERN

Catalunya va saber aprofitar les grans oportunitats de la primera revolució industrial i ha pogut ocupar durant dos segles el lideratge social i econòmic a Espanya. Els desafiaments d'avui són la revolució tecnològica, la mundialització econòmica i la nova societat de la informació, un procés de canvi profund i accelerat. Perquè Catalunya pugui continuar figurant entre els països que progressen, és necessari prendre decisions estratègiques amb un nou govern, que tingui la visió, la passió i la capacitat per construir un país més fort, econòmicament avançat i culturalment preparat.

Un país amb pocs recursos naturals, que ha de basar-ho tot en la pròpia capacitat de treball, ha de dedicar una atenció especial a les persones, és a dir, a l'educació. L'educació de qualitat és el primer requisit per a competir en la nova societat: investigació científica, formació de tècnics i extensió de l'ús de les noves tecnologies a tots els nivells, en un context de creació d'oportunitats per a les empreses.

Per a no perdre cap oportunitat, ni haver de renunciar a estar entre els països més avançats, es necessita la direcció d'un govern amb noves iniciatives, que sàpiga prioritzar la inversió sobre la despesa corrent, que mobilitzi tots els recursos i les energies, que governi en direcció cap al futur.

3.1.

UN GOVERN QUE GESTIONI BÉ ELS DINERS PÚBLICS

El pressupost consolidat de la Generalitat per al 1999 és de més de dos bilions de pessetes, una quantitat respectable que encara és per sota de les necessitats i que, en els darrers anys, ha

crescut per sota de l'increment pel Producte Interior Brut de Catalunya. Cal un nou model de finançament, amb recursos addicionals que permetin una major incidència de la Generalitat en el manteniment del benestar i de la riquesa del país.

Els pressupostos actuals podrien ser, amb tot, un element de dinamització i impuls econòmic del país, si fossin ben gestionats i tinguessin prioritats clares. En canvi, les despeses corrents s'han incrementat un 25%, les inversions pressupostades han disminuït un 22%, i els costos financers han pujat un 39%, a causa d'un gran creixement del deute.

L'actual Govern de la Generalitat és ineficient: la seva despesa corrent per habitant està per sobre de la d'Andalusia, València o Galícia, de manera que el funcionament de l'administració pròpia resulta més car a Catalunya. Una part d'aquestes despeses haurien de dedicar-se a inversió en infraestructures i a prioritats com l'educació o la recerca.

El creixement del deute és l'altra dada preocupant: quasi s'ha doblat en els darrers quatre anys i, després d'haver superat els dos bilions de pessetes, continua creixent.

La manca de visió de futur i l'absència total d'un model econòmic-financer han portat les finances públiques catalanes a la política de "tapar forats": es recorre a pràctiques de comptabilitat dubtoses, per tal de camuflar el dèficit; s'ajornen pagaments a proveïdors, que pateixen les dificultats derivades de la morositat; i es fan operacions de crèdit a curt termini a preus elevats.

És necessari un canvi en la gestió econòmica i financera del Govern de la Generalitat.

OBJECTIUS

- **Invertir més i gastar menys, per impulsar el desenvolupament i no malbaratar recursos. Educació, recerca científica, noves tecnologies i infraestructures territorials, com a prioritats d'inversió.**
- **Redreçar les finances de la Generalitat, amb rigor econòmic i bona gestió financera. Eliminar el dèficit i aturar i controlar l'endeutament.**
- **Aturar el descontrol de la despesa corrent.**

MESURES

- ▶ **Revisar del sistema de finançament autonòmic. Garantir uns ingressos corrents que assegurin un creixement paral·lel al del PIB.**
- ▶ **Fer un pla de contenció i de reducció de la despesa corrent en un 10% del total del pressupost.**

- Millorar l'eficiència en l'administració.
- Doblar en cinc anys el volum d'inversions.
- Disposar d'un bilió i mig de pessetes per a inversió, durant la propera legislatura, a més de les inversions procedents de l'Administració central i del sector privat.
- Respectar l'increment màxim d'endeutament acordat amb el Govern central: 15.000 milions per a l'any 1999 i 11.000 milions per al 2000.
- Mantenir l'equilibri entre ingressos i despeses no financeres a partir d'aquest any.
- Redreçar en dos anys el ritme explosiu de creixement del deute.
- Assegurar la transparència de la gestió i dels procediments comptables del pressupost.
- Garantir el control i el rendiment de comptes.

3.2.

L'EDUCACIÓ, LA PRIMERA PRIORITAT

El principal esforç de la Generalitat i de tota la societat catalana ha d'anar adreçat a la formació: millorar el sistema educatiu, garantir una bona formació professional i superior, vincular més les universitats amb els sectors productius i amb el territori, preparar el país per a la nova societat del coneixement, i assumir un compromís real de finançament amb la recerca científica i tecnològica.

Els catalans hem de recuperar el paper capdavanter en l'àmbit educatiu. Superar el desànim de la comunitat educativa, la desorientació dels professionals i la insuficiència de inversions, recursos i projectes dels anys anteriors.

El Pla d'inversions per a la construcció o reforma de centres educatius no s'acompleix: més de la meitat de les obres compromeses no han estat adjudicades. A més de 200 centres docents públics, els alumnes encara estan en barracons o aules provisionals, i 47 instituts d'educació secundària s'han hagut d'emplaçar en mòduls prefabricats.

L'extensió de l'ensenyament obligatori fins als 16 anys per mitjà de la nova educació secundària obligatòria (ESO) s'ha dut a terme amb recursos insuficients, repartit burocràticament i sense un esforç adequat en la formació del professorat. La nova educació primària no està prou connectada amb la secundària, i cal definir-ne els objectius amb més claredat. La Formació Professional no ha rebut l'impuls necessari.

La planificació de l'oferta de places d'escoles bressol de 0 a 3 anys és, encara, una assignatura pendent.

La LOGSE es va aprovar sense un pla de finançament específic, i cal acordar les necessitats financeres per consolidar-ne la reforma. L'estimació d'aquestes necessitats per a Catalunya suposa un

finançament addicional de 96.000 milions de pessetes que s'han de reclamar a l'Estat en el proper quadrienni.

És necessària una nova política educativa, basada en un compromís social i ciutadà amb l'educació.

OBJECTIUS

- **L'educació, prioritat pressupostària.**
- **Resoldre els problemes de l'educació secundària.**
- **Revalorar i potenciar la Formació Professional.**
- **Esforç per a la millora de la qualitat.**
- **Una autèntica xarxa integrada de centres de servei públic.**
- **Canviar el model d'administració educativa.**

MESURES PER FER DE L'EDUCACIÓ UNA PRIORITAT PRESSUPOSTÀRIA

- ▶ Assignar a la inversió educativa en els pressupostos de la Generalitat una dotació homologable amb els països de la UE que més inverteixen.
- ▶ Impulsar un Pla quadriennal d'inversions, amb l'objectiu d'eradicar els barracons i les aules provisionals i cobrir els dèficits de la manca d'inversions dels darrers anys.
- ▶ Desenvolupament de la nova formació professional, amb la construcció de centres de nivell superior i dotació d'instal·lacions i utilitatge.
- ▶ Fer atenció a les necessitats de despesa corrent dels centres públics.
- ▶ Revisió a l'alça de la dotació de biblioteques, laboratoris, instal·lacions esportives, material i aules d'informàtica.
- ▶ Ampliar les places per a infants entre 0 i 3 anys, fins a garantir una oferta suficient.
- ▶ Implantació progressiva dels dos cicles d'educació infantil, amb unitat pedagògica de l'etapa i espai propi.

MESURES PER ABORDAR I RESOLDRE ELS PROBLEMES DE L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

- ▶ Introduir a l'educació secundària l'entrenament de les capacitats creatives, d'iniciativa, de responsabilitat, d'aprenentatge i de treball en equip.
- ▶ Racionalitzar el disseny de l'educació secundària obligatòria a Catalunya, simplificant-ne l'ordenació acadèmica i ampliant i aprofundint l'atenció a la diversitat.

- ▶ Model compatible amb l'autonomia dels centres, que permeti l'existència de projectes singulars que apliquin models curriculars diferents als crèdits trimestrals.
- ▶ Impulsar la creació de departaments d'orientació i de professionals que facilitin el treball d'atenció a la diversitat, a tots els instituts. Potenciar el "consell orientador" previst per a tots els alumnes en acabar l'ESO, com un instrument per a l'atenció a la diversitat.
- ▶ Dotar tots els instituts de mitjans tècnics i professionals d'orientació als alumnes sobre les seves possibilitats de formació o d'ocupació en acabar l'etapa obligatòria.
- ▶ Garantir a tots els joves i les joves, a més del títol o la certificació acadèmica, una proposta de continuïtat mitjançant els plans integrals de recursos formatius i d'ocupació.
- ▶ Impulsar un pla de xoc per a l'organització de programes de garantia social —amb una oferta suficient, per zones o sectors—, incorporant les administracions locals i els agents socials i econòmics, per a la constitució de xarxes territorials de programes específics de transició escola-treball.

MESURES PER MILLORAR LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A CATALUNYA

- ▶ Articular les diverses ofertes de formació professional —la Formació Professional reglada, la Formació Contínua i la Formació Ocupacional— en àmbits territorials, integrant els recursos formatius i ocupacionals de cada zona.
- ▶ Concertar l'FP Superior amb els agents econòmics i territorials.
- ▶ Organitzar els nous estudis professionals i formació en centres de treball, com a objectiu estratègic del Govern de Catalunya.
- ▶ Revisar el mapa de l'FP amb la col·laboració dels sectors econòmics i socials.
- ▶ Pla específic d'inversions per a la dotació de nou equipament i adequació de les instal·lacions.
- ▶ Consell de Formació Professional de Catalunya, en coordinació amb el Consell d'Educació de Catalunya.

MESURES PER MILLORAR LA QUALITAT DE L'EDUCACIÓ DELS CENTRES EDUCATIUS

- ▶ Impulsar programes d'alfabetització en tecnologies de la informació per al conjunt de la ciutadania.
- ▶ Dotació suficient d'equipament informàtic i telemàtic a escoles i instituts.
- ▶ Ajudes per a l'adquisició d'equipament informàtic a les famílies amb pocs recursos, per evitar una nova marginació.
- ▶ Millorar la formació del professorat, segons les exigències de l'educació del segle XXI.
- ▶ Facilitar la formació personal, social i professional dels docents. Impulsarem els cursos de Qualificació Pedagògica fusionant l'experiència universitària i l'experiència del professorat als centres, per tal de garantir una formació de qualitat del futur professorat d'educació secundària.
- ▶ Plans de formació permanent del professorat en els centres, segons les necessitats particulars de l'alumnat.

- ▶ Impulsar un Pla de seguiment i avaluació de les finalitats i objectius de l'educació primària, especialment en els aprenentatges instrumentals bàsics (llenguatge oral i escrit, aritmètica, noves tecnologies de la informació i la comunicació, llengua estrangera i cultura com a capacitat de viure i de socialització).
- ▶ Incrementar i millorar els recursos especialitzats d'atenció a la diversitat i d'assessorament psicopedagògic, amb la millora de la cobertura dels EAP i la figura del professor especialista en plàstica.
- ▶ Passar del concepte d'escola mixta i al d'escola coeducativa, senyal de qualitat cultural i social.
- ▶ Idea d'igualtat en els llibres de text i material didàctic.
- ▶ Orientació professional dels nois i les noies per a la lliure elecció d'estudis professionals o tècnics, independentment dels seus orígens socials.
- ▶ Impulsar un programa d'avaluació de centres, del professorat i del propi sistema educatiu, amb la participació de la comunitat educativa i dels sectors econòmics i professionals.
- ▶ Potenciar la inspecció educativa, com a suport a l'avaluació interna i externa dels centres educatius.
- ▶ Compromís de rendiment de comptes de la gestió del servei públic d'educació.
- ▶ Tots els estudiants, en acabar l'ensenyament obligatori, hauran de dominar dues llengües estrangeres.

MESURES PER FER DEL SERVEI PÚBLIC DE L'EDUCACIÓ UNA XARXA INTEGRADA I INTEGRADORA

- ▶ Actuació integrada del conjunt de centres sostinguts amb fons públics com a servei públic d'educació.
- ▶ Modificar la normativa d'admissió d'alumnes per evitar la configuració de xarxes educatives diferenciades i segregadores.
- ▶ Més protagonisme dels ajuntaments per a una major equitat, transparència i control social, tot aprofitant l'experiència i les aportacions de la xarxa internacional "Ciutats educadores".
- ▶ Compliment de l'obligació de tots els centres sostinguts amb fons públics d'escolaritzar de forma solidària els alumnes amb majors problemes d'aprenentatge, per raons socioeconòmiques o pertinença a minories ètniques o culturals.
- ▶ Elaborar plans integrals en zones d'actuació preferent per a la compensació de desigualtats, amb un finançament específic i gestionats pels municipis.
- ▶ Incrementar les beques i ajuts als infants i joves amb menys recursos econòmics.

MESURES PER CONSTRUIR LA NOVA ADMINISTRACIÓ EDUCATIVA

- ▶ Transferir la gestió de l'educació infantil i primària, i, opcionalment, la secundària, als ajuntaments, reservant per al Departament d'Ensenyament les funcions directives del sistema educatiu: regulació, ordenació, planificació global, avaluació, finançament, professorat, inspecció, i polítiques compensatòries i de reequilibris.

- Procés de descentralització flexible i amb ritmes diferents, segons les necessitats, característiques i capacitats de les organitzacions de municipis que es constitueixin.
- Participació dels diferents sectors de l'educació per promoure el compromís social i ciutadà amb l'educació i la corresponsabilitat de tots els sectors socials.
- Transformació dels actuals Consells Escolars en Consells d'Educació, tan en l'àmbit municipal i territorial com de Catalunya, integrant tots els agents i col·lectius.
- Promoure un compromís dels mitjans de comunicació amb l'educació per a la realització de programes educatius, especialment en els canals públics de televisió, i una cura especial a la funció educadora dels professionals de la comunicació.
- Recuperar la il·lusió i el consens amb el professorat, amb mesures de caràcter pedagògic i organitzatiu i de millora dels mecanismes de negociació.
- Més autonomia funcional i educativa als centres.
- Enfortir la funció directiva i estimular l'estabilitat dels equips docents.
- Possibilitar l'exercici de la funció docent amb una jornada flexible.
- Ampliar el nombre de llicències per estudi a temps complet per al professorat amb més de 15 anys d'exercici continuat.
- Incorporar els serveis i centres d'educació d'adults a la Conselleria d'Educació.

3.3.

CATALUNYA, CAPDAVANTERA A LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

A l'era de la globalització i de la revolució econòmica i social impulsada per les tecnologies de la informació i les comunicacions, l'economia catalana necessita una nova orientació estratègica per competir favorablement en els mercats globals. El nou escenari de l'acció empresarial cada cop estarà més vinculat a l'activitat econòmica basada en el coneixement. Aquesta activitat empra a fons les potencialitats de les tecnologies de la informació i les comunicacions.

El repte que això suposa ha d'interpretar-se també en termes d'oportunitat històrica per a Catalunya. Com ja hem dit abans, si el país va saber agafar el tren a temps en ocasió de les transformacions econòmiques precedents, ara, en el moment de la revolució de la societat de la informació i del coneixement, hem d'aprofitar les oportunitats. A Catalunya podem tornar-ho a fer perquè disposem d'una població activa educada, amb un alt grau de formació i amb una gran capacitat d'adaptació a les noves necessitats, un teixit empresarial del sector; i tenim un instrument polític d'autogovern que ens permet galvanitzar els recursos del país en la direcció adequada.

En un país que es defineix per la seva potent xarxa de ciutats, cal aprofitar a fons les possibilitats d'una xarxa de telecomunicacions estesa a tot el país, capaç, intel·ligent i plena de serveis i continguts. Aquesta serà una peça clau en el nostre objectiu de devolució de poder a la societat i als territoris de Catalunya.

El Govern de la Generalitat haurà de prendre un paper actiu respecte de la societat de la informació emergent. L'acció de govern ha de crear les condicions favorables perquè les inversions, els mercats i els serveis prosperin i es desenvolupin. Tot i així, des del sector públic s'haurà de tenir una especial cura perquè el desenvolupament de la societat de la informació no afecti els drets polítics de la ciutadania, el dret que tothom té d'accedir a aquestes tecnologies; i també s'haurà de vetllar perquè les oportunitats, en àmbits claus com la formació, no discriminin ningú i contribueixin a l'equilibri territorial.

El Govern de CiU s'ha negat sistemàticament a mantenir una posició activa i responsable davant dels reptes que planteja la nova era de la societat de la informació. Gairebé a finals de la legislatura, el Govern de la Generalitat només ha adoptat, de manera apressada, algunes mesures de caràcter cosmètic, clarament sota la pressió de l'empenta del món local, que va saber crear el Consorci Localret, i dels sectors socials i econòmics més dinàmics.

La creació a corre-cuita d'un Comissionat per a la Societat de la Informació tenia finalitats netament electorals i publicitàries. L'elaboració del Pla estratègic per facilitar la incorporació de Catalunya a la Societat de la Informació, missió inicial d'aquest Comissionat, ha estat possible gràcies a la participació decidida de les administracions locals i altres sectors socials i econòmics. Però per tirar endavant les propostes contingudes en aquest Pla, i altres que van quedar fora i que afecten directament el mateix funcionament administratiu de la Generalitat, és necessari un nou govern. L'actual Govern de CiU s'ha mostrat incapaç d'impulsar aquestes mesures.

El poc interès del Govern de CiU per superar el dèficit estructural o d'infraestructures de les tecnologies de la informació i de comunicació impedeix aprofitar les oportunitats que permeten aquestes tecnologies. Catalunya encara està mancada de les xarxes necessàries, i aquesta mancança significa un coll d'ampolla per al desenvolupament econòmic del conjunt del país. Falten infraestructures tant a les ciutats i àrees metropolitanes com a les comarques de l'interior. El Govern de la Generalitat ha deixat d'exercir les seves competències en matèria de planificació territorial de les noves xarxes de telecomunicacions, de tal manera que els operadors han vist dificultada la seva implantació en el territori. El Govern de la Generalitat tampoc no ha fet res durant aquests quatre anys per tal d'assegurar l'arribada dels serveis avançats de telecomunicacions als nuclis urbans allunyats de les àrees metropolitanes. Quan el Govern de CiU ha regulat l'accés de les xarxes de telecomunicacions als nous edificis i a les noves urbanitzacions, ho ha fet de manera incompleta i insuficient.

La mateixa situació a l'interior de la pròpia administració de la Generalitat de Catalunya evidencia que hi ha amplis sectors on la incorporació de sistemes de treball basats en les tecnologies de la informació sembla una fita inassolible.

El nou Govern de la Generalitat, per tal de convertir les potencialitats de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació en oportunitats reals per a la societat catalana, ha d'actuar en diverses línies que incideixen en diverses polítiques sectorials. En el context dels canvis provocats per les tecnologies de la informació i de la comunicació, és necessària la integració conscient d'aquestes polítiques diverses perquè els seus àmbits estan profundament interrelacionats per la seva especial complexitat.

Les principals actuacions polítiques del nou Govern per situar Catalunya al capdavant de la societat de la informació han de centrar-se en el desenvolupament d'infraestructures d'informació

de qualitat esteses per tot el territori. A Catalunya s'han de crear les condicions que possibilitin el creixement del sector empresarial vinculat a les tecnologies de la informació i les comunicacions.

Ara és el moment de fomentar la creació d'un nou sector productiu vinculat als continguts i a les aplicacions en xarxa, i l'atracció de centres de recerca i empreses internacionals relacionades amb les tecnologies de la informació i les comunicacions. També cal afavorir l'adaptació dels sectors empresarials tradicionals a les noves formes de producció i gestió utilitzant les tecnologies de la informació i les comunicacions, impulsant a fons un clima d'innovació constant.

Un altre objectiu polític bàsic del nou Govern de la Generalitat serà assolir una administració pública que aprofiti al màxim les potencialitats de les tecnologies de la informació i les comunicacions al servei dels ciutadans i de les empreses, mitjançant, d'una banda, la màxima eficiència interna i, de l'altra, el desenvolupament d'una Administració moderna a l'abast de tothom i amb les màximes garanties de transparència.

Les noves tecnologies de la informació i de la comunicació han de servir per millorar la qualitat de vida dels catalans i de les catalanes, i per contribuir a incrementar la competitivitat empresarial. Caldrà aprofitar les possibilitats que ofereix la tecnologia per implantar, en els serveis públics de tots els àmbits (sanitari, cultural, transport, lleure) un nou model de prestació. La prestació del servei de l'Administració ha de ser innovadora, personalitzada i orientada als usuaris, participativa i de qualitat. Cal facilitar l'accés als serveis públics a distància mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Aquestes tecnologies han de contribuir també a millorar les actuacions de govern en el camp educatiu.

OBJECTIUS

- Crear infraestructures d'informació.**
- Impulsar noves activitats en l'àmbit econòmic basades en el coneixement i la innovació de les empreses.**
- Avançar cap a una Administració de la Generalitat oberta i accessible *on-line*.**
- Millorar els serveis públics per als ciutadans i les empreses.**
- Incorporar tecnologies de la informació i de comunicació en la política educativa i de formació al llarg de la vida.**

MESURES PER CREAR INFRAESTRUCTURES D'INFORMACIÓ

- Assegurar i estimular el desplegament de les xarxes dels operadors de cable per tal que les infraestructures de banda ampla arribin als ciutadans i no només al sector empresarial.**

- ▶ Facilitar el desplegament de les xarxes dels nous operadors de telecomunicacions que encara no en disposen per tal d'assegurar la prestació de serveis avançats en competència.
- ▶ Totes les capitals de comarca disposaran l'any 2001 de connexions fixes de fibra òptica que permetin a tots els operadors prestar serveis avançats de telecomunicacions, arribant amb inversió pública on els operadors no ho facin.
- ▶ Impulsar la regulació de l'ús eficient de les infraestructures existents per tal que el 2004 tots els nuclis urbans tinguin accés als serveis de telecomunicacions en banda ampla.
- ▶ Posar en marxa els projectes d'investigació i aplicació avançada (Internet II) que l'actual Govern encara no ha estat capaç d'enllestir de manera efectiva.

MESURES PER IMPULSAR NOVES ACTIVITATS EN L'ÀMBIT ECONÒMIC BASADES EN EL CONEIXEMENT I LA INNOVACIÓ DE LES EMPRESES

- ▶ Considerar sector prioritari d'inversió en R+D el de la lingüística computacional, fent possible el creixement d'un sector empresarial a l'entorn d'aquest concepte, fins a fer-ne una excel·lència específica de Catalunya.
- ▶ Establir estímuls i eliminar obstacles per a la creació d'empreses vinculades a les TIC. Facilitar l'entrada de capital risc en l'àmbit de les TIC i específicament adaptat al tipus de necessitats d'aquestes PIME.
- ▶ Elaborar un pla de retorns industrials derivats de la implantació d'empreses de telecomunicacions a Catalunya que permeti aprofitar el desenvolupament d'aquest sector.
- ▶ Establir un tractament fiscal específic per a la creació i inversió en empreses vinculades a les TIC.
- ▶ Adaptar l'urbanisme de les àrees industrials tradicionals situades a l'interior de les ciutats per tal de poder desenvolupar el teixit productiu vinculat a les TIC.
- ▶ Potenciar un entorn universitari de nivell internacional, vinculat al teixit productiu local. Establir estructures jurídiques que permetin una alta permeabilitat entre empresa i universitat, tant a nivell local com a nivell mundial.
- ▶ Impulsar la modernització de les empreses, difonent les noves tècniques de gestió i organització, i ajudant els nous emprenedors i emprenedores.
- ▶ La Generalitat potenciarà amb mesures concretes el desenvolupament i la creació de nous continguts a Internet. Assumir el compromís de dedicar un 1% de la publicitat institucional per a publicacions electròniques.

MESURES PER AVANÇAR CAP A UNA ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT OBERTA I ACCESSIBLE *ON-LINE*

- ▶ Oferir tota la informació pública a la xarxa. Establir un pla director per a la digitalització de les dades públiques i la seva difusió a través de la xarxa. L'accés a les dades del sector públic és un factor primordial per a la millora de la competitivitat de les empreses de tot Europa.
- ▶ Implantar la finestra única per a totes les administracions, que integri tota la informació necessària sobre tots els serveis per donar-ne una visió unificada.

- ▶ Implantar progressivament l'Administració *on-line* des de casa: 24 hores al servei dels ciutadans i empreses els 365 dies de l'any.
- ▶ Formar els funcionaris i tot el personal de l'administració en la utilització de les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- ▶ Redissenyar tots els serveis i procediments administratius aprofitant al màxim el potencial que ofereixen les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- ▶ Proposar reformar la legislació sobre els procediments administratius, sobre la base d'una modernització que aprofiti totes les potencialitats que donen les tecnologies de la informació i de la comunicació.

MESURES PER MILLORAR ELS SERVEIS PÚBLICS PER ALS CIUTADANS I LES EMPRESSES

- ▶ Publicar la Carta de Drets dels Ciutadans a la Xarxa.
- ▶ Definir els requisits mínims que han de configurar el Servei Públic Bàsic en matèria de telecomunicacions a Catalunya.
- ▶ Promoure la utilització de la Telemedicina per millorar la capacitat de prevenció dels riscos sanitaris, i impulsar les bones pràctiques per a gaudir d'una bona salut.
- ▶ Obrir línies de cooperació per tal de posar en marxa projectes pilots en els diversos àmbits de serveis públics.
- ▶ Posar en marxa un projecte per potenciar les possibilitats democràtiques de la Societat de la Informació, multiplicant les interaccions entre els responsables polítics i els ciutadans, i afavorint la participació d'aquests als debats i les decisions polítiques.

MESURES PER INCORPORAR TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I DE COMUNICACIÓ A LA POLÍTICA EDUCATIVA I DE FORMACIÓ AL LLARG DE LA VIDA

- ▶ Promoure la formació continuada de formadors (estimulació, dinamització...), per tal que aprenguin a ensenyar utilitzant tota la potencialitat de les TIC. Desenvolupar un pla específic de formació de mestres, com a components del primer esglaó de la cadena educativa.
- ▶ Impulsar la banda ampla a l'escola. Dotar d'infraestructures modernes el conjunt dels equipaments educatius: cable, XDSI, xarxes locals, ordinadors moderns a les aules per a tots els estudiants, etc. Promoure l'ús de les videoconferències.
- ▶ Crear una xarxa educativa activa, amb continguts i serveis de qualitat, dirigida a alumnes, mestres, Ampas, Consells Escolars, centres de recursos, hospitals, presons...
- ▶ Desenvolupar continguts educatius multimèdia de qualitat, especialment dirigits al món rural i a col·lectius específics: dones, persones amb discapacitats i també al col·lectiu de la gent gran.
- ▶ Desenvolupar continguts educatius multimèdia de qualitat i especialment dirigits a l'aprenentatge de la llengua anglesa. Invertir en el desenvolupament de traductors que permetin publicar a la xarxa i entendre la xarxa.

- Dotar d'infraestructures d'informació i comunicació totes les universitats i centres de recerca, fent-les accessibles a totes les especialitats.
- Promoure la internacionalització de les universitats catalanes a través de la xarxa: multilingüisme, més diversitat, col·laboració amb altres centres de recerca internacionals.
- Donar una nova orientació a les estructures i als objectius de la recerca cap a la innovació tecnològica, segons les necessitats estratègiques de l'economia catalana i les empreses.

3.4.

LA RECERCA CIENTÍFICA I L'EDUCACIÓ SUPERIOR

L'educació superior, la innovació i la promoció de les polítiques de Recerca i Desenvolupament constitueixen variables estratègiques per al creixement econòmic i la cohesió social i territorial de Catalunya. Per tal de millorar la posició relativa, en el marc de les regions d'Europa, cal incrementar els recursos públics i privats en R+D, que actualment suposen l'1% del PIB, mentre que la mitjana a la Unió Europea és del 2,3%. No es pot ajornar més la identificació de les necessitats del sistema Ciència-Tecnologia-Empresa i la formulació d'un Pla de Recerca i Desenvolupament Tecnològic com a eina vàlida de coordinació i impuls de les polítiques educatives, tecnològiques i industrials amb les polítiques socials.

Per aconseguir que la formació superior a Catalunya tingui un paper socialment rellevant cal, en primer lloc, reformar el marc institucional de les universitats. Aquesta reforma ha de significar aprofundir l'autonomia universitària, descentralitzar les competències del Consejo de Universidades i federalitzar el sistema d'educació superior i recerca. En segon lloc, cal incrementar el finançament de l'ensenyament superior per tal de superar el diferencial respecte de la mitjana de l'OCDE i amb l'objectiu de la millora de la qualitat. Mentre que Catalunya i Espanya dediquen l'1% del PIB a l'Educació Superior, a l'OCDE hi dediquen l'1'6% (pública i privada). Per assolir aquest objectiu, el sector públic ha d'encapçalar aquest esforç financer que haurà d'ésser complementat amb una major implicació dels sector privat (especialment en la formació continuada i la recerca aplicada). Cal impulsar una gestió eficient i responsable de les universitats, amb racionalitat en la gestió de la despesa i prioritització de les actuacions tant en l'administració com en el govern de les universitats.

Un altre objectiu per al nou Govern de la Generalitat serà identificar els centres d'excel·lència de cada universitat. Cal reordenar la programació d'ensenyaments evitant duplicitats innecessàries, i fer una aposta per la qualitat de la universitat pública: qualitat de la docència, de la recerca i dels serveis. Les universitats han de contribuir a fomentar la cultura emprenedora i les iniciatives d'autoocupació. Les universitats han de participar, en la seva qualitat d'institucions de referència social, en la promoció dels valors de la solidaritat, la cooperació, la multiculturalitat i la sostenibilitat.

Catalunya ha viscut, en els darrers anys, una extraordinària expansió del estudis universitaris. L'increment de l'oferta i la creació d'estudis universitaris al diversos territoris del país és, indubtablement, un element positiu que a tots ens enorgulleix.

Però, lamentablement, aquesta expansió s'ha fet d'una manera desordenada, tant pel que fa a la creació d'universitats públiques, com pel reconeixement de centres universitaris privats i per l'expansió de centres adscrits. Aquest creixement desordenat ha anat acompanyat, a més, de la insuficiència i discrecionalitat d'un finançament que s'ha basat, en gran mesura, en un creixent endeutament de les institucions universitàries. Aquestes deficiències en el finançament comporten l'escassetat de serveis als estudiants: instruments d'inserció professional, ajuts indirectes, desenvolupament de residències universitàries.

L'anàlisi de la política universitària del Govern de Catalunya posa també de manifest un excés de dirigisme institucional i una desconfiança crònica respecte de l'autonomia universitària. Les tensions que s'han viscut en el món universitari, els desequilibris financers, la feblesa dels instruments de planificació, la debilitat dels consells socials, són expressions d'aquesta problemàtica relació entre les universitats i el Govern.

Al costat d'això, hem trobat a faltar una major capacitat de sintonia amb els sectors industrials del país. Les polítiques de recerca i desenvolupament, i la relació d'aquestes amb les empreses, són encara molt febles, malgrat el gran potencial de les nostres universitats.

Volem que les nostres universitats, i el conjunt de la formació superior de Catalunya, tinguin un paper clau en el desenvolupament de la nostra societat. La nostra universitat requereix un major esforç inversor, certament. Però necessita, sobretot, un govern que confiï en la seva capacitat de creació i innovació. Un govern que, alhora, sigui exigent amb els seus rendiments acadèmics i de recerca.

Una altra prioritat del Govern serà com aprofitar les oportunitats que la societat del coneixement i l'avenç de les noves tecnologies plantegen a la renovació de la docència. Caldrà preparar, des de les polítiques públiques, una universitat menys rígida i més adaptable a les iniciatives pluridisciplinàries i a l'avenç del coneixement en xarxa. Volem potenciar la projecció internacional de les universitats amb polítiques públiques de suport a la mobilitat d'estudiants i professors, la qual cosa ha de constituir un tret característic de la política universitària catalana.

OBJECTIUS

- Promoure la recerca i la innovació definint prioritats i concentrant els recursos públics. Dedicarem el 2,3% del PIB català a recerca i desenvolupament.**
- Reformar el marc institucional de les universitats.**
- Incrementar el finançament per a l'ensenyament superior.**
- Treballar per la qualitat, coherència i complementaritat del sistema universitari.**

MESURES PER PROMOURE LA RECERCA I LA INNOVACIÓ

- ▶ Articular el Sistema de Ciència, Tecnologia i Indústria de Catalunya, i coordinar les polítiques de R+D de tots els departaments de la Generalitat.
- ▶ Promoure un debat anual sobre la situació de la ciència i la tecnologia al Parlament de Catalunya, que contribueixi a una major presa de consciència de la societat catalana de la necessitat d'un esforç particular en aquesta matèria.
- ▶ Obrir un gran debat a la societat catalana sobre els processos de creació de capacitats regionals per a generar, adaptar i apropiat coneixement científic i tecnològic, com també sobre el paper que tenen els processos de regionalització de Ciència i Tecnologia per identificar tendències i desafiaments i millorar la posició relativa de Catalunya en el marc de les regions d'Europa.
- ▶ Desenvolupar un programa de promoció i foment de la innovació en forma de polítiques industrials i tecnològiques. Alhora, dur a terme mesures per afavorir la creació d'empreses de base tecnològica a Catalunya.
- ▶ Crear ajuts i incentius que afavoreixin la vertebració dels departaments universitaris, els centres d'innovació tecnològica, els organismes públics de recerca i altres centres de R+D, públics i privats, per tal de configurar una xarxa catalana de ciència i tecnologia.
- ▶ Promoure programes específics per a les àrees d'Humanitats i Ciències Socials, insuficientment ateses pel Programa Marc Europeu i pel Plan Nacional de I+D.

MESURES PER REFORMAR EL MARC INSTITUCIONAL DE LES UNIVERSITATS

- ▶ Fer una Llei d'universitats de Catalunya, text articulat que definirà un model global i transparent de finançament, la coordinació del sistema, la reforma dels consells socials, la programació universitària i la política autonòmica de professorat, i el dret a l'estudi, amb l'objectiu d'aprofundir l'autonomia universitària.

MESURES PER INCREMENTAR EL FINANÇAMENT PER A L'ENSENYAMENT SUPERIOR

- ▶ Establir un model global i transparent del finançament de les universitats públiques que comportarà:
 - Adoptar un sistema de finançament segons paràmetres objectius que determini un volum suficient per estudiant, segons tipologies, com també uns criteris de promoció de comportaments socialment desitjables de les institucions: rendiment dels estudiants, grau d'inserció professional dels titulats, eficàcia dels plans d'estudi, captació de demanda de grups socials subrepresentats.
 - Establir un finançament complementari lligat a objectius específics de cada Universitat, pactats amb el Govern de la Generalitat a través de contractes-programa.
 - Introduir incentius per a la millora dels criteris interns d'assignació de recursos per contrarestar les tensions corporatives dels sistema i afavorir una gestió més eficient i responsable dels recursos.

- Fer un major esforç per diversificar les fonts de finançament, comptant amb el suport de les administracions d'altres nivells i amb el producte de la relació de les universitats amb el seu entorn productiu. El Govern de la Generalitat establirà el marc de referència i desenvoluparà al màxim els procediments de cofinançament. Igualment, establirà el marc en el qual s'haurà de produir la relació amb els agents econòmics als qui la Universitat proporcioni serveis. L'Administració central i la Unió Europea han d'incrementar notablement el finançament a la recerca de Catalunya. Les administracions locals poden col·laborar en programes d'inversió i en actuacions per millorar els serveis de transport i allotjament per als estudiants.

- Impulsar la regulació de la política de beques de la Generalitat per avançar en la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació superior. Concreció d'un Programa de préstecs als estudiants. Manteniment dels preus públics en les proporcions actuals, atesa la utilitat social de la formació superior i la garantia de l'equitat en l'accés. Diversificació i adaptació de la tipologia de preus en funció de les experimentalitats dels ensenyaments.

- Desenvolupar un Programa de suport a la internacionalització amb ajuts de la Generalitat que duplicuin les beques Erasmus.

MESURES PER TREBALLAR PER LA QUALITAT, COHERÈNCIA I COMPLEMENTARIETAT DEL SISTEMA UNIVERSITARI

- ▶ Fer un major esforç per conferir solidesa als instruments de planificació: reordenar la programació d'ensenyaments, sobre la base de la demanda a llarg termini. En relació amb les universitats de nova creació, estimular la seva condició d'agents en la dinamització socioeconòmica dels territoris.
- ▶ Trobar estratègies per reduir la taxa de deserció i disposar de millors estadístiques i indicadors per a analitzar les causes del rendiment acadèmic.
- ▶ Millorar l'ordenació del tercer cicle i de la formació continuada potenciant la cooperació interuniversitària en aquest camp.
- ▶ Revisar els mecanismes d'accés a la Universitat previstos a la LOGSE per garantir la igualtat d'accés.
- ▶ Desenvolupar un programa de formació de formadors, amb l'objectiu de millorar la docència en el marc de l'extensió de les noves tecnologies.

3.5.

UN PAÍS MÉS POTENT, AMB MÉS EMPRESES I MÉS EMPRENEDORS

L'economia catalana creix a unes taxes raonables, les empreses catalanes creen ocupació i es redueix la taxa d'atur. Moltes empreses catalanes s'han adaptat amb èxit a la mundialització econòmica i el país ha estat capaç de guanyar quotes d'exportació als mercats exteriors, per complementar les possibilitats del mercat espanyol, que continua sent el primer i gran mercat per

a les empreses catalanes. Algunes empreses han emprès, també, l'aventura de la internacionalització, sobretot a Amèrica Llatina.

Estem en un bon moment, però hi ha una pèrdua de centralitat de Catalunya en el context productiu espanyol. Als anys setanta, de les 250 empreses més grans d'Espanya, 1 de cada 3 tenia seu a Catalunya, i ara només és 1 de cada 5. Seria molt interessant la localització a Catalunya de capdavanteres de sectors punta, com l'audiovisual o les aplicacions informàtiques.

Hi ha una burocratització administrativa i un intervencionisme basat en criteris d'identitat que pesa sobre el teixit productiu i amenaça Catalunya de perdre posicions. El creixement econòmic dels darrers anys, basat en l'estalvi dels ciutadans i la inversió de les empreses, contrasta amb l'acció d'un govern de la Generalitat que cada cop ha gastat i s'ha endeutat més i ha invertit menys, fins al punt de ser un obstacle per al progrés econòmic.

Catalunya es juga en els propers anys la seva posició en el context productiu a nivell europeu i internacional. Per tornar a tenir centralitat a Espanya i a Europa, cal un nou Govern a la Generalitat que ajudi el país a alliberar les seves energies.

Cal recuperar l'atracció pel risc, la capacitat de tenir idees i posar-les en pràctica, el gust per la creació de riquesa i d'ocupació, i convertir Catalunya en un territori d'oportunitats empresarials envejables.

La Generalitat no ha d'intervenir tant en l'activitat productiva, sinó alliberar les energies del teixit productiu català i donar suport a totes les iniciatives productives capdavanteres, en l'àmbit manufacturer o en el dels serveis. Ha d'ajudar a crear un entorn més amable i atractiu per a la implantació d'activitats productives estratègiques i per a la implantació internacional dels productes i de les empreses amb seu a Catalunya.

Entre els objectius de política industrial del nou Govern de la Generalitat, hi ha el de promoure noves polítiques de competitivitat que ajudin a reduir els costos del teixit productiu i a redefinir les prioritats estratègiques de la inversió en infraestructures a Catalunya. Cal actuar per reduir els preus dels serveis que consumeixen les empreses. Els recàrrecs elèctrics o el manteniment de certs monopolis, com el gas, són un obstacle per millorar la competitivitat.

La formació, la investigació i la innovació han de ser els pilars bàsics d'un teixit productiu tecnològicament avançat i generador de valor afegit. S'ha d'afavorir l'activitat de recerca i desenvolupament al sector empresarial privat i impulsar la millora del marc normatiu estatal per incentivar les empreses que destinen importants recursos financers a les activitats de recerca i desenvolupament.

La Generalitat ha de donar suport a les empreses catalanes en la seva acció exterior i impulsar la millora de la normativa estatal sobre l'activitat de les empreses, en especial de les petites i mitjanes, en els mercats internacionals, com també ha d'incentivar la creació de grups empresarials competitius amb possibilitats d'implantar-se a l'exterior.

La Generalitat ha de potenciar les petites i mitjanes empreses i ajudar a millorar les condicions de funcionament de les PIME. Ha de contribuir a crear noves empreses i a consolidar-ne les activitats capdavanteres per la seva capacitat de generar ocupació i d'actuar de motor per al conjunt de l'economia catalana.

Tot i que les dades globals sobre la marxa del comerç exterior semblen, en principi, favorables, si considerem la Unió Europea com a mercat interior i tenim en compte l'evolució del comerç mundial a nivell global, ni el volum d'exportacions ni la balança comercial de Catalunya amb països aliats a la UE es poden considerar satisfactoris.

OBJECTIUS

- **Promoure polítiques de competitivitat.**
- **Potenciar el triangle territori-empreses-sistema educatiu.**
- **Fer més lleugeres i eficients les relacions del Govern amb les activitats empresarials.**
- **Millorar les condicions per a la creació de noves empreses.**
- **Potenciar el sector exportador.**
- **Consolidar grups industrials amb component tecnològic.**
- **Enfortir el món financer català i el seu compromís amb el desenvolupament econòmic i industrial de Catalunya.**

MESURES PER PROMOURE POLÍTIQUES DE COMPETITIVITAT

- ▶ **Estimular la liberalització i la competència en els serveis públics (electricitat, gas, telecomunicacions...).**
- ▶ **Crear comissions tècniques que avaluin els costos que la persistència de monopolis i de posicions d'abús de poder de mercat causen als consumidors i a les empreses catalanes, amb participació dels sectors afectats a les comissions avaluadores.**
- ▶ **Elaborar un Pla d'infraestructures amb un calendari precís.**
- ▶ **Fer que les lleis catalanes no estableixin costos extraordinaris sobre les empreses catalanes, perquè això dificulta la seva capacitat de competir en el conjunt d'Espanya, en el mercat europeu o en els mercats estrangers.**

MESURES PER POTENCIAR LES INTERRELACIONS TERRITORI-EMPRESSES-SISTEMA EDUCATIU

- ▶ **Potenciar el funcionament del triangle territori-empreses-sistema educatiu perquè els esforços i recursos tinguin la màxima aplicació i possibilitat d'entrada en el teixit productiu, amb l'objectiu**

de donar ocupació i/o formació a tots i els nois i noies que completen l'ensenyament obligatori.

- ▶ Auditoria del sistema educatiu a Catalunya, amb atenció especial a la formació tècnica i professional.
- ▶ Desenvolupar xarxes entre la indústria i la universitat, amb les petites i mitjanes empreses treballant en col·laboració amb inversors de capital risc i universitats. Xarxes territorials entre la indústria i l'ensenyament secundari.
- ▶ Millor explotació dels resultats dels Programes Marc de la Unió Europea per a la investigació i el desenvolupament tecnològic, facilitant la col·laboració investigadors-empreses i escollint objectius econòmics preferents.
- ▶ Promoure estímuls fiscals específics i finalistes per a fomentar la innovació i la investigació de les empreses.

MESURES PER AGILITAR I FER MÉS EFICIENT LA RELACIÓ DEL GOVERN AMB L'ACTIVITAT EMPRESARIAL

- ▶ Aturar la tendència al malbaratament de recursos públics. Reforçar la inversió i millorar la gestió en infraestructures i equipaments productius.
- ▶ Avaluar les conseqüències de les propostes legislatives i normatives sobre el teixit productiu, especialment pel que respecta al seu impacte sobre les PIME.
- ▶ Simplificar l'administració per reduir les càrregues burocràtiques per a la creació de noves empreses.

MESURES PER MILLORAR LES CONDICIONS PER A LA CREACIÓ DE NOVES EMPRESES

- ▶ Creació d'una xarxa catalana de suport a la gestió de les petites empreses, per facilitar l'assessorament extern i la millora continuada de la qualitat.
- ▶ Fomentar la participació de les PIME i les empreses d'economia social i d'inserció en el mercat català de licitacions públiques, amb la reserva d'un percentatge mínim dels contractes públics.
- ▶ Canviar en profunditat l'orientació i la gestió de l'Institut Català de Finances, concentrant en les petites i mitjanes empreses la concessió de crèdits i de garanties, i convertint-lo en l'eina que permeti al Govern el coneixement i l'impuls de polítiques financeres a Catalunya.
- ▶ Millora de les condicions d'implantació a les PIME dels avenços tecnològics, particularment els telemàtics i els relacionats amb el comerç electrònic.

MESURES PER POTENCIAR EL SECTOR EXPORTADOR

- ▶ Fer una selecció objectiva de mercats prioritaris amb xifres d'exportació inferiors a les potencials, a les àrees del sud-est d'Àsia, Amèrica Llatina, Magrib i Europa de l'est.

- ▶ Ampliar els serveis del Consorci de Promoció Comercial de Catalunya en el conjunt d'empreses exportadores efectives o potencials, sense detriment dels sectors o tipus d'empresa .
- ▶ Millorar i, en alguns aspectes, unificar la coordinació amb altres xarxes comercials de la pròpia Generalitat, com la promoció turística.
- ▶ Incrementar la cooperació amb les xarxes exteriors de l'estructura de l'Estat o d'altres autonomies.
- ▶ Intensificar la cooperació amb les cambres de comerç i organitzacions empresarials, per crear missions comercials més efectives.
- ▶ Dur a terme una coordinació interdepartamental dels serveis d'assessorament i d'informació de base a les empreses amb vocació exportadora.

MESURES PER CONSOLIDAR GRUPS INDUSTRIALS AMB COMPONENT TECNOLÒGIC

- ▶ Impulsar l'establiment a Catalunya de les seus d'empreses d'activitats de tecnologia punta com l'audiovisual, la logística, la biotecnologia, les indústries mediambientals, la lingüística computacional, els nous materials i la indústria del coneixement.
- ▶ Crear un entorn amigable que augmenti la localització de seus d'empreses punteres amb capacitat de creixement i de creació d'ocupació.
- ▶ Promoure actituds obertes i emprenedores perquè Catalunya sigui un territori d'oportunitats.
- ▶ Impulsar l'augment de la internacionalització dels grups industrials amb seu a Catalunya amb programes específics.

MESURES PER ENFORTIR EL MÓN FINANCER CATALÀ I EL SEU COMPROMÍS AMB EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I INDUSTRIAL DE CATALUNYA

- ▶ Recuperar i revitalitzar el paper de Barcelona i de Catalunya com a places financeres, especialment en el mercat de futurs.
- ▶ Implicar, de manera més eficaç, el món financer català en els grans projectes econòmics, industrials i d'infraestructures.
- ▶ Manteniment de l'actual naturalesa jurídica de les caixes d'estalvi i del seu paper essencial en el sector financer de Catalunya.
- ▶ Iniciatives legislatives per enfortir el paper social de les caixes d'estalvi en l'economia i perquè en els seus òrgans de govern hi tinguin un pes decisiu representants de les corporacions locals, segons la implantació territorial de les entitats d'estalvi.
- ▶ Potenciar les entitats financeres de tipus cooperatiu amb actuacions associades amb les altres entitats financeres, públiques o privades, per tal d'aconseguir satisfer les necessitats d'aquests sectors específics.

3.6.

UNA APOSTA DECIDIDA PER L'OCUPACIÓ

El nostre propòsit és aconseguir que Catalunya tingui una taxa d'activitat similar a la mitjana de la Unió Europea, és a dir, que treballin 60 de cada 100 persones. Actualment, només són 56 de cada 100 els catalans i catalanes en edat de treballar —de 16 a 65 anys— que efectivament ho fan o cerquen feina, mentre que en els països més avançats la proporció arriba a 75 (Dinamarca), 69 (Àustria) ó 65% (Holanda). Catalunya ha de fer també un esforç en la incorporació de les dones en el món del treball i l'empresa, ja que avui només treballen 43 de cada 100, enfront de la mitjana europea superior a 50.

S'ha avançat en la reducció de l'atur, però hi ha moltes persones amb dificultats per tenir una feina o que la tenen de manera inestable. Hi ha un 30% de contractes temporals, que és el 70% entre els menors de 25 anys, i les condicions laborals són cada cop més precàries.

La Generalitat ha de desenvolupar programes específics i innovadors adreçats als sectors amb més dificultats —posant a l'abast de tothom els recursos de formació i l'accés a les noves tecnologies de la informació— i potenciar les noves ocupacions dels sectors d'activitat emergents. Hi ha d'haver més eficàcia i més transparència en la gestió dels recursos, més innovació i més resultats, amb uns serveis d'ocupació menys burocràtics, més descentralitzats i més actius.

El Govern català ha de confiar més en la negociació col·lectiva i adoptar una actitud més positiva en la creació d'unes relacions laborals modernes i desenvolupades. No s'ha sabut aprofitar la transferència de les polítiques actives de l'INEM per donar un impuls a la recerca de nous llocs de treball. No hi ha hagut ni nous projectes, ni s'ha aprofitat el valor de la proximitat, ni el potencial de col·laboració amb els municipis.

La Generalitat treballarà per l'ocupació i les empreses, integrant ocupació, formació, empresa i innovació. La revolució de les tecnologies de la informació i les telecomunicacions fa que l'accés i la incorporació de la telemàtica sigui un factor que discrimina a favor o en contra de les persones i de les empreses en el món del treball i dels mercats. La universalització de l'accés a les noves tecnologies ha de ser un dels objectius troncals de la nova política d'ocupació. També cal promoure noves ocupacions, nous perfils professionals, noves maneres de treballar i nous estils en el treball i en l'empresa.

S'ha de potenciar la cooperació entre el sector públic i el privat, sobre la base del consens, la participació dels agents socials i el valor de proximitat dels ajuntaments en la gestió de les polítiques actives d'ocupació i en les estratègies de desenvolupament econòmic.

S'ha de promoure l'esperit emprenedor i l'autoocupació, tant individual (autònoms) com col·lectiva (cooperatives i societats anònimes laborals), amb especial atenció als nous espais i estils d'activitat econòmica, facilitant l'accés a les tecnologies de la informació.

La reducció de la jornada de treball, com a conseqüència de la negociació entre els agents socials i econòmics i de les millores tecnològiques que s'han d'introduir en el procés productiu, és un

dels instruments per a la generació de nous llocs de treball. També convé introduir mesures que facilitin la conciliació entre el temps laboral i la vida familiar.

S'ha de donar suport al sector de l'economia social i el cooperativisme, difonent els seus valors i impulsant iniciatives legislatives per treure els obstacles al seu desenvolupament.

La qualitat de l'ocupació és un objectiu fonamental, és a dir, l'estabilitat en la contractació i l'eradicació del treball precari, segons el principi de causalitat en la contractació. L'estabilitat és un factor de competitivitat que afecta la qualitat del treball i la del producte elaborat. Els contractes temporals requereixen una consideració específica sobre aquest principi. La prevenció, la seguretat i la salut són els altres elements de la qualitat de l'ocupació.

Els agents socials han de ser protagonistes de les relacions laborals, ja que la maduresa i solidesa de la negociació col·lectiva i del diàleg social és un element clau que facilita el desenvolupament de l'economia. El Govern de la Generalitat ha de facilitar aquest marc d'estabilitat, sense intervencionisme i sense defugir les seves obligacions en el terreny social o econòmic.

Un dels pilars de la nova política per a l'ocupació ha de ser la millora de la capacitat d'ocupar-se de les persones sense feina. Les polítiques d'ocupació del nou Govern vetllaran per la cohesió social i per l'atenció als sectors que es troben amb més dificultats per trobar feina.

El Servei Català d'Ocupació ha de millorar les possibilitats d'ocupar-se de les persones que s'han quedat sense feina i, alhora, les de les empreses per trobar el personal que necessiten. Un nou servei públic d'ocupació molt professionalitzat, amb els recursos humans i tècnics necessaris, sotmès a programes institucionals d'avaluació per tal d'assegurar el rendiment de les seves actuacions i amb la participació dels agents socials i de l'administració local.

Hem de promoure el «Compromís individual per a l'accés al treball» amb les persones aturades. Un compromís formal, concret i avaluable amb cada persona que es trobi a l'atur, orientat a millorar la seva formació i la seva capacitat per accedir a un nou treball. Hem de garantir a la societat que cap opció de treball es perdi per manca de formació ocupacional.

OBJECTIUS

- Promoure l'esperit emprenedor i l'autoocupació.**
- Transformar les noves necessitats de la societat en ocupació, a partir del territori.**
- Reduir i reordenar la jornada de treball.**
- Difondre l'economia social.**
- Millorar la qualitat de l'ocupació.**
- Millorar la prevenció de riscos laborals.**
- Millorar la capacitat d'ocupar-se de les persones sense feina.**

MESURES PER PROMOUR L'ESPERIT EMPRENEDOR I L'AUTOOCUPACIÓ

- ▶ Fomentar els serveis per a la creació i modernització d'empreses i ampliar els programes de «vivers d'empreses».
- ▶ Desenvolupar models específics de finançament per a les microempreses.
- ▶ Potenciar les comunitats virtuals d'empreses i les xarxes empresarials, per promoure un teixit de *PIME* més interrelacionat i obert al món.
- ▶ Crear una xarxa d'emprenedors en activitats emergents en entorns rurals (tecnologies agroalimentàries, productes amb garantia d'origen, qualitat o conreu biològic, energies renovables, turisme rural, etc.).
- ▶ Desenvolupar societats de capital risc i capital llavor, especialment dissenyades per al foment d'aquestes noves empreses.
- ▶ Possibilitar l'accés dels treballadors i empresaris adherits al règim social d'autònoms a les bonificacions de la Seguretat Social per a la creació d'ocupació i per a la maternitat.
- ▶ Proposar mesures per resoldre el seu accés a les prestacions d'atur, regular i facilitar el treball a temps parcial i la jubilació anticipada.

MESURES PER TRANSFORMAR LES NOVES NECESSITATS DE LA SOCIETAT EN OCUPACIÓ A PARTIR DEL TERRITORI

- ▶ Reforçar el paper econòmic dels ajuntaments per transformar en ocupació les noves necessitats de la societat (serveis a les persones i les empreses).
- ▶ Presència de les administracions locals i els agents socials en la direcció i gestió del Servei Català d'Ocupació.
- ▶ Participació de les administracions locals almenys en el 25% de la formació ocupacional i en el 75% de la resta de polítiques actives d'ocupació.
- ▶ Potenciar els districtes industrials urbans de nova generació, que incorporin activitats d'alt contingut tecnològic o coneixement.
- ▶ Fomentar el desenvolupament dels «pactes territorials per a l'ocupació» a través del triangle ajuntaments-empreses-formació.

MESURES PER REDUIR I REORDENAR LA JORNADA DE TREBALL

- ▶ Promoure la reducció de la jornada a 35 hores setmanals, a partir de la negociació entre les organitzacions empresarials i sindicals, les mesures de foment adoptades des de l'administració i un marc legislatiu que l'incentivi. Promoure l'eliminació progressiva de les hores extres retribuïdes, afavorint la implantació del «compte d'hores» i la seva permuta per jornades completes de descans.
- ▶ Organitzar el temps de treball i els serveis pensant en les necessitats de les persones, amb major diversitat de jornades de treball, facilitant el dret a excedències i reducció de jornada amb restitució obligatòria de l'estatus anterior.

MESURES PER DIFONDRE L'ECONOMIA SOCIAL

- ▶ Reformar la Llei de cooperatives de Catalunya, d'acord amb les entitats representatives, per adaptar-la al nou entorn econòmic, molt més competitiu.
- ▶ Potenciar la participació de l'economia social en programes públics d'atenció als drets de les persones.
- ▶ Facilitar l'accés d'aquest sector als serveis de suport i a les línies de finançament destinats a les empreses.
- ▶ Millorar el coneixement, imatge i reconeixement de l'economia social (cooperatives, SAL, mutualisme, empreses d'inserció, entitats sense afany de lucre, ONG...) i reforçar-ne les estructures de representació.

MESURES PER MILLORAR LA QUALITAT DE L'OCUPACIÓ

- ▶ Restablir l'ús racional de la contractació temporal i les empreses de treball temporal.
- ▶ Assegurar el compliment de la legislació, amb accions d'informació, orientació i control.
- ▶ Reforçar les accions d'informació, orientació i vigilància, increment dels recursos destinats a la prevenció dels riscos laborals i major exigència a les mútues d'accidents de treball.
- ▶ Promoure l'adopció d'acords sectorials en la negociació col·lectiva, que facilitin l'increment de les mesures de seguretat i de prevenció.
- ▶ Promoure una «Entesa per a la Participació» entre les organitzacions empresarials i sindicals per al desenvolupament d'un marc català de relacions laborals, més adequat a la nostra realitat laboral i productiva.
- ▶ Articular els convenis negociats a Catalunya amb la realitat del mercat econòmic més ampli en el qual es troben immersos.
- ▶ Potenciar la conciliació, la mediació i l'arbitratge en la resolució dels conflictes laborals.
- ▶ Promoure instruments de caràcter mixt, amb presència d'especialistes laborals, que evitin l'excessiva judicialització de les relacions laborals.
- ▶ Especialitzar la Inspecció de Treball per sectors d'activitat i potenciar la seva facultat mediadora.

MESURES PER MILLORAR LA CAPACITAT D'OCUPAR-SE DE LES PERSONES SENSE FEINA

- ▶ Impulsar programes específics per actuar contra l'atur entre les persones joves i les dones, de manera que cap jove estigui sense activitat, treballant, formant-se i/o participant en activitats d'interès col·lectiu.
- ▶ Garantir una participació paritària de les dones a les polítiques actives d'ocupació i formació professional.
- ▶ Incentius per a la contractació estable i de llarga durada d'aturats majors de 45 anys, i per a la seva inclusió en programes d'ocupació i formació, com ara les escoles taller i les cases d'oficis.

- ▶ En un màxim de 12 mesos, les persones adultes aturades rebran una oferta de treball o una oferta formativa.
- ▶ Crear les condicions per a la igualtat d'oportunitats davant del treball.
- ▶ Proposar una Llei d'Empreses d'Inserció i establir clàusules socials per a la inserció laboral en les convocatòries públiques.
- ▶ Promoure xarxes d'empreses solidàries contra l'exclusió, per contribuir a la integració laboral de col·lectius amb grans dificultats d'incorporació al mercat de treball.
- ▶ Crear un nou Servei Català d'Ocupació.
- ▶ Promoure l'establiment del «Compromís individual per a l'accés al treball» amb les persones aturades: un compromís formal, concret i avaluable amb cada persona en atur, orientat a millorar la seva formació i la seva capacitat per accedir a un nou treball.
- ▶ Vetllar perquè la planificació de la formació ocupacional es faci amb la participació del món laboral, de l'economia social i de les administracions locals.
- ▶ Establir certificats de professionalitat que integrin els itineraris formatius en els tres subsistemes de la formació professional: reglada, ocupacional i contínua.
- ▶ Millorar i estendre les ofertes de cicles formatius de grau mitjà i de grau superior.

3.7.

UNA ECONOMIA OBERTA, UN COMERÇ ACTIU, UNS CONSUMIDORS CONSCIENTS

COMERÇ

El comerç té a Catalunya una importància cabdal, pel seu volum econòmic en ascens, per l'important ocupació que genera i per ser una activitat que incideix d'una manera importantíssima en l'ordenament urbanístic i en les formes de relació social.

Però també és un sector econòmic que està vivint un procés profund i complex de reestructuració, que comporta problemes agreujats per disfuncions creades per la política erràtica i clientelar del Govern de la Generalitat.

Els hàbits de compra, per moltes raons —entre les quals la incorporació de la dona al treball no és la menor—, varien substancialment i formen part, des de la demanda, d'aquest procés de transformació de l'estructura comercial.

Les economies d'escala i les derivades del procés logístic han introduït factors de competència dins del sector, que poden suposar l'exclusió dels comerços que no es modernitzin per abaixar els seus costos, mentre el procés d'implantació de noves superfícies posa en perill el comerç de proximitat, alhora que amenaça amb la creació d'oligopolis, que anirien en detriment dels consumidors.

El nou Govern de la Generalitat ha d'emprendre una profunda política de remodelació del sector del comerç interior amb l'objectiu de modernitzar-lo i d'ordenar l'activitat comercial amb una major implicació dels respectius ajuntaments.

OBJECTIUS

- **Modernitzar el comerç català.**
- **Fer del comerç urbà una prioritat amb polítiques de foment i modernització.**
- **Retornar als ajuntaments el protagonisme en l'ordenació de l'activitat comercial.**

MESURES

- ▶ Remodelar en profunditat les polítiques relacionades amb el sector.
- ▶ Facilitar l'adaptació dels petits comerços al nou entorn competitiu.
- ▶ Dotar els ajuntaments de competències i mitjans per afavorir processos locals de reestructuració del comerç, amb convenis amb la Generalitat i les cambres de comerç.
- ▶ Plans de dinamització comercial, per a la formació i reciclatge de comerciants i per ajudar a elaborar projectes viables de reconversió.
- ▶ Remodelar els espais urbans comercials amb serveis públics adients per a la seva potenciació.
- ▶ Formes de planejament més flexibles i més idònies per a l'urbanisme comercial de les zones de nou creixement.
- ▶ Modernitzar els mercats municipals; adaptar-los a les noves demandes de la competitivitat.
- ▶ Divulgar i regular, quan calgui, la incidència de les noves tecnologies i les noves formes de venda, com el comerç electrònic, venda a distància, venda automàtica i venda indirecta.

CONSUM

Els drets i garanties dels usuaris i consumidors, entre els quals s'hi compten els petits accionistes/inversors i els contribuents/usuaris de serveis públics, són part essencial dels drets de ciutadania.

L'existència de competència és una condició necessària per tal que hi hagi mercat, però no suficient. Els drets i garanties dels usuaris i consumidors requereixen, a més, mercats transparents, el més transparents possible.

El nou Govern de la Generalitat ha de crear les condicions efectives perquè els consumidors puguin exercir els seus drets, amb informació i procediments de reclamació més àgils. La qualitat dels productes i l'acompliment efectiu de les especificacions normatives i dels compromisos del fabricant seran promoguts i protegits.

OBJECTIUS

- **Millorar les actuacions d'informació del consumidor i la xarxa dels serveis públics de defensa dels consumidors i usuaris.**
- **Simplificar i agilitar els procediments de reclamació.**
- **Promoure polítiques de qualitat i atenció al consumidor en els sectors industrial i de serveis.**
- **Dotar de transparència els mercats.**

MESURES

- ▶ **Defensar la competència real i efectiva en sectors on és escassa o inexistent, inclosos els subministraments en xarxa (gas, electricitat, aigua, informació en xarxa).**
- ▶ **Clarificar alguns mercats específics, com el mercat dels serveis financers, assegurances i similars.**
- ▶ **Atribuir transparència a les certificacions de qualitat.**
- ▶ **Garantir que les certificacions reuneixin els requeriments, els estàndards de garantia i la fiabilitat suficients.**
- ▶ **Agilitar i facilitar l'arbitratge i el rescabament i/o compensació de les no-correspondències entre l'oferta (especialment si està certificada i garantida) i la prestació.**
- ▶ **Impulsar l'adhesió de les empreses, tant públiques com privades, al sistema arbitral per a la resolució dels conflictes relacionats amb el consum, a fi d'evitar la càrrega de les reclamacions judicials.**
- ▶ **Implantació del sistema arbitral de consum als municipis, amb les dotacions pressupostàries corresponents. Potenciar l'activitat medidora de les Associacions de Consumidors i Usuaris davant les empreses.**
- ▶ **Incorporació al sistema arbitral de les entitats i empreses públiques, que han de crear serveis de consulta, reclamació i atenció als consumidors i usuaris, i publicar "Cartes de Serveis" amb compromisos i garanties concretes de servei i atenció als ciutadans.**
- ▶ **Convertir l'Institut Català de Consum en un espai de diàleg i corresponsabilització entre les administracions autonòmica i local, les associacions de consumidors i els representants empresarials i sindicals.**
- ▶ **Garantir que l'Institut Català de Consum desenvolupi autònomament les tasques que li assigna la legislació. Assegurar la participació equitativa de tots els agents implicats en la producció i el consum de béns i serveis.**
- ▶ **Promoure l'educació dels ciutadans en el coneixement dels seus drets i deures en matèria de consum, com també en la millora dels seus hàbits.**
- ▶ **Impulsar programes d'educació i formació, tant a l'ensenyament primari com secundari i a la formació professional.**

- ▶ Formació especialitzada, i fins i tot universitària, de tècnics de consum.
- ▶ Potenciar el moviment social de defensa dels drets dels consumidors i usuaris.
- ▶ Fomentar la seva autoorganització i incrementar les consignacions pressupostàries i els beneficis fiscals establerts per a les organitzacions de consumidors. Garantir que aquestes associacions tinguin accés als mitjans de comunicació de titularitat pública.
- ▶ Fomentar la lliure competència del mercat, exigint sempre el ple respecte als drets dels consumidors. Combatre l'aparició de monopolis gremialistes o que impliquin una manca de llibertat per a l'elecció seriosa i lliure dels consumidors.
- ▶ Regular la publicitat adreçada als consumidors, especialment en relació amb els grups socials més necessitats de protecció, com són els menors.
- ▶ Eradicar la utilització enganyosa de la imatge dels menors i protegir els seus drets de manera primordial.

3.8.

AMBICIÓ DE FUTUR PER A LA CULTURA CATALANA

Farem de la cultura un dels principals actius de la Catalunya del futur. Crearem un marc favorable perquè la cultura catalana tingui les màximes oportunitats. La política de pacte i de cooperació entre les altres institucions i amb la societat civil serà permanent i definirà el nostre estil en matèria cultural.

Farem una política que es fonamenti en la gent emprenedora de la societat catalana i que li faciliti ajuts. Donarem suport a la immensa feina cultural que realitzen els ajuntaments d'arreu de Catalunya i que tant han contribuït a prefigurar el magnífic escenari de noves oportunitats.

Assumirem el compromís més radical per mantenir el més viva i dinàmica possible una cultura pròpia. Per a Catalunya, la cultura ha estat, des de sempre, un dels trets identitaris més destacats. La cultura pròpia ha estat el denominador comú de l'acció pública i cívica en la construcció de la Catalunya actual.

Farem una política ambiciosa destinada a crear les millors oportunitats possibles per a una cultura de gran prestigi i història, però minoritària, en el context d'un estat pluricultural i un context universal on només alguns països hegemònics tenen capacitat d'imposar pautes culturals globals.

Les nostres opcions de govern estaran destinades, doncs, a afermar l'espai cultural català. Ho farem des de la voluntat de tenir una cultura forta, oberta a l'intercanvi, especialment respectuosa amb les cultures veïnes i també les llunyanes.

Desenvoluparem amb plena convicció el federalisme cultural que ha de permetre a la cultura catalana desplegar-se en un marc d'entesa amb les altres cultures d'Espanya, i de predisposició i complicitat per part del Govern i les institucions de l'Estat.

Farem de la cultura una dels eixos estratègics prioritaris de la Catalunya del futur. Posarem en primer pla una concepció integradora i oberta de la cultura, a partir de la lliure identificació personal i no de la submissió a qualsevol identitat preestablerta. Més enllà del respecte als drets cívics i socials de tots els catalans, contribuirem al desenvolupament dels seus drets culturals, d'entre els quals hi ha el dret a una identitat que no negui la diferència. Formarà part de la cultura catalana tota la cultura que es crea i es produeix a Catalunya.

Des d'un punt de vista lingüístic, promourem una política lingüística fonamentada en el màxim consens social. Vincularem a la causa del català els diversos agents socials i econòmics, mitjançant el diàleg i la concertació d'esforços i evitant les actuacions normativistes i unilaterals. Promourem una percepció positiva de la llengua per a tots els ciutadans, que és una condició necessària per a l'eixamplament del seu ús social.

Promourem el compromís a favor del català i de la cultura expressada en català de tots els poders democràtics que ens inclouen i envolten. Enfront de les inèrcies globals de caràcter uniformador, la defensa i preservació de la pluralitat lingüística és un imperatiu democràtic elemental. Considerem el castellà com una expressió de la riquesa cultural de Catalunya i, per tant, com un patrimoni comú també dels catalans.

Impulsarem una política comuna d'àrea lingüística catalana, bé sigui mitjançant la concertació multilateral entre les comunitats autònomes, o bé obtenint la responsabilització del Govern espanyol i assumint aquest un paper motor al respecte. En aquest marc de concertació estatal, cal obtenir també l'establiment d'una plataforma de promoció internacional de la llengua catalana i de la cultura que s'expressa a través d'ella.

Desplegarem al màxim la dimensió més social de la cultura, el caràcter constituent del fet cultural en relació amb les maneres de viure i de fer de la nostra comunitat, en relació amb la riquesa, el dinamisme i la diversitat dels ciutadans, en relació amb l'aprofundiment de la cultura democràtica, amb la creació d'un millor model de coexistència entre els catalans i les diferents cultures, pobles, races i esferes religioses del planeta.

Així, doncs, promourem una cultura creativa, dinàmica, democràtica, participativa, socialment útil i de progrés, i el més vinculada possible a la recerca de fórmules innovadores que donin solució als grans reptes socials que el conjunt de societats del planeta haurà d'afrontar el segle XXI.

Promourem una cultura que contribueixi a la construcció d'una societat cívica, basada en el compromís de tots, en la corresponsabilitat entre la iniciativa pública i el món privat, en l'esperit de solidaritat i de donar oportunitats a cadascú.

Afavorirem el sentit transversal de la cultura, impulsant al màxim les seves relacions amb l'educació, l'urbanisme, l'ecologia i els mitjans de comunicació públics, especialment la televisió.

Donarem el màxim suport als creadors i els emprenedors culturals del país. No només en relació amb els àmbits més habituals —com les arts escèniques, plàstiques, audiovisuals, musicals i el patrimoni— sinó també respecte a tots aquells creadors, col·lectius i organitzacions que produeixen cultura en un sentit ampli: departaments de recerca i desenvolupament de les universitats, urbanistes, arquitectes, dissenyadors, escoles i mestres, creadors, productors de béns i serveis culturals, el sector turístic, els ecòlegs...

A més de promoure una cultura receptora i oberta a l'exterior, impulsarem una cultura capaç de produir béns culturals. En un escenari mundial globalitzat, el repte de Catalunya és esdevenir, no només un centre receptor de béns culturals produïts fora, sinó alhora un centre emissor de béns i continguts culturals.

Aprofundirem al màxim el tarannà cultural de Catalunya fonamentat en la seva creativitat, en el teixit associatiu, en la iniciativa dels seus promotors i empresaris culturals, en les dinàmiques *amateur* esteses pertot arreu, en magnífics professionals.

En l'era del coneixement, de la producció de continguts culturals, posarem tots els mitjans perquè Catalunya esdevingui una veritable factoria de continguts culturals i, si és possible, una de les més importants factories de producció de continguts d'Europa, amb projecció mediterrània i llatinoamericana.

Des d'aquesta premissa, atorgarem una especial atenció als creadors i als emprenedors culturals.

Promourem totes aquelles activitats fonamentades en el talent, la capacitat d'innovar, la utilització de la intel·ligència i la imaginació, com també la idea que promoure i facilitar la creativitat és una responsabilitat de tota la societat catalana.

Tindrem cura de les millors iniciatives destinades a enfortir les empreses de la cultura i els emprenedors culturals, especialment en l'àmbit editorial, audiovisual (ràdio i televisió, cinema i vídeo), musical-discogràfic i teatral. Considerarem a les empreses de la cultura com una peça clau en el sistema cultural d'un país.

Donarem suport a les mesures que permetin l'enfortiment de les empreses culturals de Catalunya com a base per crear noves oportunitats per als creadors del país.

Desenvoluparem els diversos sectors artístics i de la cultura, a través de plans sectorials que tindran molt en compte les singularitats específiques que cadascun d'ells ha anat generant.

Promourem els incentius necessaris perquè la producció cultural catalana pugui establir una relació adequada entre el mercat cultural de Catalunya i els mercats internacionals, molt especialment en l'àmbit de la creació emergent.

Prioritzarem com a objectiu estratègic de primer ordre la recuperació d'un sector audiovisual fort. Esperonarem amb constància una producció cinematogràfica audaç, basada en l'existència d'una producció independent forta. Conjugarem la iniciativa del Departament de Cultura i el d'Indústria, la de la televisió pública catalana i la dels productors independents, tot considerant les fórmules de suport econòmic per part del sistema financer català.

Cooperarem amb el sector editorial per millorar la seva competitivitat internacional. Donarem el màxim suport a la consolidació definitiva de l'àmbit escènic català, en les seves diverses vessants teatrals i musicals. I això no serà incompatible amb fer atenció a les problemàtiques específiques dels sectors més febles com la dansa o el circ.

Atorgarem a la gran riquesa i diversitat del patrimoni cultural de Catalunya —arquitectònic, arqueològic, etnològic, museològic i arxivístic— un lloc central en la nostra estratègia cultural,

i establirem les mesures i eines necessàries per desenvolupar el seu potencial lúdic, educatiu, social, científic i econòmic.

Liderarem, en cooperació amb les altres administracions, el procés de creació i desenvolupament de tots els grans equipaments de caràcter nacional. Ens ocuparem molt especialment del seu paper com a motors del sistema d'equipaments i serveis que cada sector cultural ha de disposar per tot el territori.

Així mateix, proposarem que els centres nacionals tinguin, en els seus patronats, ben representada la societat civil i acadèmica.

Ens comprometem a posar en marxa el sistema nacional d'arxius i de museus, amb xarxes territorials centrades entorn de l'Arxiu Nacional de Catalunya i dels diferents museus nacionals.

Promourem que les biblioteques públiques siguin una peça clau en la democratització de la societat del coneixement, oferint programes de formació i d'ús de la informació.

Farem un esforç primordial en l'impuls de la cultura científica i de les noves tecnologies com una assignatura bàsica per al conjunt de la societat catalana, fomentant polítiques públiques que estimulin el sector públic i el privat en el camp de la producció científica, tècnica i tecnològica.

Desenvoluparem les mesures necessàries per incorporar Catalunya a l'era digital. Impulsarem inversions en infraestructura digital, en un pla de formació i socialització de les noves tecnologies de la informació i en la incorporació de la dimensió digital en el conjunt d'equipaments i serveis públics.

Prioritzarem la generació de densitat cultural en el territori. A l'interior de la nostra societat, la distribució dels béns culturals és, almenys, tant asimètrica i desigual com la dels recursos materials. Promourem a Catalunya un model territorial global i equilibrat, assentat en una Barcelona capital i harmònica amb una gran xarxa de ciutats, viles i pobles que articularan diverses centralitats culturals repartides pel conjunt del territori. Definirem la xarxa bàsica de serveis culturals. Es concertarà la seva prestació entre diferents nivells institucionals, de manera que tots els ciutadans coneguin a quins serveis culturals tenen dret, com accedir-hi i on estan localitzats.

Fomentarem el diàleg entre cultura i educació. Promourem una cultura més educadora i una educació més cultural. Vetllarem perquè les institucions educatives, des de l'escola a la universitat, estableixin l'educació de les arts i les ciències com a eixos transversals, a fi de generar processos més qualificats d'inserció en la societat del coneixement.

Vetllarem perquè els mitjans de comunicació públics es comprometin de forma decidida amb les polítiques educatives i culturals del país.

Actualitzarem el paper de l'administració cultural més com a lideradora, catalitzadora i redistribuidora d'acord amb els interessos col·lectius del territori, que no pas com a subministrador principal dels únics serveis culturals directes.

Reestructurarem el catàleg de serveis i actuacions de la Conselleria i actualitzarem les polítiques de suport, combinant les subvencions amb els contractes-programa i els capitals-risc, més pertinents a l'hora de consolidar el teixit productiu cultural de Catalunya.

Promourem una reordenació de les competencies culturals i una redefinició dels nivells i àmbits territorials, a nivell local, comarcal i regional. Suprimirem els serveis territorials superflus, substituint-los per la concertació amb els serveis regionals o metropolitans dependents de l'Administració local.

Establirem una relació nova amb el Govern de l'Estat en matèria cultural. Es promourà la corresponsabilitat del Govern central pel que fa a l'execució de plans d'infraestructures, al suport i la promoció de les indústries culturals, a la defensa de la pluralitat lingüística, a la cooperació entre les comunitats i a la promoció dels productes culturals catalans a nivell internacional.

Ens comprometem en la recerca de noves fórmules en el finançament públic de la cultura. Entendrem la cultura com un actiu, i no com una despesa. Incrementarem la inversió en cultura. Considerarem el gran potencial estratègic de la cultura en l'impuls de les activitats productives i també de les polítiques d'equilibri territorial i de benestar. Tindrem presents les relacions creixents entre cultura i generació de riquesa, i la funció de la cultura com a valor afegit dels entorns urbans, com a dinamitzadora de la innovació i com a jaciment de noves ocupacions.

Invertirem la tendència a la progressiva disminució que han patit els pressupostos culturals al llarg dels darrers anys. Proposarem un veritable model federal de finançament cultural.

Proposarem que el Govern central camini cap a l'1% de pressupost cultural sobre el total del seu pressupost. Proposarem que aquest pressupost nodreixi una part dels costos de les grans institucions nacionals de Catalunya, com ja passa al Liceu. Demanarem que doni suport a les polítiques de cooperació entre les cultures d'Espanya, al desenvolupament de la normalització lingüística i a determinades operacions culturals de dimensió internacional.

Proposarem un horitzó pressupostari que encamini els pressupostos de cultura cap al 4%. En el marc de la primera legislatura, ens proposem que els pressupostos actuals del Departament de Cultura doblin les seves quantitats.

Pel que fa al finançament de les administracions locals, ens comprometem a establir, conjuntament amb elles, els passos a fer per tal que esdevinguin, al més aviat possible, competents pel que fa als serveis públics culturals de proximitat.

Ens comprometem, finalment, a promoure una cultura entesa com l'espai on construir i socialitzar valors que permetin el progrés i garanteixin la integració de tots els ciutadans. La qualitat de vida es mesurarà també per la capacitat d'integració, d'extensió del valors de la solidaritat i la cooperació, per la preeminència d'un civisme de drets i deures, per una veritable participació democràtica en les maneres de fer i entendre la política.

OBJECTIUS

- Promoure una cultura que es projecta al món. Un país amb personalitat pròpia.**
- Apostar a favor dels sectors productius de la cultura.**
- Assegurar que la cultura genera cohesió social.**

- **Defensar el patrimoni de Catalunya com a factor clau en el desenvolupament del país.**
- **Incorporar Catalunya en els fluxos de la nova cultura digital.**
- **Promoure una nova configuració cultural del territori. Del sistema a la xarxa.**

MESURES PER PROMOUR EUNA CULTURA QUE ES PROJECTA AL MÓN, UN PAÍS AMB PERSONALITAT PRÒPIA

- ▶ Crear mecanismes que facilitin la connectivitat amb l'estat. Les competències exclusives en matèria cultural no han de ser cap impediment per establir aliances amb altres regions i comunitats. Contribuir en l'extensió de circuits i coproduccions.
- ▶ Incorporar Catalunya a la creació d'un espai cultural europeu.
- ▶ Aconseguir la ubicació, en una ciutat catalana, de l'Agència Europea de les Indústries Culturals.
- ▶ Política activa de presència al món, en especial en aquelles àrees més properes des del punt de vista cultural, com la Mediterrània i Amèrica Llatina.

MESURES A FAVOR DELS SECTORS PRODUCTIUS DE LA CULTURA

- ▶ Recuperar el lideratge de Televisió de Catalunya com a coproductor audiovisual i com a mitjà excepcional de promoció de les pel·lícules realitzades a Catalunya. Continuar en la línia de producció de ficció televisiva, recuperant el paper innovador que TV3 va tenir en els seus inicis.
- ▶ Definir un contracte-programa amb la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que garanteixi la difusió cultural i el desenvolupament de la política cinematogràfica i audiovisual.
- ▶ Desenvolupar el projecte Catalunya Plató per a promoure la producció cinematogràfica.
- ▶ Completar la Xarxa d'equipaments culturals públics i aplicar plans per al desenvolupament de les indústries culturals de cada sector específic.
- ▶ Fer de Barcelona el centre de distribució internacional de les produccions culturals catalanes, tot aprofitant el seu potencial com a gran capital cultural i centre logístic d'indústries i productes d'informació.
- ▶ Promoure circuits i infraestructures de distribució de l'oferta musical catalana.
- ▶ Vetllar per la presència de la creativitat musical de Catalunya entre el repertori de les orquestres més assenyalades del món i en els principals festivals i auditoris internacionals, i vetllar també per l'impuls de la indústria discogràfica catalana.
- ▶ Suport actiu a les arts escèniques.
- ▶ Establir un Sistema Nacional de Teatre a partir de la interrelació del Teatre Nacional de Catalunya,

el Teatre Lliure-Ciutat del Teatre i els teatres públics municipals. Un conjunt concertat de centres dramàtics municipals en tot el territori.

- Obrir espais públics per a tallers d'artistes joves i centres de recursos i d'accés a les noves tecnologies —producció i edició en vídeo, generació d'interactius, *net art*...— que facilitin l'aparició de comunitats artístiques, fent créixer el valor social de la producció i la seva vinculació amb l'entorn territorial.
- Un nou pla nacional de suport a la lectura per coordinar les biblioteques i els programes de difusió de la literatura.
- Suport genèric a l'edició de llibres, amb major rigor i d'acord amb el sector, sobre una millor anàlisi i adequació a les tipologies de llibres, llengua i nombre d'exemplars a editar.
- Creació del Consell de les Arts i les Ciències per facilitar la mútua interacció entre tots els sectors culturals, la iniciativa pública i la societat civil, i el món humanista i científic.

MESURES PER ASSEGURAR QUE LA CULTURA GENERA COHESIÓ SOCIAL

- Amb el lema "una cultura més educadora i una educació més cultural", fomentar el diàleg entre els professionals de la cultura i de les ciències i els professionals de l'educació formal i no formal.
- Vetllar perquè les institucions educatives estableixin l'educació en les arts i les ciències com a eix transversal per a la inserció en la societat de la informació.
- Crear i adaptar les biblioteques a la nova societat del coneixement.
- La Generalitat afirmarà i defensarà al màxim la funció del sistema bibliotecari, adequat al nostre temps.
- Facilitar l'accés a la informació mitjançant tecnologies adequades.
- Oferir programes de formació per a l'ús de la informació, i introduir a la xarxa informació dels fons locals en el conjunt de les biblioteques del país.
- Fomentar l'estatus social del creador, prestigiant-ne la figura i el paper social com a generador de valor cultural afegit.
- Les entitats o associacions relacionades amb la cultura popular i/o tradicional, independentment del seu origen, seran considerades com a entitats culturals, i la Conselleria de Cultura en serà la interlocutora.
- Proposar la definició d'una carta de drets i deures culturals dels ciutadans de Catalunya, basada en l'extensió dels valors de la solidaritat i cooperació i la preeminència d'un civisme de drets i deures.

MESURES PER DEFENSAR EL PATRIMONI DE CATALUNYA COM A FACTOR CLAU EN EL DESENVOLUPAMENT DEL PAÍS

- Els actius patrimonials esdevindran un dels principals generadors de cultura.
- Promoure noves lectures de la realitat potenciant la investigació científica o artística i afavorint la identificació dels ciutadans amb el llegat de la història.

MESURES PER INCORPORAR CATALUNYA EN ELS FLUXOS DE LA NOVA CULTURA DIGITAL

- ▶ Fomentar la presència de la cultura catalana dins dels fluxos globals virtuals de la nova cultura, la investigació de l'impacte de les xarxes de nova generació en el desenvolupament de la cultura.
- ▶ Promoure serveis i actuacions imprescindibles per garantir l'accés a la cultura digital de tots els ciutadans.

MESURES PER PROMOURE UNA NOVA CONFIGURACIÓ CULTURAL DEL TERRITORI

- ▶ Promoure a Catalunya un model territorial global i equilibrat, assentat en una Barcelona ciutat i capital i una xarxa de ciutats i pobles que articuli les diverses centralitats urbanes del conjunt del territori.
- ▶ Definició d'una xarxa bàsica de serveis culturals, basada en la concertació institucional.
- ▶ Posar la descentralització al servei de l'emergència de processos singulars a cada territori, i activar sistemes de connexió en tots els àmbits: circuits teatrals, d'arts plàstiques, de patrimoni i museus, etc.
- ▶ Establir un nou model de relacions entre el Govern de Catalunya i el poder local pel que fa a la cultura, sense competència, sinó complementarietat.
- ▶ Vetllar per l'administració dels interessos culturals dels territoris de Catalunya.
- ▶ Adaptar i millorar la normativa legal per determinar els equipaments, instal·lacions i serveis públics culturals oferts o concertats pels ajuntaments.
- ▶ Modificar la legislació sectorial per atorgar als ajuntaments la titularitat de la gestió dels serveis educatius i culturals d'atenció directa als ciutadans.
- ▶ Promoure una ponència de la Comissió de Cultura del Parlament de Catalunya que planificarà el desenvolupament legislatiu i normatiu en matèria de cultura i redefinirà els nivells competencials de les administracions públiques.

4.

BENESTAR PER A TOHOM

El nostre objectiu és proporcionar benestar a tots els catalans i catalanes, i oportunitats per viure en plenitud i salut en cada una de les etapes de la vida, com també protegir les persones que es troben en risc de marginalitat. La societat catalana ha de combatre també les noves formes de desigualtat —que afecten de manera més anònima i individual les persones, molt especialment els joves, les dones, els immigrants i la gent gran—, i les manifestacions d'aquestes noves desigualtats com la desocupació juvenil, la nova pobresa urbana, la violència no reivindicativa i les tensions entorn dels immigrants.

La viabilitat i la sostenibilitat del nostre sistema de benestar depèn de la capacitat de generar noves oportunitats econòmiques i, en conseqüència, passa per un increment significatiu de la taxa d'ocupació femenina —amb tot el que implica de desenvolupament dels serveis socials com les llars d'infants o l'assistència domiciliària a la gent gran—; per un esforç intensiu per assegurar la inserció laboral dels joves; per unes polítiques actives d'integració dels immigrants; i també per l'impuls de polítiques de natalitat.

El combat contra les noves desigualtats necessita un nou pacte social, un nou contracte entre generacions que assumeixi com a prioritària la incorporació de tots els joves a la vida social i que garanteixi les condicions perquè la gent gran exerceixi amb plenitud tots els seus drets. Calen, per tant, polítiques socials integrades que no poden ser gestionades en exclusiva per organismes centrals especialitzats. Les polítiques socials dirigides a col·lectius específics han d'integrar polítiques d'ocupació, d'educació, d'habitatge, de salut i de serveis socials.

La integració efectiva de les diferents polítiques es basa en el consens social i en la seva gestió en el territori. La cohesió social de Catalunya s'ha de basar en la solidaritat de les comunitats

locals, que poden detectar millor les noves formes de desigualtat i poden arribar més fàcilment a les persones que les pateixen. El nou pacte social ha de començar pels pactes socials locals, de manera que el nostre sistema del benestar sigui la suma de la integració del conjunt dels sistemes locals de benestar.

4.1.

OPORTUNITATS PER A TOTS ELS JOVES

La generació dels catalans entre 20 i 30 anys és la més nombrosa que mai hagi tingut el nostre país, i forma un grup que no ha conegut altre model polític que la democràcia i l'autonomia de Catalunya. També és la generació més preparada, ja que ha arribat a l'adolescència en un moment de clara expansió del sistema escolar general i de l'oferta universitària, però s'enfronta a grans incerteses. És la primera generació que ha de fer front, des del primer moment de la seva vida adulta, als canvis que la nova societat de la informació està introduint en la vida econòmica i social.

Avui, la joventut és un període vital allargat en el temps, que permet viure la plenitud personal a través de l'oci i la cultura, facilitat per unes relacions familiars poc conflictives entre pares i fills. És una època de plenitud, però també un moment marcat per la tensió dels estudis, les dificultats per trobar feina i per accedir a l'habitatge.

La Generalitat ha d'afrontar aquesta complexitat, amb polítiques transversals, que comprometin tot el Govern. Més que una política específicament per a joves, cal que el conjunt de l'acció de govern integri els problemes dels joves dins dels seus objectius.

OBJECTIUS

- **Aconseguir que tots els joves tinguin oportunitats i cap jove es trobi sense feina i/o formació.**
- **Facilitar als joves la creació d'una llar pròpia.**
- **Oferir serveis adreçats específicament als joves en el terreny de la informació, la salut i el lleure.**

MESURES

- ▮ **Ampliar les oportunitats de formació dels joves, amb la creació d'estudis superiors tècnics específics, a temps parcial, per als que no han realitzat cursos universitaris.**
- ▮ **Evitar que cap jove pugui ser marginat per manca de formació suficient.**
- ▮ **Oferir als joves sense una formació adequada durant la seva adolescència l'oportunitat d'obtenir una qualificació professional per incorporar-se al mercat laboral.**

- ▶ Fomentar les iniciatives empresarials dels joves a través de la integració d'ajuts, informació i formació.
- ▶ Promoure l'habitatge de lloguer, d'acord amb els ajuntaments, específicament adreçat a joves entre 18 i 30 anys.
- ▶ Donar suport a la cultura i a la creativitat juvenil, amb una àmplia política de beques-salari per a artistes plàstics, músics i creadors.
- ▶ Crear una Xarxa de serveis a la joventut, amb les administracions locals i les entitats juvenils, que doni resposta a les necessitats d'informació dels joves (salut, estudis, drets, feina...) i creï espais de socialització, expressió cultural i lleure.
- ▶ Polítiques de prevenció i informació sobre els problemes de salut amb més incidència entre els joves.

4.2. UNA SOCIETAT AMB IGUALTAT EFECTIVA ENTRE HOMES I DONES

L'avanç cap a la igualtat entre homes i dones ha estat una de les grans conquestes del segle XX, però la situació encara no és de plena igualtat. En l'àmbit polític, laboral i formatiu, la presència efectiva de dones (i el seu tractament) és inferior a la dels homes, i no s'ha avançat prou en el reconeixement i aplicació efectiva de les normes legals que regulen el dret a la igualtat d'oportunitats entre els sexes.

La presència creixent de les dones de Catalunya a la vida social demostra que la seva contribució és indispensable a la vida col·lectiva, però s'ha d'assumir socialment que aquesta igualtat és profitosa, tant per a les dones com per als homes. El Govern de la Generalitat no ha tingut un programa d'actuació clar ni rellevant. L'Institut Català de la Dona ha tingut pocs recursos i una estructura funcional escassa, i l'acció de govern ha tingut molt poca incidència.

Cal eliminar les desigualtats que encara existeixen, per tal que dones i homes tinguin igualtat de drets i possibilitats reals. També cal garantir l'assignació a les dones de tot tipus de responsabilitats, amb una presència igualitària en tots els àmbits de la vida social.

Amb el nou Govern de la Generalitat, les dones han d'assolir la plena igualtat de drets efectius amb els homes i la seva plenitud com a persones en la vida laboral, formativa i professional, incloent la família i la maternitat com a dret i oportunitat que cal protegir des dels poders públics. Aquesta plena igualtat s'expressarà en objectius de govern relacionats amb la creació d'àmbits de participació institucional i social.

L'acció de govern també ha de promoure l'accés de les dones a l'ocupació i a les responsabilitats empresarials, vetllant per una major presència de dones en l'esfera pública i privada. El Govern ha de facilitar que les dones puguin conciliar el treball remunerat amb el treball domèstic, possibilitar l'opció a la maternitat i aconseguir que les responsabilitats siguin compartides per dones i homes. El Govern ha de prendre mesures actives per combatre tota forma de violència contra les dones.

OBJECTIUS

- **Construir una cultura igualitària en què dones i homes siguin tinguts en compte en igualtat de condicions. Impulsar els projectes coeducatius.**
- **Definir un projecte de país que reconegui la diversitat de les dones i crear àmbits de participació institucional i social.**
- **Facilitar l'accés de les dones a l'ocupació, l'autoocupació i l'empresariat, i promoure una major presència en llocs de responsabilitat pública i privada.**
- **Conciliar el treball remunerat amb el treball domèstic i l'opció a la maternitat, i promoure que es comparteixin les responsabilitats entre dones i homes.**
- **Combatre tota forma de desigualtat o discriminació per raó d'orientació sexual.**
- **Combatre tota forma de violència contra les dones.**

MESURES PER CONSTRUIR UNA CULTURA IGUALITÀRIA

- ▶ **Generalitzar la coeducació i fomentar l'elecció d'estudis professionals, sense biaixos de gènere per als nois i les noies.**
- ▶ **Establir programes d'assessorament als centres de secundària, amb atenció especial de l'estudiant femení cap a carreres on hi ha poques dones.**
- ▶ **Impulsar l'educació sexual i afectiva.**
- ▶ **Educar en un ús no sexista del llenguatge.**
- ▶ **Promoure una sanitat que no discrimini per raons de sexe i que respecti els drets dels usuaris i usuàries, en especial el dret a la informació.**
- ▶ **Impulsar un planejament urbanístic que faciliti l'organització de la vida quotidiana.**
- ▶ **Vetllar perquè els mitjans de comunicació no discriminin per raons de gènere.**
- ▶ **El Consell Audiovisual de Catalunya actuarà per impedir la difusió de missatges sexistes.**
- ▶ **Fer de la igualtat entre homes i dones una política transversal del conjunt del Govern de la Generalitat.**
- ▶ **Millorar les oportunitats de les dones amb informació sobre drets, treball, educació, formació i salut.**

- ▶ Establir la participació com a règim econòmic matrimonial català supletori per garantir el mateix dret de tots dos cònjuges als béns comprats durant el matrimoni.

MESURES PER FACILITAR L'ACCÉS DE LES DONES A L'OCUPACIÓ, A L'AUTOOCUPACIÓ I A L'EMPRESARIAT

- ▶ Fomentar la redistribució del treball i l'ocupació entre dones i homes, a partir de la disminució dels horaris laborals.
- ▶ Establir programes d'igualtat d'oportunitats amb les empreses.
- ▶ Plans específics de formació i de promoció de la igualtat i l'accés de les dones als llocs de treball.
- ▶ Adopció d'aquests programes d'acció positiva per les empreses privades que obtinguin contractes públics.
- ▶ Proposar mesures que diversifiquin les opcions de treball, i que potenciïn la participació de les dones en sectors emergents i la seva promoció a nivells elevats de responsabilitat.
- ▶ Incentivar i millorar l'accés de les dones a prestacions socials: en cas de malaltia, maternitat, ajuda per a l'atenció a la gent gran.
- ▶ Defensar el paper de les dones en l'àmbit rural i l'estabilitat professional de la dona pagesa.
- ▶ Prioritat d'ajut a iniciatives de desenvolupament rural dutes a terme per dones.
- ▶ Establir un Pla específic de formació per a dones de més de 45 anys, sense experiència laboral o amb baixa qualificació.
- ▶ Promoure la presència de les dones en llocs claus i les polítiques transversals a tota l'administració, mitjançant accions positives.
- ▶ Augment progressiu del percentatge de dones entre els alts càrrecs de la Generalitat, avançant cap a la paritat.
- ▶ Incentivar les empreses que facin públic i apliquin un compromís de no discriminació laboral per raó de sexe i de promoció de dones als nivells tècnics i directius.

MESURES PER COMBATRE TOTA FORMA DE VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES

- ▶ Impulsar campanyes de rebuig social als maltractaments a les dones.
- ▶ Campanya de formació entre col·lectius en contacte amb aquest problema.
- ▶ Ajut a les dones que han estat víctimes de maltractament, que integri treball, habitatge i assessorament.
- ▶ Dotar d'espais i recursos a les associacions i col·lectius de dones que tracten els problemes dels maltractaments.
- ▶ Aplicar les noves tecnologies de comunicació a la prevenció, alerta i seguretat, amb un protocol d'actuació per a totes les institucions relacionades.
- ▶ Ampliar i millorar les instal·lacions per a l'acolliment de dones que pateixen maltractaments.

MESURES PER CONCILIAR EL TREBALL REMUNERAT AMB EL TREBALL DOMÈSTIC I L'OPCIÓ A LA MATERNITAT – PATERNITAT AMB RESPONSABILITATS COMPARTIDES

- ▶ Incorporar a les polítiques ocupacionals les recomanacions de la UE en matèria de maternitat - paternitat i cura dels infants, tant en els casos de naixement com d'adopció, que garanteixin la conservació del lloc de treball i la promoció professional.
- ▶ Controlar que no hi hagi cap discriminació en l'àmbit laboral per raó de maternitat.
- ▶ Establir facilitats per a les famílies amb mare i pare que treballen.
- ▶ Crear més escoles bressol i activitats extraescolars, reforçar l'ajuda domiciliària i estimular la flexibilitat laboral.
- ▶ Proposar la redefinició dels horaris laborals, escolars i públics per ajudar a la inserció de les dones a la vida laboral i social.

4.3.

UN SISTEMA SANITARI EFICIENT I DE QUALITAT

L'oferta sanitària pública a Catalunya ha experimentat un gran salt endavant en els darrers vint anys, de manera semblant al que ha succeït a la resta de comunitats autònomes, gràcies a l'impuls donat pels governs socialistes a les polítiques de benestar.

S'ha creat una xarxa d'atenció i prestacions sanitàries que abasta la totalitat de la població i que ha tingut com a resultat una millora general dels nivells de salut, però el Govern de la Generalitat no ha desenvolupament prou bé el sistema sanitari, malgrat que partia d'una situació sanitària més avançada que a la resta de l'Estat. S'ha deixat passar l'oportunitat de posar en marxa una assistència sanitària eficient, orientada als pacients i moderna quant a la seva concepció i tècniques de gestió.

Sota una certa retòrica publicitària de les excel·lències de la sanitat catalana, s'amaga la realitat dels dèficits econòmics permanents —producte de l'absència d'un marc estable de finançament—, de les ineficiències clares en la gestió, de les llistes d'espera i dels dèficits d'atenció al pacient. Els problemes diaris del sector han generat un cert desencís entre els professionals, als quals cal donar estímuls i noves il·lusions.

La nova política sanitària catalana ha de permetre resoldre els problemes de finançament i millorar l'eficiència de gestió del sistema sanitari i dels seus recursos humans, per mantenir l'actual sistema de cobertura universal. També s'ha de millorar l'accessibilitat de tots els ciutadans i ciutadanes als serveis sanitaris.

Per al nou Govern de la Generalitat també serà important perfeccionar els mecanismes de participació social dins del model sanitari, i establir canals d'informació sobre els drets dels pacients i de garantia de la qualitat del servei, tant mèdic com de tracte i assistència.

OBJECTIUS

- **Resoldre els problemes de finançament i millorar l'eficiència de gestió del sistema sanitari i dels seus recursos humans.**
- **Millorar l'accessibilitat dels ciutadans als serveis sanitaris.**
- **Perfeccionar els mecanismes de participació social, informar sobre els drets dels pacients i assegurar la qualitat del servei.**
- **Millorar i estendre les polítiques de prevenció i garantia de la salut dels ciutadans.**

MESURES PER RESOLDRE ELS PROBLEMES DE FINANÇAMENT I MILLORAR L'EFICIÈNCIA DE GESTIÓ DEL SISTEMA SANITARI I DELS SEUS RECURSOS HUMANS

- ▶ **Emprendre el sanejament econòmic del sector, amb un pla d'estabilitat financera a 4 anys, la creació d'un marc estable de finançament i el sanejament del deute a llarg termini.**
- ▶ **Reduir les despeses burocràtiques en un 30%.**
- ▶ **Implantar sistemes d'informació que redueixin les tasques burocràtiques i alliberin temps per als pacients.**
- ▶ **Informatitzar tots els procediments i utilitzar els sistemes d'informació per millorar la coordinació entre els diferents nivells assistencials; garantir l'accessibilitat immediata als historials clínics; retornar als professionals informació sobre la utilització dels recursos, basada en l'evidència científica i tècnica i per estalviar temps al ciutadà en les tramitacions.**
- ▶ **Ampliar la responsabilitat municipal i potenciar la col·laboració amb organitzacions d'iniciativa social, per donar una ràpida resposta als nous reptes de salut: immigració, exclusió social, envelliment, noves malalties, etc.**
- ▶ **Augmentar la confiança i el compromís dels professionals. Incrementar l'autonomia professional, impulsar l'autogestió en l'atenció primària, la gestió directa —amb caràcter voluntari— de l'atenció primària per ajuntaments i/o consorcis municipals de primària, i la instauració de noves formes de gestió als hospitals.**
- ▶ **Adoptar mesures efectives per a un ús racional dels medicaments, especialment amb la implantació d'una política de genèrics, avui clarament insuficient.**
- ▶ **Completar el desplegament de la reforma de l'atenció primària a tot el territori català en un màxim de 4 anys.**
- ▶ **Abordar, amb diàleg i consens, la reforma de l'Institut Català de la Salut, dotant-lo de mecanismes eficaços per a una millor gestió de cadascun dels seus centres.**

- ▶ Proposar a totes les forces socials un acord per al desenvolupament professional i l'estabilitat laboral a l'Institut Català de la Salut.
- ▶ Primar la qualitat, l'eficiència i la dedicació a la institució, a canvi de la flexibilitat organitzativa dins del sector sanitari públic.
- ▶ Impulsar polítiques de formació continuada, enteses com a inversió en capital humà.
- ▶ Potenciar la infermeria en les tasques de prevenció i promoció de la salut, cures i rehabilitació.
- ▶ Potenciar les funcions de promoció de la salut i de prevenció de la malaltia de les oficines de farmàcia i la coordinació amb els serveis d'atenció primària.
- ▶ Crear un grup d'experts per a l'elaboració d'un pla de recerca biomèdica de Catalunya en 4 anys, en col·laboració amb la indústria farmacèutica i les universitats que tinguin en compte les necessitats i els riscos per a la salut de les dones i els homes.
- ▶ Adoptar un pla d'inversions amb les prioritats següents: finançament dels centres d'atenció primària, construcció de l'Hospital de Sant Pau, pla de remodelació i inversió per als hospitals públics de l'ICS i desenvolupament d'un pla de serveis sanitaris i sociosanitaris.
- ▶ Establir un model de relació amb el sector sanitari privat basat en la transparència, en un sistema de garanties de compliment dels objectius col·lectius i en una declaració pública d'absència de possibles conflictes d'interessos.
- ▶ Crear 7 regions sanitàries coincidents amb la nova divisió territorial de Catalunya, regides per consorcis mixtes entre Generalitat i ajuntaments, presidits per l'administració autonòmica.
- ▶ El Consorci Sanitari planificarà, dirigirà i ordenarà els serveis sanitaris i preventius en l'àmbit de la regió. S'hi integraran els patronats i consorcis existents a la regió.

MESURES PER MILLORAR L'ACCESSIBILITAT DELS CIUTADANS ALS SERVEIS SANITARIS

- ▶ Millorar la qualitat de l'atenció sanitària, amb la reducció immediata de les llistes d'espera.
- ▶ Aplicar un pla de xoc de reducció de les llistes d'espera en cataractes, pròtesis de maluc i genoll, hèrnies i varius.
- ▶ Establir garanties de terminis màxims d'espera per a cada intervenció quirúrgica o prova de diagnòstic.
- ▶ Potenciar els serveis que representen una alternativa a l'hospitalització, com hospitals de dia, cirurgia sense ingrés i hospitalització a domicili.
- ▶ Publicar una Carta de Serveis amb els compromisos de qualitat del Servei Català de la Salut amb els pacients.
- ▶ Millorar les condicions de calidesa hoteleres i de confort de les instal·lacions sanitàries, tant als centres d'assistència primària com als hospitals, amb el respecte a la intimitat i la confidencialitat.
- ▶ Millorar la coordinació entre els nivells assistencials primari i hospitalari, amb la creació de circuits efectius i amb una important inversió en sistemes informàtics.
- ▶ Distribució immediata de la Targeta Individual Sanitària a tota la població, amb cobertura operativa al 100% en el màxim d'un any.

- ▶ Reformar la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya amb un nou model de participació en la gestió, que suposi la municipalització de l'atenció sociosanitària i domiciliària; un impuls per l'autogestió per professionals de l'atenció primària i l'adopció de l'estatut de l'hospital públic.
- ▶ Presentar un Pla de serveis sanitaris i sociosanitaris que desenvolupi prioritàriament l'atenció primària, l'accés equitatiu a la tecnologia mèdica d'eficàcia provada, el desenvolupament del Programa d'atenció domiciliària integral i el Pla integral d'atenció continuada i urgències.

MESURES PER PERFECCIONAR ELS MECANISMES DE PARTICIPACIÓ SOCIAL, INFORMAR DELS DRETS DELS PACIENTS I ASSEGURAR LA QUALITAT DEL SERVEI

- ▶ Impulsar mecanismes clars i àgils de rendiment de comptes a la societat, que facin transparent i accessible als ciutadans la informació sobre els seus drets i obligacions.
- ▶ Presentació d'un informe anual al Parlament.
- ▶ Recuperar la confiança dels professionals en la gestió pública.
- ▶ Defensar els valors de la medicina de qualitat, donant prioritat a l'atenció al pacient, la defensa de la cultura de l'excel·lència, l'ètica mèdica i el compromís social de la millor medicina catalana.

MESURES PER MILLORAR I ESTENDRE LES POLÍTIQUES DE PREVENCIÓ I GARANTIA DE LA SALUT DELS CIUTADANS

- ▶ Potenciar les polítiques de salut pública, d'acord amb els ajuntaments, actuant en la prevenció de problemes mediambientals, alimentaris i epidemiològics.
- ▶ Creació de programes interdepartamentals de prevenció de trastorns de l'alimentació (anorèxia i bulímia), drogodependències, sida, càncer, embarassos no desitjats i problemes derivats de la contaminació mediambiental.
- ▶ Integrar progressivament tots els serveis de salut mental dins el sistema sanitari sostingut amb recursos públics, amb un èmfasi important per l'increment de recursos.
- ▶ Impulsar reformes en la docència, la recerca i l'assistència sanitària que tinguin en compte i facin visibles les causes i conseqüències dels problemes de salut que afecten més a les dones.
- ▶ Establir l'atenció a la salut dental per a tots els infants entre 7 i 15 anys, amb un programa de salut dental que contemplarà la prevenció, revisions anuals, aplicació de selladors de fosses i fissures, obturacions, urgències dentals i tractament per malformacions i traumatismes. Política de fluoració de les aigües de consum.
- ▶ La política sanitària ha de tenir com a objectiu guanyar esperança de vida i qualitat de vida.
- ▶ Fer un esforç cap a la reducció de mortalitat en malalties com el càncer, la sida, les cardiovasculars i les derivades dels accidents.
- ▶ Regular les medicines no convencionals (homeopatia, acupuntura, osteopatia...) per tal d'eradicar les males praxis i dignificar aquestes professions i els aspectes preventius, com a complement del sistema convencional.

- Impulsar una estratègia de recerca innovadora en el camp de la intervenció sanitària no invasiva generadora de qualitat de vida, especialment pel que fa a les malalties més comunes.

4.4.

UNA SOCIETAT FORTA I SOLIDÀRIA

Els nous reptes i problemes, que es deriven dels canvis econòmics i socials, obliguen a redefinir les polítiques socials i les seves prioritats que, avui, són: l'atenció a la família i les seves necessitats, la gent gran, les persones amb disminucions i la lluita contra qualsevol tipus de marginalitat social.

A Catalunya hi ha 2.000.000 de famílies, 1.000.000 de persones grans, 150.000 persones discapacitades, gairebé 800.000 persones tenen rendes molt baixes i hi ha un nombre indeterminat, però creixent, d'immigrants pobres o indocumentats, als quals cal atendre amb independència de la seva situació administrativa. El nou Govern de la Generalitat ha d'afrontar aquesta problemàtica des de la proximitat i el territori, conciliant l'esfera privada i la pública, i amb l'objectiu d'una societat equilibrada basada en un model de família en llibertat, on cada membre assumeixi les seves responsabilitats.

Un objectiu fonamental de la política social és que la vida de les persones grans sigui activa. S'ha d'assegurar que es pugui envellir a casa i, si arriba la necessitat, que hi hagi recursos de qualitat suficients prop de casa i en cada territori. Una altra prioritat de l'acció de govern és que les persones amb disminucions tinguin igualtat d'oportunitats en l'educació, en la salut, en l'habitatge, en l'ocupació, en el lleure, en la comunicació, en l'urbanisme i en la vida en general. Adaptar per integrar les diferències, ja que qualsevol política ha de pensar en tots els ciutadans.

La nova acció de govern, allunyada de les visions massa assistencialistes o economicistes, ha de ser preventiva, ha d'invertir més en educació, en generar ocupació, en salut comunitària, en habitatge social i en serveis socials, com a fórmula per lluitar contra la pobresa i l'exclusió social, per saber compartir la cultura i la riquesa.

La descentralització de les competències de les polítiques socials (serveis socials, educació, salut comunitària, formació ocupacional) és l'objectiu del nou Govern de la Generalitat. Descentralització als ajuntaments que afavoreix la participació activa del tercer sector (entitats sense afany de lucre, organitzacions no governamentals, voluntariat) i dels mercats locals.

OBJECTIUS

- **Aconseguir una societat sana i integrada.**
- **Garantir que la gent gran visqui en plenitud.**
- **Fer de Catalunya un país per a tothom.**

MESURES PER ACONSEGUIR UNA SOCIETAT SANA I INTEGRADA

- ▶ Crear, durant el primer trimestre de l'any 2000, una comissió mixta amb la Generalitat, els ajuntaments, el tercer sector i les entitats mercantils socials per consensuar canvis legislatius en polítiques socials i establir acords sobre necessitats socials, drets dels ciutadans, responsabilitat pública o privada, nivells competencials i marc de finançament plurianual.
- ▶ Canviar l'actual sistema de subvencions amb el sector privat per un contracte-programa.
- ▶ Assegurar un pla de finançament plurianual i d'inversions, dins els serveis socials de responsabilitat pública amb gestió externa.
- ▶ Crear un observatori de necessitats socials, extern i d'avaluació de les polítiques socials, amb el sector universitari públic.
- ▶ Reconvertir les oficines de Benestar Social en centres de suport a les famílies, amb l'objectiu d'assessorar, orientar i oferir serveis de mediació i teràpia familiar. La seva titularitat serà municipal o comarcal i s'integraran dins la xarxa de serveis socials.
- ▶ Tendir a universalitzar l'atenció als infants de 0 a 3 anys, amb fórmules flexibles: escoles bressol, amb ajudes a domicili, facilitant modificacions laborals del pare o de la mare...
- ▶ Promoure, en els propers quatre anys, la recerca de "500" famílies acollidores per a menors amb tutela pública. Garantir el suport professional a aquestes famílies des dels serveis socials bàsics.
- ▶ Impulsar un pla especial comunitari de suport als adolescents amb risc social que permeti accions conjuntes des dels àmbits de l'educació, cultura, lleure, ocupació i salut comunitària.
- ▶ Garantir ajuts per a habitatges a persones i famílies amb rendes baixes, establint un parc d'habitatges socials de lloguer a tot el territori.
- ▶ Elaborar un mapa d'equipaments socials i habitatges amb suport: centres de dia, residències i habitatges adaptats per a persones amb disminució. Aprovar un pla de finançament a quatre i vuit anys.
- ▶ Promoure polítiques integrals d'estrangeria que permetin accions concretes en relació amb els immigrants que ja s'han establert, amb el propòsit d'assolir la seva plena integració. Adoptar una estratègia per preveure els fluxos migratoris.
- ▶ Promoure el reconeixement del poble gitano com a part integrant del poble català amb una singularitat històrica i cultural pròpia.

MESURES PER GARANTIR QUE LA GENT GRAN VISQUI EN PLENITUD

- ▶ Augmentar la cobertura del servei d'atenció a domicili de l'actual 1,7% (per cada 100 persones majors de 65 anys) al 4% en els propers quatre anys, i al 8% en vuit anys. Garantir horaris d'atenció necessaris i qualitat de servei. Per cada 8 persones ateses, es crearà un lloc de treball.
- ▶ Universalitzar, en quatre anys, el servei de teleassistència, lligat a l'atenció a domicili. Servei a un mínim de 50.000 ciutadans grans. Es crearà 1 lloc de treball per cada 100 terminals de teleassistència.

- Ampliar la xarxa d'habitatges tutelats. En quatre anys no hi haurà cap municipi de més de 5.000 habitants sense aquesta xarxa.
- Ampliar les places de centre de dia, centre de nit i residència. Arribar en quatre anys a una cobertura de 0,6% (per cada 100 persones majors de 65 anys) de centre de dia i nit —ara 0,4%— i a un 1% en vuit anys. Per cada sis places de centre de dia, es crea un nou lloc de treball, 2.000 places en quatre anys.
- Ampliar l'oferta de places residencials en quatre anys en 2.500, i en vuit anys caldrà crear 10.000 places residencials per arribar a un mínim per a cada comarca de 3 places de finançament públic per cada 100 persones més grans de 65 anys. Per cada tres places residencials es crea un lloc de treball.

MESURES PER FER DE CATALUNYA UN PAÍS PER A TOTHOM

- Promoure un acord amb els sectors empresarials, sindicals i entitats pròpies de les persones amb disminució per tal de desenvolupar un pla per a l'ocupació de les persones amb disminució. Aquest pla es desenvoluparà entre el 2000 i el 2007, i preveiem crear 4.000 llocs de treball.
- Elaborar un pla de supressió de barreres arquitectòniques i de comunicació "Catalunya per a tothom", que ha de desplegar-se entre el 1999 i el 2007. Aquest pla, que tindrà un finançament plurianual, és per incorporar les persones amb disminució a la vida quotidiana. Durant aquest període, s'hauria d'adaptar el transport públic en un 50% de la xarxa en 4 anys, i el 100% en 8 anys. Eliminar totes les barreres arquitectòniques en els edificis públics.
- Convertir la prestació del programa unificat d'ajut social en una prestació de dret.

4.5.

UNA POLÍTICA DE SUPORT A LES FAMÍLIES

Les polítiques de progrés de suport a la família han de tenir com objectiu facilitar la creació, el desenvolupament, l'estabilitat i la qualitat en les relacions i en la vida convivencial de les famílies. La família, com a unitat bàsica de convivència i àmbit d'iniciació de les pràctiques i valors de la vida quotidiana i de la formació afectiva i intel·lectual, és el nucli de la societat. Les famílies són l'escenari primordial de socialització, no només dels infants i adolescents, sinó també dels adults, joves o persones grans. Només amb famílies tolerants, responsables i solidàries entre els seus membres construirem una societat més cohesionada i que avanci cap a la igualtat d'oportunitats.

Les propostes de polítiques de suport a la família segueixen les recomanacions del Llibre blanc de política social europea, basades en la igualtat d'oportunitats entre els homes i les dones, la valorització del treball domèstic i de cura de les persones, la conciliació entre el treball remunerat i la vida familiar, i la participació de tots els membres de la família en la presa de decisions com element essencial per a l'evolució de la societat.

Les polítiques de suport a la família han de tenir vocació de transversalitat per intervenir des de l'economia, l'ocupació, la salut, l'educació, els serveis socials, l'habitatge, la justícia i la cultura de la imatge i comunicació.

OBJECTIUS

- **Afavorir la creació, el desenvolupament i l'estabilitat de les famílies.**
- **Establir polítiques específiques de suport a les famílies i d'increment de la natalitat.**
- **Assegurar que els pares puguin conciliar la vida laboral i familiar.**

MESURES

- ▶ Revisar, a Catalunya i a l'Estat, les prestacions econòmiques de suport a la família, prestacions per fill a càrrec, per les persones dependents, grans o amb discapacitat (de les més baixes dels països de la Unió Europea).
- ▶ Fer més senzilla la possibilitat de formar una unitat familiar, respectar els diferents models familiars que les persones adoptin i adaptar el dret de família a les noves situacions.
- ▶ Garantir els serveis socioeducatius per als nens des dels sis mesos fins als tres anys: llars d'infants o recursos alternatius més flexibles.
- ▶ Promoure un debat amb empresaris, sectors econòmics, treballadors i sindicats per incloure dins les clàusules socials la flexibilització dels horaris laborals i una nova planificació dels serveis que faciliti la conciliació de la vida laboral i la vida quotidiana.
- ▶ Augmentar la participació de les famílies en l'àmbit educatiu reglat de tres a setze anys.
- ▶ Suport econòmic o de programes a les famílies en situació de precarietat econòmica o de risc social. Facilitar la transició al treball dels adolescents amb fracàs escolar.
- ▶ Crear centres de suport familiar dins els serveis socials locals per informar, orientar i donar suport professional en medicació o teràpia familiar, com estratègia per prevenir i resoldre els conflictes de les famílies.
- ▶ Incrementar els serveis d'atenció a domicili a les persones amb dependència que viuen a casa seva. Assegurar el suport sociosanitari o recursos alternatius a la llar quan la situació ho requereixi.
- ▶ Afavorir que la salut familiar formi part de les activitats dels centres de salut.
- ▶ Crear àmbits específics d'educació sanitària adreçada als adolescents.
- ▶ Adaptar els actuals centres d'atenció a la dona perquè puguin oferir atenció a la parella, dins l'àmbit de la sexualitat i de la planificació i orientació familiars.
- ▶ Potenciar modificacions legislatives que afavoreixin les famílies no matrimonials i igualar el tractament legal de les parelles de fet, amb independència de la seva orientació sexual.
- ▶ Agilitar i donar transparència als tràmits d'adopció internacional.
- ▶ Desenvolupar les normes del Dret civil català per tal de protegir la maternitat.

L'HABITATGE ÉS UN DRET SOCIAL

En l'actualitat, a Catalunya, el dret a un habitatge digne no pot ser exercit per una part de la població a causa de la seva precarietat econòmica i l'alt nivell dels preus del mercat. L'oferta pública d'habitatge social és escassa. L'evolució de la població, els canvis familiars i socials, l'envelliment del parc d'habitatges existent i l'aparició de noves necessitats (famílies monoparentals, joves, persones grans, persones immigrades) han generat una demanda d'habitatges a la qual no s'ha donat solució.

Encara que la legislació estableix l'accés a un habitatge digne com un dret fonamental dels ciutadans, la realitat és que a Catalunya fan falta al voltant de 50.000 habitatges per a les famílies amb recursos econòmics més baixos, mentre que tan sols es construeixen 3.000 habitatges anuals d'habitatge social per a aquest tipus de famílies.

La Generalitat promourà actuacions públiques per fer efectiu el dret universal a un habitatge digne per a tothom, centrades especialment en la promoció pública d'habitatge social destinat a les persones que se situen en els nivells de renda més baixos, un total de 12.000 habitatges socials anuals durant la legislatura 1999-2002. Es farà atribuint recursos i competències als ajuntaments, que són els coneixedors més directes de les necessitats dels ciutadans.

Es farà compatible la política d'habitatge amb la política d'urbanisme, d'acord amb la disponibilitat de sòl, amb un urbanisme orientat a la qualitat de vida ("ciutats per viure-hi"), i amb la sostenibilitat dels pobles i ciutats. Es dedicarà la màxima atenció a la rehabilitació del nuclis antics i dels nuclis urbans ja existents.

OBJECTIUS

- **Promoure la creació d'habitatge social.**
- **Promoure la rehabilitació del parc d'habitatges.**
- **Contribuir a l'extensió del mercat d'habitatge de lloguer.**

MESURES PER PROMOURE LA CREACIÓ D'HABITATGE SOCIAL

- ▶ **Promoció anual de 12.000 habitatges socials, destinats als col·lectius de població més desfavorida, especialment les famílies amb ingressos per sota dels 2,5 milions de ptes. anuals: 48.000 habitatges socials en el període de quatre anys.**
- ▶ **Desenvolupament de les competències municipals en la promoció de l'habitatge social.**
- ▶ **Impuls d'un pla de crèdit local destinat al finançament municipal de l'habilitació del sòl.**

MESURES PER PROMOURE LA REHABILITACIÓ DEL PARC D'HABITATGE

- Promoció d'ajudes per a l'adquisició o lloguer d'habitatges de segona mà en els nuclis antics.
- Promoció d'àrees de rehabilitació urbana i remodelació de barris deteriorats (substituir habitatges en mal estat per altres de nous, tot mantenint unes condicions favorables per als veïns): 20.000 habitatges en el període de quatre anys.

MESURES PER CONTRIBUIR A L'EXTENSIÓ DEL MERCAT DE L'HABITATGE DE LLOGUER

- Promoció anual de 4.000 habitatges socials de lloguer dels preus més baixos per a la població amb problemes específics: joves, persones grans i persones immigrades: 6.000 habitatges socials de lloguer en quatre anys.

4.7.

EL DRET A LA SEGURETAT

La seguretat és un dret i una part més de la llibertat individual que els poders públics han de garantir. Entenem la seguretat, en un sentit ampli, com la salvaguarda de la integritat de les persones, dels béns públics i privats i del medi natural. Volem un país on es pugui caminar per qualsevol carrer i a qualsevol hora, però també on els boscos no es cremin i on es redueixin els riscos tant d'origen natural com industrial.

La millor garantia de la seguretat és la prevenció, i això suposa capgirar l'actual política de policia i bombers de la Generalitat de Catalunya. Ha estat una política fortament centralitzada i amb èmfasi en els aspectes operatius, abans que els preventius, que no dóna prou importància a l'arrelament dels cossos de seguretat en el territori. Cal una nova política integral de seguretat que compti amb la col·laboració dels poders locals i del conjunt de forces policials presents a Catalunya.

Les actuals lleis relacionades amb la seguretat no garanteixen l'efectiva responsabilitat de l'Administració envers els ciutadans. Tenir més policia no significa tenir més seguretat, ni tenir cossos de seguretat propis no és garantia d'un país més segur, si no hi ha una política i uns objectius de seguretat.

La seguretat és un dret fonamental que la Constitució reconeix als ciutadans, i la nova política de seguretat a Catalunya ha de donar un contingut específic a aquest dret. L'objectiu és organitzar el sistema de seguretat català des de la perspectiva de la garantia al dret a la seguretat, vinculat, sense excepció i d'una manera directa, a tots els poders públics.

Un objectiu polític important en la nova política de seguretat és la integració dels aspectes de prevenció, transversalitat i participació amb la concepció de servei públic i de servei als ciutadans. L'eficàcia d'aquest servei rau en el grau de coordinació que s'estableixi entre les diferents administracions. Aquesta coordinació ha de permetre planificar periòdicament els objectius i les

prioritats del sistema i les accions corresponents. Aquest plans de coordinació són el marc idoni per establir formes respectuoses de relació entre les diferents administracions públiques.

OBJECTIUS

- **Garantir la seguretat com a dret fonamental dels ciutadans i de les ciutadanes.**
- **Situar la prevenció en el vèrtex del sistema de seguretat.**
- **Establir les formes de coordinació i responsabilitats entre els cossos de seguretat de les diferents administracions, especialment entre mossos d'esquadra i policies locals.**

MESURES PER GARANTIR LA SEGURETAT COM A DRET FONAMENTAL DELS CIUTADANS I DE LES CIUTADANES

- ▶ Aprovació d'una llei integral sobre el sistema de seguretat a Catalunya, amb la concepció de la seguretat com un servei públic i un autèntic dret dels ciutadans: acció preventiva, coordinació sobre la base del model d'autoritats i reconeixement de l'autoritat de l'alcalde, definició clara de les responsabilitats de la Generalitat i dels ajuntaments, introducció d'un sistema de planificació i articulació d'un sistema de participació estable.
- ▶ Publicar cartes de servei i estàndards de qualitat per als diferents serveis de seguretat.
- ▶ Possibilitar l'entrada als mossos d'esquadra de membres d'altres cossos policials (policies locals, cossos i forces de seguretat de l'Estat).

MESURES PER SITUAR LA PREVENCIÓ EN EL VÈRTEX DEL SISTEMA DE SEGURETAT

- ▶ Reorganitzar els Bombers de la Generalitat.
- ▶ Redefinir la xarxa de parcs, d'acord amb l'anàlisi de risc territorial i els estàndards de servei.
- ▶ Descentralitzar els bombers amb més participació municipal.
- ▶ Revisar l'estatut específic dels bombers i convertir-lo en un servei preventiu.
- ▶ Fer dels Bombers de la Generalitat la columna vertebral de la protecció civil catalana.
- ▶ Fomentar la participació, la mentalització, el consens i l'impuls de la prevenció contra el foc i altres riscos.
- ▶ Impulsar l'autoprotecció ciutadana.
- ▶ Potenciar i descentralitzar territorialment el telèfon únic d'emergències (112).

- Fer d'aquest telèfon un veritable centre de coordinació.
- Revisar i agilitar els plans d'emergència existents.

MESURES PER ESTABLIR LES FORMES DE COORDINACIÓ I RESPONSABILITATS ENTRE ELS COSSOS DE SEGURETAT DEPENDENTS DE LES DIFERENTS ADMINISTRACIONS

- Proposta d'integrar les administracions competents i els agents socials en òrgans de coordinació.
- Potenciar les Junes Locals de Seguretat per garantir la participació municipal.
- Definir un sistema de coordinació específic per a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, de comú acord amb els ajuntaments.
- Implantar una xarxa de comunicacions i d'informació integral en matèria de seguretat entre totes les administracions públiques, amb un enllaç amb la informació de l'Estat.

4.8.

FER DE CATALUNYA UN PAÍS DE L'ESPORT

L'esport és un element important de dinamització social i econòmica del país, i Catalunya deu molt a la tradició centenària dels seus clubs, element bàsic de socialització de generacions de ciutadans durant tot el segle. Les federacions catalanes han estat capdavanteres de l'esport espanyol, de la competició esportiva i de la formació, capacitat i tecnificació d'esportistes, tècnics i jutges. Des del sector públic i des del privat, s'ha impulsat la pràctica esportiva de centenars de milers de ciutadans i ciutadanes.

La política d'inversió de les administracions públiques en la construcció i millora d'instal·lacions esportives ha incrementat, de forma considerable, el nombre d'equipaments. L'esport és una activitat habitual de gran part de la població.

Els Jocs Olímpics del 1992 han significat un model del treball a realitzar no tan sols en l'esport sinó en la vida general del país. No obstant, l'impuls a l'esport des de la Generalitat ha sofert un retrocés en els últims quatre anys, i en l'últim període ha tingut una progressiva pèrdua de protagonisme.

Les inversions han davallat d'una manera alarmant en el conjunt del territori. El pla d'instal·lacions esportives no ha estat aprovat, amb el resultat d'una política erràtica en la planificació i execució de les noves construccions i en detriment de la col·laboració amb la resta d'administracions, tan rica en anteriors etapes.

Les federacions han vist retallades de manera radical les aportacions del Govern, amb un retrocés en les polítiques d'iniciació, promoció i tecnificació dels nostres esportistes. Amb algunes iniciatives legislatives supèrflues i instrumentalitzadores del món de l'esport, s'han volgut amagar les veritables necessitats dels esportistes, posant en perill la complicitat fonamental en la consecució dels

èxits passats. La pèrdua de pes específic de l'esport català podria fer que Catalunya perdés el lloc capdavanter que històricament ha tingut.

Cal un canvi de política de l'esport, amb un nou Govern de la Generalitat que faci de Catalunya un país de l'esport.

La nova política ha de fer dels clubs i de les federacions el motor de l'esport català: potenciar el seu protagonisme en el desenvolupament de l'activitat esportiva, en la formació, promoció i tecnificació dels esportistes i en la presència de l'esport català en la competició. Cal posar l'associacionisme esportiu al servei de la difusió de la pràctica esportiva del conjunt de la població, fomentant el creixement d'aquest sector, amb l'objectiu d'incorporar cada cop més ciutadans i ciutadanes a la pràctica de l'activitat física. Establir acords amb els agents de programes d'utilització esportiva del temps lliure de la població, planificar noves inversions i concertar amb el conjunt d'administracions públiques i amb el sector esportiu (clubs, federacions, associacions i empreses del sector) un equilibri harmònic en el creixement de l'oferta d'instal·lacions esportives en el conjunt del territori.

Cal fer especial atenció a l'activitat física en l'edat escolar, element clau en la formació de la joventut. Adoptar mesures que permetin la incorporació de totes les nenes i nens de Catalunya a la pràctica de l'esport i l'educació física com a element bàsic de la seva formació, i garantir l'ús intensiu del conjunt d'instal·lacions esportives en els centres educatius del país.

El reconeixement de l'especificitat de l'esport català ha d'anar acompanyat de la federalització real de l'esport espanyol, promovent la participació dels esportistes de Catalunya en tot els nivells de competició. És important mantenir una relació d'absoluta lleialtat amb les estructures esportives espanyoles i internacionals. Catalunya podrà ser un país de l'esport si consolidem l'àmplia relació d'esdeveniments esportius que anualment es celebren aquí i si s'amplia el nombre de proves del calendari de l'esport internacional, fomentant el patrocini privat.

La nova política esportiva ha de servir per incrementar la pràctica esportiva de les dones, a tots els nivells, i per promoure la igualtat en el tractament de la competició en l'esport femení.

L'esport és un instrument de salut. Un dels nostres objectius és, precisament, fomentar la pràctica d'un esport, la creació de programes d'esports i salut i la incentivació de la pràctica de l'esport més adequat a cada edat i condició.

OBJECTIUS

- Fer de clubs i federacions el motor de l'esport català.**
- Fomentar l'activitat física en l'edat escolar.**
- Fomentar la igualtat de sexes en l'esport.**
- Promoure l'esport com a eina de salut.**
- Reconèixer l'especificitat de l'esport català.**

MESURES

- ▶ Establir convenis específics amb les federacions per potenciar programes de tecnificació d'esportistes.
- ▶ Ampliar el Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat.
- ▶ Concertar amb municipis, clubs, federacions, entitats esportives i empreses de gestió el nou Pla d'Equipaments, amb convenis per a la seva gestió.
- ▶ Recuperar el nivell de subvencions a les federacions esportives catalanes per a la promoció i la formació.
- ▶ Impuls per duplicar, en deu anys, el nombre de llicències esportives.
- ▶ Desenvolupar programes per tenir, en cinc anys com a mínim, un equip català femení a la divisió d'honor dels esports amb més llicències.
- ▶ Impulsar programes destinats a la promoció de la pràctica de l'esport i de l'associacionisme esportiu, amb l'objectiu que l'any 2004 el 10% de la població catalana sigui sòcia practicant o abonada a un club o instal·lació.
- ▶ Fer reserva d'espai per a usos esportius en el planejament urbanístic.
- ▶ Dotar cada comarca d'una piscina coberta, com a mínim.
- ▶ Dotar cada comarca, com a mínim, d'un camp de futbol de gespa artificial amb pista exterior d'atletisme.
- ▶ Desenvolupar un programa d'iniciació a la natació perquè als 6 anys totes les nenes i nens sàpiguen nedar.
- ▶ Impulsar un programa d'iniciació a l'atletisme per a nens i nenes a partir de 10 anys.
- ▶ Establir un mínim de dues hores d'esport setmanal dins del projecte educatiu de cada escola.
- ▶ Acordar la utilització de les instal·lacions esportives de les escoles fora de l'horari lectiu. Vetllar per l'ús social d'aquestes instal·lacions.
- ▶ Crear espais esportius coberts a les noves construccions escolars.
- ▶ Assegurar la correcta formació i adequada titulació del professorat d'educació física.
- ▶ Impulsar el paper dels consells esportius com a instrument de coparticipació entre l'escola, la societat i les administracions.
- ▶ Promoure programes d'estades esportives per a joves.
- ▶ Crear el Programa "Catalunya Olímpica", de suport a clubs i federacions, per aconseguir el màxim nombre d'esportistes catalans en les competicions internacionals.
- ▶ Crear amb el món empresarial un programa de promoció de grans esdeveniments esportius, per fer de l'esport una eina de projecció internacional de Catalunya.
- ▶ Elaborar una normativa incentivadora del mecenatge esportiu.

4.9.

UNA SOCIETAT VIVA: ASSOCIACIONISME, VOLUNTARIAT I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Catalunya és un país d'associacions, una tradició iniciada, fa més d'un segle, pel catalanisme popular i social, i ressorgida després de la llarga etapa franquista, amb una múltiple diversitat d'entitats plurals. Una característica catalana és la força de la seva societat civil: des del món empresarial fins al món associatiu sense afany de lucre, que inclou cooperatives i societats anònimes laborals, fundacions, associacions d'ajuda mútua, voluntariat, mutualitats, ONG i altres entitats diverses que actuen en l'espai públic de la vida social.

La renovació dels moviments socials tradicionals (obrers, veïnals, culturals i populars, d'ajuda mútua, socials, de joves, de vells...) i els nous moviments (ecologistes, feministes, immigrants, okupes, ONG...) que s'organitzen en associacions formals, informals, de voluntariat i xarxes, expressen inquietuds i valors de la ciutadania en moviments i xarxes que abasten tot el territori. Aquest potencial humà de projectes associatius, d'acció solidària i de noves oportunitats és una llavor de futur que el Govern de la Generalitat ha de saber estimular i aprofitar, potenciant la interacció públic-privat en l'espai públic de convivència. El principi de subsidiarietat entre administracions també s'ha d'aplicar entre aquestes i la societat civil.

OBJECTIUS

- **Prestigiar i millorar l'associacionisme i el voluntariat.**
- **Impulsar el Tercer Sector Associatiu Solidari.**
- **Promoure la participació ciutadana.**

MESURES PER PRESTIGIAR I MILLORAR L'ASSOCIACIONISME I EL VOLUNTARIAT

- ▶ **Reconèixer el paper de l'associacionisme en la millora de la gestió pública.**
- ▶ **Impulsar el voluntariat social i cívic.**
- ▶ **Estimular l'esforç de les persones dedicades a accions socials i cíviques.**
- ▶ **Fomentar la participació interna a les associacions, com també el seu funcionament democràtic i l'ampliació de les seves bases socials.**
- ▶ **Impulsar polítiques de suport a les xarxes associatives i a les federacions.**
- ▶ **Donar suport a la creació i consolidació d'entitats de segon grau que fomentin la coordinació interassociativa i que afavoreixin la formació i el reciclatge dels dirigents.**

- ▶ Millorar les normatives fiscals que afecten les associacions per afavorir l'obtenció de recursos de les empreses i de la ciutadania.
- ▶ Promoure que les associacions adquireixin locals propis. Afavorir la declaració d'utilitat pública.

MESURES PER IMPULSAR EL TERCER SECTOR ASSOCIATIU SOLIDARI

- ▶ Crear les condicions adients per al desenvolupament del Tercer Sector Associatiu i Solidari: fomentar associacions que tinguin projectes per generar ocupació i activitat econòmica, social i cultural.
- ▶ Les associacions sense afany de lucre, les fundacions, les cooperatives, les associacions de voluntariat social o cívic, i les ONG han de ser els autèntics protagonistes del Tercer Sector.
- ▶ Impulsar la gestió popular, la gestió cívica, la codirecció i la cogestió d'equipaments i serveis públics.
- ▶ Nous criteris d'avaluació que tinguin en compte l'aportació del voluntariat i el benefici social generat. Impulsar mesures que simplifiquin la concertació i els plecs de condicions administratives.
- ▶ Legislar a nivell català per impulsar i consolidar el Tercer Sector amb voluntat de servei públic.
- ▶ Fer-ho des de la fraternitat i la solidaritat, base d'un desplegament normatiu amb imaginació i creativitat, tot considerant la necessària responsabilitat dels actors socials (associacions, empreses, sindicats, ajuntaments...) que hi participin.

MESURES PER PROMOUR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

- ▶ Impulsar plans integrals, estratègics, comunitaris, de barri, ciutat i vila, amb la participació de tots els agents socials i de tots els poders públics.
- ▶ Impulsar plans sectorials i territorials per donar suport i crear alhora observatoris per avaluar i potenciar la realitat social i associativa catalana.
- ▶ Millorar les relacions institucionals entre els poders públics i les associacions ciutadanes.
- ▶ Les relacions entre poders públics i associacions s'han de basar en la confiança, la transparència, el rigor i la cerca de la qualitat.
- ▶ Afavorir pactes locals per innovar la participació ciutadana: suport dels ajuntaments a iniciatives que cerquin la millor manera de fomentar la participació (referèndums, consells...).
- ▶ Impulsar amb els ajuntaments les ONG, el voluntariat social, cívic, cultural, veïnal i ciutadà.
- ▶ Donar especial relleu a la descentralització i a l'articulació local de l'Institut Català del Voluntariat. Potenciar el voluntariat i la participació ciutadana, posant en contacte voluntaris i associacions.

5.

EL NOSTRE PAÍS: CAMPS, POBLES I CIUTATS

Catalunya constitueix una gran xarxa de ciutats i sistemes urbans que dóna lloc a un entramat ric i variat d'àrees dinàmiques, amb una regió metropolitana potent al voltant de la ciutat de Barcelona i un conjunt d'àrees emergents que permeten articular el territori i fonamentar-hi una activitat econòmica diversificada i respectuosa amb el medi ambient. El territori físic presenta moltes modalitats de paisatge, algunes de gran qualitat, amb un notable patrimoni històric-artístic i natural. S'ha anat consolidant la consciència que el territori és un espai de convivència i alhora un espai a mantenir.

La localització geogràfica de Catalunya és molt interessant, per la seva posició central en l'arc mediterrani més desenvolupat i en un punt de pas de les comunicacions Espanya-Europa. La integració monetària europea, el desenvolupament del cable com sistema de comunicació i la creixent importància de les relacions entre les ciutats europees com a estímul al desenvolupament, entre d'altres fenòmens, conviden a l'optimisme en el desenvolupament català.

Al costat d'aquests elements positius, hi ha notables mancances que requereixen una acció decidida del nou Govern de la Generalitat: la crisi de l'agricultura i la silvicultura, l'abandó de les zones rurals de muntanya, les dificultats d'accessibilitat i mobilitat d'algunes zones, la manca de gestió adequada dels espais lliures, els dèficits de gestió mediambiental dels residus, l'excés d'ocupació de sòl, els dèficits en infraestructures estratègiques, la preponderància de l'ús del transport privat, i, en fi, la inadequada organització administrativa del territori, són les principals amenaces.

El nou Govern de Catalunya ha de superar la visió antagònica entre el camp i la ciutat. La urbanització creixent, la millora de les comunicacions, els canvis dels costums i, sobretot, el

fenomen de la mobilitat, han fet el país cada vegada més petit, les diferents comarques i territoris més interdependents, i els pobles i les ciutats més interconnectats.

Cal abordar els problemes amb aquest esperit, sabent que el problema del regadiu de les terres de ponent o bé el dels boscos de la Catalunya central són un problema de "país", de la mateixa manera que la millora de l'aeroport de Barcelona o el tren d'alta velocitat. Cada territori té les seves prioritats, però aquestes han de ser, també, prioritats pel país.

Per superar aquest antic dualisme camp-ciutat, hem de tornar protagonisme al territori, a la rica i variada xarxa de ciutats i pobles i, mitjançant la regionalització, potenciar el món rural, que ha de tenir a l'abast els mateixos serveis i oportunitats que les ciutats. També cal tenir unes ciutats i un país més saludables, més sostenibles i, per això, cal actuar sobre els problemes mediambientals de tot el territori.

La centralització administrativa i política duta a terme pel govern de CiU des de la Generalitat no ha estat positiva per superar aquest dualisme, i per això cal un nou Govern per enfocar una nova política: la potenciació de les xarxes de ciutats petites i mitjanes que actuen de "focus" de desenvolupament i servei; la promoció d'estratègies adaptades al potencial de les àrees rurals; el foment d'una agricultura sostenible i competitiva; un turisme respectuós amb el medi; la promoció de la cooperació rural-urbana; i la integració de la perifèria rural a la planificació estratègica de les regions, són, entre d'altres, línies de treball inspirades en els programes europeus més acreditats.

5.1

ELS TERRITORIS PROTAGONISTES DEL SEU FUTUR

Els diferents territoris del nostre país han estat poc protagonistes de l'etapa democràtica en la qual Catalunya ha consolidat el seu autogovern.

La concepció nacionalista, una mica ideal i simple, de Catalunya com una nació homogènia, la centralització política i administrativa a Barcelona duta a terme pel govern de CiU, la marginació dels ajuntaments en tot el procés de redreçament institucional català, i el fet de no haver-se creat les regions són algunes de les causes que han fet que els diferents territoris de Catalunya no hagin tingut la presència i la participació necessària en la vida política i social del nostre país.

En aquest context, la política de desenvolupament s'ha centrat en la captació d'inversions de grups econòmics multinacionals, i també en el turisme, opcions que, sent necessàries i positives, són clarament insuficients. Hi ha hagut poca imaginació en les polítiques de suport i foment a l'activitat econòmica impulsada per la gent del país. Hi ha mancances en alguns sectors industrials importants per al desenvolupament de determinades comarques, a causa de la desaparició de sectors empresarials que no han pogut adaptar-se a les noves realitats econòmiques i que no han rebut el suport necessari.

Aquesta política insuficient, la manca de polítiques de desenvolupament territorial específiques i la inexistència d'una xarxa moderna i eficaç de carreteres i de transport públic arreu del país han fet que el desenvolupament es concentrés en la regió de Barcelona i en el litoral. No s'ha entès,

durant aquests vint anys, la importància de les infraestructures de comunicació i telecomunicació per al desenvolupament. La política de carreteres ha estat poc rigorosa i poc ambiciosa. Fa la sensació que s'han fet carreteres per sortir el caps de setmana o bé per acontentar tal o tal poble o vila. L'Eix Transversal, la gran obra pública que s'ha fet en aquests anys, està inacabat i és insuficient. El Govern també ha comprès tard i malament la importància, de cara al futur, dels sistemes aeroportuaris i del tren d'alta velocitat.

Per a un desenvolupament de tots els territoris de Catalunya d'acord amb les seves potencialitats, cal una nova manera d'entendre la política territorial. A totes les regions de Catalunya hi ha oportunitats. El canvi de política és aprofitar-les, donant un nou protagonisme al territori.

Una nova idea del reequilibri territorial: cohesió social, impuls econòmic i lideratge del territori.

Més enllà de les necessitats comunes, relacionades amb el que s'ha anomenat "societat del benestar", els territoris tenen les seves necessitats pròpies, relacionades amb la seva problemàtica i potencialitats. L'objectiu que tots els territoris tinguin una sèrie de serveis, d'equipaments i d'infraestructures ha estat, fins ara, la característica principal de les polítiques adreçades al territori, però el desenvolupament d'aquests serveis i dotacions no ha reequilibrat el país.

La cohesió social s'ha de construir des del territori, des del petit poble fins a la vila. Les persones pertanyen a una comunitat o s'hi integren, a nivell de barri o de poble. Per això és molt important que a nivell local es desenvolupin polítiques comunitàries que afavoreixin aquesta cohesió. Polítiques comunitàries segons les necessitats de cada poble i comarca —d'educació, d'ocupació, d'habitatge i de benestar social—, liderades pels ajuntaments i per l'Administració local, en el seu conjunt, com a manera de garantir que la cohesió social sigui també cohesió territorial.

Sense negar el fet que Barcelona i el seu entorn exerceixen de motor de Catalunya i d'una àmplia regió, cal explotar i fomentar les potencialitats de cadascun dels territoris. La regionalització de Catalunya és una de les prioritats del nou Govern de la Generalitat, per donar noves oportunitats als territoris i dotar-los de més cohesió social i territorial.

Les regions seran espais de desenvolupament i lideratge territorial, mitjançant un projecte estratègic assumit pel Govern català i punt de trobada dels seus sectors socials més dinàmics. La majoria dels territoris de Catalunya tenen reptes i sectors d'activitat en crisi o emergents. De les polítiques sobre el terreny que s'hi apliquin dependrà el futur de tot el país.

El "triangle" motor de reequilibri: formació-ajuntaments-empreses

La descentralització regional donarà veu al territori i potenciarà el "triangle" que ha de ser motor de desenvolupament econòmic territorial: el sector local (els ajuntaments i la regió), l'escola i les empreses han de constituir-se en els tres elements dinamitzadors del desenvolupament regional. Les regions han de crear les condicions favorables perquè el món local, el sistema educatiu i universitari, i el sector empresarial s'impliquin en el desenvolupament i en el futur de la regió.

Es prestarà molta atenció i suport als emprenedors; igual que ho han fet els ajuntaments, també ho faran les regions. El nou Govern de la Generalitat ha de promoure, conjuntament i paral·lelament

a la regionalització, la creació d'un àmbit on interrelacionar el sistema educatiu, i les necessitats empresarials i les demandes ocupacionals. L'aspecte de la formació per a l'ocupació serà un dels principals objectius. Són els empresaris i, d'alguna manera, els alcaldes, els que coneixen les necessitats del teixit productiu. Cal implicar més la comunitat educativa, allunyada massa vegades del món del treball.

La regionalització de Catalunya, un nou desenvolupament estatutari per donar protagonisme al territori.

El procés de regionalització haurà de contemplar les reivindicacions de determinats territoris (Alt Pirineu i terres de l'Ebre), com la solució a la problemàtica específica de la regió metropolitana de Barcelona. Es proposa la creació de set regions:

- Barcelona,
- Girona,
- Catalunya Central,
- Tarragona,
- Terres de l'Ebre,
- Ponent i
- Alt Pirineu.

La divisió de Catalunya en regions ha de crear unes bases fermes per a una descentralització definitiva del Govern de la Generalitat. També ha de servir per estructurar i enfortir l'Administració local catalana, amb unes regions que siguin els àmbits de descentralització del Govern i que, a més, tinguin, en el seu àmbit, unes administracions locals: els consells regionals.

Les regions són una fita important de cara a la modernització de l'Administració a Catalunya: són els àmbits adequats per millorar la capacitat de desenvolupament i competitivitat del país, com també el punt de trobada entre l'Administració territorial de la Generalitat i l'Administració local en el territori.

Les regions han de ser l'ens intermedi per excel·lència entre municipis i Generalitat. Com a àmbits de descentralització dels departaments de la Generalitat, han de servir per corregir el desordenat centralisme en què ha derivat la nostra Administració. Com a àmbits d'estructuració local, han de ser la proposta definitiva per enfortir el poder local i fer possible l'aplicació generalitzada, a tot el país, del principi de subsidiarietat.

L'establiment de les regions ha de servir, també, per vertebrar i donar un nou protagonisme al territori, als pobles i a les ciutats que conformen el país. Les regions han de catalitzar l'emergència de projectes territorials, i han de situar la política territorial en la primera línia de l'agenda política, cultural i social, per tal de contrarestar la tendència a la centralitat i a la sectorització de les polítiques públiques.

Així mateix, el fet regional ha de servir per reconèixer la diversitat territorial del país i ha de tenir prou flexibilitat i consens per poder adaptar-se a les diferents necessitats de gestió i representació dels territoris.

Què han de fer les regions? Com a àmbit territorial de descentralització de la Generalitat, han de constituir un mapa clar i progressivament únic per a l'organització administrativa, i han de propiciar un acostament de l'administració al ciutadà. La regió constituirà el punt de coordinació de les polítiques dels diferents departaments en el territori.

La regió serà, també, un àmbit territorial d'una Administració local, amb un govern propi: els consells regionals. Aquests tindran, en primer lloc, les competències i objectius de les actuals diputacions: la garantia de la prestació dels serveis locals, la prestació dels serveis supralocals i supracomarcals, la cooperació local i comarcal i la defensa dels interessos regionals. En segon lloc, els consells regionals han de ser unes administracions de "gestió del territori" i de promoció social i econòmica de la regió. Per assolir aquest objectiu, conjuntament amb algunes de les iniciatives que les diputacions actuals han engegat, els consells regionals han de ser receptors de competències autonòmiques de gestió del territori (urbanisme, aigües, medi ambient).

Els consells regionals han de sorgir "des de baix": els seus òrgans de govern estaran formats per electes locals. El seu president serà un alcalde.

Les regions reemplaçaran i integraran les actuals diputacions, contribuint a la simplificació i racionalització del mapa administratiu.

Les regions seran un "punt de trobada" de l'administració de la Generalitat i l'administració local. S'establirà un òrgan paritari de coordinació i impulsor de les polítiques regionals: la Comissió regional de coordinació.

Les regions es correspondran amb les províncies a l'efecte de l'organització administrativa de l'Estat. Una vegada regionalitzat el territori català pel Parlament de Catalunya, es proposarà al legislatiu estatal l'adaptació de la seva estructura perifèrica al fet regional. D'aquesta manera, a Catalunya, les províncies s'anomenaran regions. Així serà possible conjugar el fet que Catalunya es doti de la seva pròpia organització administrativa i territorial amb la necessitat constitucional del manteniment de la província.

Les regions funcionaran com a províncies a l'efecte de les circumscripcions electorals i estadístiques, servint per resoldre les necessitats de gestió de les competències i serveis de l'Estat a Catalunya, que, d'altra banda, hauria de centralitzar la representació política en la delegació del Govern a Catalunya.

La regionalització ha de ser un procés on el territori porti la iniciativa. Així mateix, ha de ser assumit pel conjunt de les forces polítiques i socials. La delimitació final ha de ser fruit d'un consens ampli. Proposarem, per tant, un procés de discussió molt obert on els diferents territoris puguin intervenir i contribuir a conformar la decisió que ha de prendre el Parlament de Catalunya.

Es proposa com a objectiu final assolir un model regional clar en la delimitació, però flexible i adaptat quant al contingut dels òrgans i administracions regionals. En aquest sentit, la regió de Barcelona i la seva xarxa de ciutats es dotaran d'un govern local, el Consell Regional de Barcelona, que, necessàriament, requerirà un ampli ventall de competències i recursos.

L'aplicació del principi de subsidiarietat a Catalunya, un exercici de federalisme interior. La "devolució" de protagonisme, competències i recursos cap als nivells d'administració local i cap al territori i la societat.

Tot allò que pugui fer la societat no ho ha de fer l'Administració, i tot allò que pugui fer una administració més propera, no ho ha de fer una de més llunyana.

L'Administració local catalana, el poder local català, fa temps que ha assolit la seva majoria d'edat. Aquest reconeixement vol dir un altre marc financer on l'assignació dels recursos es faci amb un cert grau d'automatisme.

El replantejament de la qüestió territorial ha de tenir en compte la filosofia que es troba darrere de les reivindicacions del sector local contingudes en els documents originals del Pacte Local. S'ha d'impulsar una assignació flexible i progressiva de competències, serveis i recursos als municipis i a l'Administració local en el seu conjunt.

Els ajuntaments, i el sector local en el seu conjunt, han de gestionar tota una sèrie de competències, amb els recursos corresponents, que actualment estan en l'esfera autonòmica. D'una manera unànime, els alcaldes han reclamat la gestió de l'ensenyament primari, i opcionalment, del secundari, de les polítiques ocupacionals actives i de les polítiques de promoció d'habitatge. El conjunt d'aquestes polítiques representa un 6% de la despesa pública consolidada i, per tant, la seva cessió cap al sector local significarà escurçar distàncies en l'objectiu d'assolir una distribució de la despesa de l'ordre del 40/30/30.

Un nou enfocament del creixement urbanístic: limitar la urbanització extensiva i consolidar els nostres pobles i ciutats

Els pobles i les ciutats que vertebran el territori de Catalunya constitueixen un important patrimoni urbanístic que cal conservar i potenciar.

En aquests últims anys, el creixement de sòl destinat a habitatges, indústria i serveis s'ha produït en bona part al marge dels pobles i ciutats. L'ocupació progressiva del territori, sense que hi hagi un increment significatiu de la població, té uns enormes costos energètics afegits i implica una gran dificultat de cara a la dotació de serveis i transport als nous assentaments. Cal replantejar el model.

La urbanització residencial dispersa o de baixa densitat s'ha desenvolupat sovint sense cap consideració a les estructures tradicionals dels pobles i ciutats existents. Creiem necessari corregir aquest procés, atorgant més protagonisme als pobles i ciutats existents, i donant suport a les infraestructures de mobilitat i comunicació en els sistemes urbans consolidats, per petits que siguin, tot disminuint els riscos de segregació social del territori.

Les àrees centrals de moltes ciutats i viles de Catalunya han sofert un procés invers a les noves àrees residencials disperses. Malgrat els esforços desplegats pels ajuntaments, s'ha produït un cert buidat residencial, acompanyat, en molts casos, d'una creixent terciarització o d'una incipient degradació. En aquest context, les polítiques públiques d'habitatge i de sòl s'han centrat, principalment, en els nous creixements.

Es donarà prioritat a la recuperació dels teixits urbans, a la recuperació de la idea de poble i de ciutat, que vol dir que, juntament amb una política decidida de millora dels espais públics, es prioritzaran les polítiques d'habitatges, destinant més recursos i donant competències als ajuntaments.

La reconversió decidida de determinats centres i sectors urbans envellits o que han perdut la seva funció urbana pot absorbir una part important de la demanda d'habitatge previsible a mig i llarg termini. En aquest context, s'impulsarà una política decidida de suport als ajuntaments amb l'objectiu de reconvertir, en clau de millora urbana, una part important dels habitatges dels anys 50, 60 i 70 que, en molt casos, no s'adapten a les noves necessitats individuals i socials.

La incorporació de les idees sobre la sostenibilitat a la planificació territorial indica que s'ha de treballar amb models urbanístics de creixement més compacte. En aquesta línia, i complementàriament, cal decidir el conjunt d'espais no urbanitzables de Catalunya. S'actuarà decididament per preservar els espais naturals, els sòls rústics de valor agrícola, forestal o paisatgístic.

El nou Govern de la Generalitat treballarà perquè els pobles i petits nuclis no integrats en sistemes urbans siguin objecte d'accions de cara al seu manteniment, amb criteris d'equitat, dotant-los de tots els serveis bàsics mínims. La salvaguarda i millora d'aquests pobles i del seu patrimoni és una prioritat per al país de cara a la preservació del paisatge i de les referències culturals del territori.

OBJECTIUS

- Promoure un nou reequilibri territorial basat en la cohesió social, l'impuls econòmic i el lideratge del territori.**
- Fomentar el desenvolupament econòmic territorial.**
- Implantar la nova organització regional de Catalunya.**
- Retornar protagonisme, competències i recursos al territori.**
- Limitar la urbanització extensiva i consolidar els pobles i ciutats.**

MESURES

- Promoure que l'Administració local assumeixi competències en la gestió de l'ensenyament primari, i opcionalment del secundari, en les polítiques actives d'ocupació, en la promoció de l'habitatge i en àmbits del benestar social.**

- ▶ Proposar la Taula regional de desenvolupament i formació amb la missió de planificar les necessitats educatives específiques de la regió, amb participació d'alcaldes, mestres i empresaris.
- ▶ Organitzar Catalunya en set regions: Barcelona, Girona, Catalunya Central, Tarragona, Terres de l'Ebre, Ponent i Alt Pirineu.
- ▶ Proposar que aquestes regions siguin l'àmbit de descentralització del Govern i que es configurin com unes administracions locals: els consells regionals.
- ▶ Els consells regionals assumiran les competències i objectius de les actuals diputacions i seran receptors de les competències autonòmiques de gestió del territori (urbanisme, aigües, medi ambient).
- ▶ El president dels consells regionals serà un alcalde.
- ▶ Proposar la creació d'un òrgan de coordinació i impulsor de les polítiques regionals: la Comissió regional de coordinació.
- ▶ Proposar al legislatiu estatal l'adaptació de la seva estructura perifèrica al fet regional.
- ▶ Retornar la competència urbanística d'aprovació de planejament derivat als municipis d'una certa entitat. Revisar totes les competències que han estat tretes des de l'àmbit local a l'autonòmic, sense que s'hagi guanyat en eficiència ni millorat en qualitat.
- ▶ Elaborar un conjunt de Plans territorials regionals que identificaran el conjunt d'espais no urbanitzables.
- ▶ Dissenyar polítiques per al manteniment i la millora dels espais "lliures" del territori: programes d'ajuda a les activitats primàries creadores de paisatge, etc.
- ▶ Reorientar els instruments públics d'intervenció en el sòl i l'habitatge cap a la renovació urbana enfront del nou creixement.
- ▶ Elaborar un programa de viabilitat per als petits nuclis rurals en procés de despoblament, reorientant-los cap a la funció residencial vinculada als sistemes urbans pròxims, mitjançant la millora de les comunicacions i de l'equipament.
- ▶ Revisar en profunditat la legislació urbanística catalana, amb la intenció de reorientar el planejament general urbanístic, agilitar la seva gestió, flexibilitzar la programació i posar-la en relació amb la programació de les inversions locals.
- ▶ Introducció de criteris que afavoreixin l'eficàcia en la gestió de les actuacions urbanístiques.
- ▶ Disseny de sistemes de gestió específics per a la reconversió dels centres urbans, etc.
- ▶ Transformar les actuals Comissions d'Urbanisme, que hauran de canviar el seu caràcter "fiscalitzador" i convertir-se en uns organismes de coordinació administrativa i de salvaguarda dels objectius de l'ordenació territorial.
- ▶ Estimular la participació ciutadana en els plans d'ordenació territorial.

5.2.

MEDI AMBIENT, QUALITAT DE VIDA I SOSTENIBILITAT

La preocupació creixent pel medi ambient a Catalunya no ha tingut fins avui una resposta adequada des de la Generalitat. Tot i que CiU ha volgut presumir de ser la primera autonomia que ha creat un departament, les polítiques ambientals no han estat entre els sectors prioritaris de l'acció de govern, sinó una coartada per tapar els errors.

Set anys després de la creació del departament de Medi Ambient, no s'hi han concentrat les polítiques relacionades amb la protecció del medi ambient (espais protegits, energia...), ni s'han aportat solucions als problemes més importants: infraestructures de gestió de residus, planificació de la producció i distribució de l'energia, recerca en innovació tecnològica relacionada amb la protecció ambiental o foment del transport públic.

El nou Govern de la Generalitat ha de canviar les actuals polítiques d'ocupació de sòl, de regeneració dels espais periurbans, de protecció adequada dels espais naturals, de valoració dels espais agrícoles i forestals i de comprensió de l'imprescindible paper dels corredors biològics. S'ha de fer una política d'usos del territori que recuperi el concepte d'espai natural, espai agrari, espai obert —imprescindible per al correcte desenvolupament de Catalunya— i desterrar la idea que només el principal i únic centre d'interès és l'àmbit urbà o urbanitzable.

La Generalitat ha de dissenyar el model territorial general, mediambientalment sostenible, però la seva aplicació ha d'anar a càrrec del món local, que ha de planificar, també amb criteris de sostenibilitat, els usos del sòl no urbanitzable, i fer de les mateixes ciutats un ecosistema territorial.

El nou Govern ha de donar importància a les polítiques de recuperació de la qualitat de l'aire, afrontant els aspectes relacionats amb la producció i el consum d'energia. Ha de tenir com objectiu incorporar les polítiques d'eficiència energètica, de promoció de les energies renovables que substitueixin les fonts contaminants o d'alt risc (combustibles fòssils i nuclears); les polítiques de mobilitat sostenible i, per tant, la potenciació del transport públic i l'aplicació de condicionaments ambientals als motors dels vehicles privats; i el control de la contaminació industrial, en l'objectiu d'aconseguir una major qualitat atmosfèrica.

El nou Govern ha de considerar l'aigua com una política bàsica, com a font de vida i de desenvolupament. Cal acabar amb les visions parcials i conjunturals del Govern anterior i planificar i gestionar correctament aquest recurs natural a partir de la visió integral del cicle de l'aigua per donar una resposta al dèficit estructural que pateix Catalunya.

El nou Govern considerarà els espais fluvials i els aqüífers com a veritables sistemes naturals que han de recuperar la seva funció de corredors de biodiversitat, de connectadors del territori i de les relacions humanes, com també de sistema natural d'emmagatzament d'aigua. S'han de defensar amb fermesa, davant dels greus dèficits de Catalunya, els criteris de solidaritat, complementaritat i corresponsabilitat de l'Estat. Les depuradores són un element més per gestionar l'aigua, i sanejar els rius també vol dir tenir en compte els aspectes biològics: invertebrats, algues, vegetació aquàtica, de glera o de ribera, ocells i altres vertebrats.

En matèria de residus, el nou Govern de la Generalitat ha de garantir el més alt nivell de protecció ambiental, amb una política de prevenció basada en la reducció del consum de matèries primeres i d'energia i la disminució de l'ús de substàncies tòxiques. Les activitats industrials, les ramaderes, les mineres i les domèstiques utilitzen recursos naturals i generen gran quantitat de residus que cal reduir en la mesura en què sigui possible i tractar adequadament per impedir problemes ambientals de primera magnitud.

En l'acció del Govern sobre el medi ambient, és del tot imprescindible la col·laboració ciutadana i dels sectors econòmics per promoure un canvi d'actituds individuals i col·lectives. Tan sols amb la corresponsabilitat social farem possible la nostra proposta d'elaborar l'Agenda Local 21 per a Catalunya. Només així la política ambiental del Govern podrà generar ocupació, riquesa i sostenibilitat en sectors tan importants com el turisme i el lleure o l'atracció d'inversions de qualitat cap al país.

OBJECTIUS

- **Canviar l'actual política d'ocupació del sòl per una política de sostenibilitat.**
- **Cobrir la demanda energètica, disminuir la contaminació i millorar l'estat atmosfèric.**
- **Gestionar l'ús de l'aigua amb una visió que integri tot el cicle, amb la protecció d'espais fluvials i aquífers.**
- **Reduir la producció de residus i crear infraestructures per a un tractament adequat.**
- **Promoure la corresponsabilitat social en la protecció del medi ambient.**

MESURES PER CANVIAR L'ACTUAL POLÍTICA D'OCUPACIÓ DEL SÒL PER UNA POLÍTICA DE SOSTENIBILITAT

- ▶ **Crear una veritable xarxa d'espais naturals que en permeti la gestió integral.**
- ▶ **Proposar la unió dels espais PEIN, els parcs naturals i altres zones d'interès per garantir una major biodiversitat.**
- ▶ **Articular la xarxa entorn de sis grans sistemes: 1) el parc natural de l'Empordà, 2) l'anella verda metropolitana, 3) el sistema de les terres de l'Ebre, 4) el sistema pirinenc, 5) el sistema litoral i 6) el sistema del territori agrari i forestal de les comarques interiors.**
- ▶ **Pla d'espais d'interès agrari i forestal, necessari per a la política agrària, la defensa de la biodiversitat i la integració en el paisatge de l'activitat productiva, cultural i ecològica.**

- ▶ L'agència catalana de boscos i conreus promourà contractes amb els propietaris amb objectius ambientals i socials.
- ▶ Comprometre els propietaris com agents actius en la defensa dels valors ambientals dels boscos mediterranis i els espais agrícoles intersticials.
- ▶ Pla territorial sostenible per dotar Catalunya de grans infraestructures tot preservant la biodiversitat i evitant l'ocupació difusa que afavoreix el consum extensiu del sòl.
- ▶ Comprometre els ajuntaments en la gestió del medi natural i en la planificació amb criteris de sostenibilitat.

MESURES PER COBRIR LA DEMANDA ENERGÈTICA, DISMINUIR LA CONTAMINACIÓ I MILLORAR L'ESTAT ATMOSFÈRIC

- ▶ Pla català d'eficiència energètica i extensió de les energies renovables per estalviar energia i perquè en 5 anys més d'un 10% de l'energia consumida sigui d'origen renovable.
- ▶ Promoció de la instal·lació de plaques solars a 5.000 sostres, en 4 anys.
- ▶ Programa de parcs eòlics, per facilitar la producció i l'adequada ubicació dels aerogeneradors.
- ▶ Aplicació immediata en els edificis de la Generalitat de criteris d'eficiència, amb la instal·lació de captadors d'energia solar en els de nova construcció.
- ▶ Vetllar per la màxima eficàcia dels controls de contaminació atmosfèrica d'origen industrial per combatre l'efecte hivernacle en l'atmosfera .
- ▶ Tractament més aprofundit del risc industrial, per la freqüent proximitat indústria-habitatge.
- ▶ Inventari de focus emissors de dioxines i d'altres substàncies de risc per a la salut, i aplicació de mesures de reducció.
- ▶ Promoció del transport públic per dissuadir l'ús abusiu del vehicle privat i garantir l'aportació als protocols mundials de disminució de les emissions de CO₂ .
- ▶ Prioritat al transport col·lectiu menys contaminant: ferrocarril, metro, metro lleuger, tramvia, xarxes ferroviàries de proximitat i de circumval·lació i xarxes complementàries d'autobusos.
- ▶ Mesures per a l'adaptació de motors i carburants dels vehicles a les noves demandes de qualitat.

MESURES PER GESTIONAR L'ÚS DE L'AIGUA AMB UNA VISIÓ QUE INTEGRI EL CICLE D'AQUEST RECURS AMB LA PROTECCIÓ D'ESPais FLUVIALS I AQUÍFERS

- ▶ Promoure el consens sobre el Pla hidrològic per a Catalunya.
- ▶ Vetllar per la correcta depuració de les aigües i la protecció dels aquífers.
- ▶ Elaborar i aplicar programes de sanejament d'aigües residuals urbanes, industrials i ramaderes amb les condicions específiques per a cada zona.
- ▶ Garantir la qualitat de l'aigua dels rius, del litoral i dels aquífers.
- ▶ Destinar més esforços econòmics i tècnics a les zones de major concentració urbana i industrial (trams baixos del Besòs i Llobregat) i als espais fluvials amb especials valors ecològics (faunístics, geològics...). Dedicar especial atenció a la contaminació ramadera.

- ▶ Recuperar les conques fluvials com a corredors biològics.
- ▶ Intervencions per recuperar els rius i camins de ribera com espais de comunicació humana a les ciutats i pobles.
- ▶ Promoure sistemes de reg agrícola de baix consum i de reaprofitament.
- ▶ Acció decidida a favor de les inversions en noves tecnologies de reg agrari de baix consum d'aigua.
- ▶ Destinar al reg l'aigua procedent de sistemes de depuració d'aigües residuals.
- ▶ Garantir menors captacions d'aigua dels rius i afavorir la recuperació natural de les conques.
- ▶ Retornar als ajuntaments la responsabilitat en la gestió de les aigües residuals.
- ▶ Aplicar tots aquests conceptes segons l'especificitat de cada part del territori.

MESURES PER REDUIR LA PRODUCCIÓ DE RESIDUS I CREAR LES INFRAESTRUCTURES NECESSÀRIES PER A UN TRACTAMENT ADEQUAT

- ▶ Destinar tots els esforços possibles a evitar la producció de residus.
- ▶ Programes per evitar la producció de residus o reduir-ne la quantitat.
- ▶ Crear les condicions necessàries per a la recollida selectiva, la reutilització o el reciclatge dels residus.
- ▶ Promoció de deixalleries i altres instal·lacions dels programes de recollida selectiva.
- ▶ Promoure el canvi d'hàbits per a un correcte tractament dels residus.
- ▶ Aplicar el criteri del "principi a la fi" en els processos generadors de residus, com també en la gestió de les instal·lacions de tractament o dipòsit de residus.
- ▶ Aplicació escrupolosa del criteri de controlar l'impacte que qualsevol material produeix en el medi ambient durant tot el seu cicle vital.
- ▶ Regular tot el cicle vital de les instal·lacions de tractament o de dipòsit dels residus per evitar efectes mediambientals no desitjats.
- ▶ Cooperar amb els ajuntaments en la solució del problema ambiental dels residus.
- ▶ Contribuir a la construcció d'infraestructures necessàries per l'acompliment dels objectius d'aquests programes.

MESURES PER PROMOUR LA CORRESPONSABILITAT SOCIAL EN LA PROTECCIÓ DEL MEDI AMBIENT

- ▶ Obrir un debat sobre la possibilitat de canvis en la política fiscal, que comportin la reducció lenta de la fiscalitat que grava el treball, substituint-la per un increment lent que gravi la utilització de recursos naturals o la contaminació. Molt especialment, proposarem penalitzar la generació de CO₂ i altres gasos d'efecte hivernacle.
- ▶ Potenciar Barcelona i la seva àrea com a capital ambiental de la Mediterrània.
- ▶ Impulsar la localització d'empreses productores d'equipaments i serveis mediambientals, la cooperació mediterrània i la implantació d'institucions internacionals relacionades amb el medi.

- Vetllar perquè els grans projectes d'infraestructures (Besòs, Llobregat, la recuperació dels espais fluvials, l'anella verda, els parcs agrícoles o rurals, els programes de residus, el paper del transport públic no contaminant, etc.) facin de la regió metropolitana un exemple de sostenibilitat.
- Promoure una nova cultura ambiental i la implicació de tots els sectors socials en l'elaboració de l'Agenda 21.
- Proposar que la política ambiental no sigui un conjunt de programes aïllats, sinó la traducció d'una idea de progrés, en la qual se sentin implicats tots els sectors socials i econòmics.
- Impulsar un debat, obert a la ciutadania i amb la participació activa dels experts, per al disseny d'un Pla d'acció ambiental, que serà l'Agenda 21 per Catalunya.

5.3.

SUPERAR EL DÈFICIT TERRITORIAL D'INFRAESTRUCTURES I XARXES DE COMUNICACIONS

Catalunya té un dèficit d'infraestructures en relació amb el conjunt d'Espanya i les regions competidores d'Europa. A Espanya, els dèficits són sobretot en carreteres i autopistes (Catalunya té el 13% del capital viari espanyol, malgrat que representa el 15% en població, el 18% del PIB i el 17% del trànsit total). Madrid, Balears i Catalunya són les regions més infradotades en infraestructures públiques i on la rendibilitat de la inversió en infraestructures és més alta.

A Europa, les diferències són en autopistes i ferrocarrils. La dotació mitjana de 9 regions europees —entre les quals Lombardia, Bassin Parisien, Rhône Alps...— dona un índex 128 en renda, 118 en longitud d'autopistes, 174 en longitud de ferrocarrils, comparat amb un índex 100 en el cas de Catalunya. El diferencial negatiu en ferrocarril és tres vegades superior al de xarxa viària.

Amb el gran impacte inversor del tren d'alta velocitat i de l'ampliació de l'aeroport de Barcelona, la inversió de l'Estat a Catalunya serà molt important i pot arribar a percentatges equivalents als de població i PIB. Catalunya ha d'abandonar la política del greuge comparatiu i els referents de població i PIB, per plantejar nivells de finançament d'inversió en infraestructures suficients per realitzar els projectes necessaris per a la competitivitat del país.

El nou Govern de la Generalitat ha d'aconseguir un nivell d'inversió d'uns 500.000 milions de pessetes l'any, per tal d'arribar a un programa 2000-2004 de 3,5 bilions, que s'haurien de repartir a raó d'1,1 l'Administració de l'Estat, 1,1 el sector privat i 1,3 la Generalitat. Aquesta proposta d'inversió —que ha de dotar Catalunya de les grans infraestructures de connectivitat necessàries— suposa un increment del 52% respecte als nivells mitjans del període 1991-1999.

S'ha d'invertir fort en infraestructures, amb l'objectiu de millorar la connexió amb la resta d'Espanya, amb Europa i, especialment, amb l'arc mediterrani, per millorar també la situació competitiva de Catalunya i facilitar-ne el desenvolupament econòmic. S'ha de completar una xarxa d'infraestructures basada en el model de les set regions, que elimini els obstacles existents a la mobilitat de les persones i les mercaderies en parts importants del territori i que permeti reduir la mobilitat obligada i fixar la població en el territori.

OBJECTIUS

- **Dotar el país de les grans infraestructures de competitivitat.**
- **Vertebrar les regions i facilitar la permeabilitat del territori.**
- **Canviar el model de mobilitat metropolitana de Barcelona.**
- **Superar els dèficits ambientals amb criteris de sostenibilitat.**

MESURES PER DOTAR EL PAÍS DE LES GRANS INFRAESTRUCTURES DE COMPETITIVITAT

- ▶ **Garantir la construcció de la 3a pista, les noves terminals i la zona logística de l'aeroport de Barcelona, i impulsar zones de manteniment i d'indústria auxiliar.**
- ▶ **Convertir l'aeroport de Barcelona en el nus de connexió internacional del sud d'Europa (HUB).**
- ▶ **Constituir un organisme autònom per a la gestió de l'aeroport de Barcelona, per construir un aeroport apte per a 40 milions de passatgers i 650.000 tones de mercaderies l'any.**
- ▶ **Crear la xarxa aeroportuària catalana, amb els aeroports de Girona, Reus, Sabadell i La Seu-Andorra que complementin el de Barcelona.**
- ▶ **Fer que el TGV arribi el 2004 a l'estació central de la Sagrera i a la frontera francesa.**
- ▶ **Fer arribar l'amplada internacional per a mercaderies als ports de Barcelona i Tarragona i als aeroports de Barcelona, Reus i Girona.**
- ▶ **Crear una xarxa regional de trens d'alta velocitat que, amb l'ús de la via del TGV, comunicarà les principals ciutats.**
- ▶ **Convertir els ports de Tarragona i Barcelona en motors econòmics del país.**
- ▶ **Crear com a empreses públiques els ports de Tarragona i de Barcelona, per situar-los al capdavant del trànsit espanyol de mercaderies.**
- ▶ **Coordinació d'aquestes empreses i construcció conjunta d'un "port sec" al Baix Penedès.**
- ▶ **Garantir la disposició de telecomunicacions de banda ampla a les àrees metropolitanes, abans de finals del 2001.**

MESURES PER VERTEBRAR LES REGIONS I FACILITAR LA PERMEABILITAT DEL TERRITORI

- ▶ **Establir un sistema de comunicacions intermodal Catalunya-xarxa de ciutats: acostar les capitals comarcals i ciutats de més de 5.000 habitants a menys de 30 minuts d'una autovia, d'una**

estació ferroviària amb serveis d'alta velocitat o del metro regional, de manera que Barcelona no estigui a més de 90 minuts de cap població important.

- ▶ Proposar el desdoblament de les principals línies ferroviàries per establir un servei de metro regional.
- ▶ Proposar el desdoblament de les línies ferroviàries de Renfe Barcelona-Vic i Barcelona-Manresa, així com la millora de la línia Lleida-Manresa.
- ▶ Desdoblar les línies de FGC Barcelona-Igualada i Barcelona-Terrassa.
- ▶ Proposar la creació de la línia de passatgers Mollet-El Papiol.
- ▶ Redactar i executar un pla d'autovies lliures de peatge, que contempli actuacions de la Generalitat i de l'Estat per acabar amb el dèficit i discriminació de la xarxa viària catalana respecte de la de l'Estat, amb una inversió d'uns 160.000 milions de pessetes. Aquest pla haurà d'incloure les actuacions següents:
 - . desdoblament N-152 Vic-Ripoll
 - . desdoblament C-1411 Manresa-Berga
 - . desdoblament Eix Ebre
 - . autovia Malgrat-Lloret
 - . desdoblament anella Gavarres
 - . desdoblament C-260 Figueres-Roses
 - . desdoblament N-240 Tarragona-Montblanc
 - . desdoblament N-260 Figueres-Olot
 - . desdoblament Banyoles-Besalú
 - . desdoblament Túnel de Viella
 - . nova via Abrera-Granollers
 - . construcció de l'Eix Diagonal Manresa-Igualada
 - . millora d'autopistes i artèries metropolitanes: A-16 i A-18
 - . desdoblament de l'Eix Transversal
- ▶ Crear un fons de rescat de peatges i de manteniment de les autopistes i autovies a partir dels impostos lligats a les autopistes (beneficis, IVA).
- ▶ Rescatar els peatges de les vies de circumval·lació de les corones urbanes (especialment la B-30).
- ▶ Assegurar que totes les àrees metropolitanes i capitals comarcals disposaran de fibra òptica abans del 2001. Regular l'ús públic de la xarxa d'infraestructures de telecomunicacions, amb una utilització eficient que permeti, abans del 2004, la prestació de serveis avançats de telecomunicacions (Internet, alta velocitat) a totes les poblacions de Catalunya.

MESURES PER CANVIAR EL MODEL DE MOBILITAT METROPOLITANA DE BARCELONA

- ▶ Garantir l'execució del Pla director d'infraestructures de l'Autoritat del Transport Metropolità de Barcelona (60.000 milions de pessetes/any) que ha de fer possible l'extensió de la xarxa de metro i tranvia.
- ▶ Destinar el doble de recursos al transport públic col·lectiu que a les carreteres.
- ▶ Potenciar el transport públic col·lectiu i disminuir l'ús del vehicle privat.

- Política pressupostària que destini entre 2 i 1,5 vegades més de recursos al transport públic que a infraestructures viàries.
- Finançar la política de transport amb una participació en l'impost sobre carburants.
- Revisar la fiscalitat lligada a la carretera.
- Creació d'un fons específic per al finançament del sistema global del transport públic, amb una participació en els impostos especials sobre els carburants consumits.

MESURES PER SUPERAR ELS DÈFICITS AMBIENTALS AMB CRITERIS DE SOSTENIBILITAT

- Garantir el subministrament d'aigua de qualitat a les conques internes, amb les obres per resoldre el dèficit hidrològic finançades parcialment per l'Estat.
- Impulsar un gran pacte entre la Catalunya rural i la urbana, i entre les conques internes i les terres de l'Ebre i de Lleida, que acabi amb les batalles sobre l'aigua i els greuges territorials.
- Crear consorcis amb els ajuntaments d'abastament en alça a l'àmbit regional: els primers es podrien crear sobre la base de l'abastament Girona-Costa Brava, la xarxa Ter- Llobregat i el consorci de Tarragona.
- Acabar el sanejament dels rius.
- Retornar als ajuntaments la gestió dels sistemes de depuració amb un finançament adequat.
- El pla de sanejament preveurà la substitució dels emissaris submarins per mecanismes de reutilització, com també la incorporació dels residus agrícoles i ramaders.

5.4.

EL CAMP, UN LLOC PER VIURE I PROSPERAR

El món rural català, que és el 80% del territori de Catalunya, ha experimentat en els darrers cinquanta anys una transformació radical. L'escassa rendibilitat de les explotacions ha provocat l'abandó de la majoria de la població activa agrària. Ha emigrat a les ciutats, de la pagesia cap a la indústria i els serveis, quedant reduïda a poc més del 3% del total de la població activa, amb una edat força avançada, pocs joves i moltes dificultats.

La pagesia compleix la doble funció de produir aliments, de més i millor qualitat, i cada dia més barats, i de gestionar el medi natural i el territori de forma sostenible. L'activitat pagesa és cada cop més semblant al d'una petita empresa agrícola, que no sempre disposa dels instruments ni del suport necessaris.

La incorporació a la Unió Europea ha permès integrar el sector agrari català en el comunitari i gaudir dels sistemes d'ajudes derivats de la política agrària comunitària, amb un balanç netament positiu. Però hi ha una forta competència en les produccions de tipus continental i l'inconvenient d'una política europea que no sempre valora i potencia el model agrari i les produccions de caràcter mediterrani.

El Govern de la Generalitat és responsable de gestionar i de complementar la política agrària fixada per la Unió Europea, sobre la base del cofinançament. Només es pot accedir a certes línies europees d'ajuda si les administracions pròpies (Generalitat i Estat) hi assignen prèviament recursos. Però amb els governs de CiU ha mancat aquesta definició prèvia d'una política rural i agrària pròpia, l'establiment de prioritats i la gestió eficient dels recursos transferits. La política agrària a Catalunya ha estat cada dia més lenta i burocratitzada.

El nou Govern de la Generalitat ha de fer una nova política que defineixi l'àmbit rural català.

L'agricultura, la ramaderia i la silvicultura continuen essent les activitats econòmiques de referència en aquest ampli territori que constitueix el medi rural, i cal assegurar millors condicions i noves oportunitats a la pagesia, que la població rural es mantingui i que, si pot ser, torni.

S'ha de propiciar la incorporació de joves pagesos, de manera que l'empresa familiar i el pagès professional siguin els protagonistes principals de la política agrària. Cal enfortir les estructures associatives agràries i millorar la seva capacitat d'actuació i d'incidència en la transformació i comercialització de les seves produccions.

S'ha de fer una política alimentària de qualitat, a través de les produccions agràries i els productes transformats, vetllant per la seguretat sanitària dels aliments produïts a Catalunya i els d'importació.

S'ha de plantejar la gestió del medi natural de manera que sigui percebut com un patrimoni col·lectiu a preservar i fomentar, i s'ha de considerar el pagès com el defensor natural i principal d'aquest patrimoni comú.

S'ha de desburocratitzar l'administració agrària de la Generalitat, millorar la seva capacitat de gestió i fomentar el diàleg i la concertació amb el sector i les organitzacions professionals. Els sindicats agraris, la federació de cooperatives i les entitats associatives —ADV, ADS, ADF, grups de sanejament, organitzacions sectorials de productors, etc.— són els interlocutors indispensables per a la formulació d'una política agrària i rural assumida i compartida per tots.

OBJECTIUS

- Frenar el procés d'abandó de la població rural i propiciar la incorporació de joves pagesos.**
- Desenvolupar una política alimentària de qualitat.**
- Propiciar la millora de les condicions de vida en el món rural.**
- Defensar la gestió del medi natural com un patrimoni col·lectiu.**

MESURES PER FRENAR EL PROCÉS D'ABANDÓ DE LA POBLACIÓ RURAL I PER PROPICIAR LA INCORPORACIÓ DE JOVES PAGESOS

- ▶ Elaborar un catàleg de sòl agrari a fi de preservar-ne l'ús i evitar l'especulació, especialment a les zones de creixement urbà que tenen un elevat valor agronòmic.
- ▶ Promoure una llei d'orientació agrària que contempli el pagès professional i l'empresa familiar agrària com els subjectes principals d'una relació contractual amb l'Administració.
- ▶ Facilitar assessorament, suport i mitjans, com també l'accés a fons de finançament i a un sistema d'ajudes just que eviti l'especulació.
- ▶ Fomentar l'estabilitat professional dels pagesos que no són propietaris de la terra i convertir les formes contractuals del dret civil català en contractes d'arrendament.
- ▶ Avaluar l'impacte de l'Agenda 2000 sobre el camp i la pesca i fer previsions de futur per a les produccions.
- ▶ Informar, assessorar i ajudar tècnicament el pagès en coneixements, tècniques i sistemes de millora de les produccions i/o la gestió empresarial.
- ▶ Formació agrària continuada.
- ▶ Formació professional reglada, amb mòduls d'especialització agrària adequats a les zones rurals.
- ▶ Constitució d'un Fons de terres que doni més transparència al mercat de la terra, eviti l'especulació, faciliti el cessament anticipat de les activitats agràries dels pagesos que vulguin acollir-s'hi, promogui la incorporació de joves i permeti impulsar el redimensionament de les explotacions.
- ▶ Facilitar la incorporació dels joves a l'activitat agrària. Habilitar una línia de crèdits específics i de subvencions per a l'inici d'activitat.
- ▶ Incrementar les aportacions públiques per abaratir el cost de les assegurances sobre les produccions agràries.
- ▶ Millorar la capacitat productiva i de gestió, segons les prioritats territorials, socials o econòmiques.
- ▶ Modificar la llei d'integracions per donar seguretat jurídica a les parts contractants, mitjançant la clarificació de les obligacions mútues.
- ▶ Potenciar la recerca agroalimentària, en estreta col·laboració amb el sector i les universitats.
- ▶ Impulsar els processos de concentració parcel·lària amb l'objectiu de millorar la capacitat operativa i productiva de les explotacions.
- ▶ Modernització dels regadius antics, tenint en compte tècniques i sistemes d'estalvi i de racionalització de l'ús de l'aigua en les diverses fases de regulació, captació, transport, distribució i aplicació.
- ▶ Fomentar la construcció de nous regadius, adequats a les necessitats que es derivin dels estudis agronòmics, amb un ús racional de l'aigua.
- ▶ Modernitzar la flota pesquera, els ports i les llotges. Preveure l'aplicació de períodes de veda, ben indemnitzats, per preservar els ecosistemes marins.
- ▶ Desenvolupament de l'aqüicultura, foment de la indústria transformadora i millor comercialització dels productes.
- ▶ Aprofitar al màxim la capacitat d'obtenir ajuts cofinançats procedents de la UE.

- ▶ Impulsar la reestructuració del cooperativisme agrari, incentivant la fusió de cooperatives i la creació de cooperatives de segon grau en els processos de transformació i comercialització.

MESURES PER DESENVOLUPAR UNA POLÍTICA ALIMENTÀRIA DE QUALITAT

- ▶ Treballar per incrementar la qualitat dels productes des d'una estricta exigència sanitària, incorporant noves tècniques i varietats, tant pel que fa als productes vegetals i animals obtinguts, com als ingredients, els components o les pràctiques per obtenir-los.
- ▶ Preveure —amb la participació dels sectors productius— les accions per eradicar de forma efectiva les plagues i malalties més comunes.
- ▶ Establir els dispositius necessaris per a una acció preventiva i una resposta enèrgica als brots epidèmics.
- ▶ Impulsar i vetllar per la qualitat de les produccions agràries, especialment les Denominacions d'origen i altres qualificacions, referent ben identificat i acreditat pels consumidors.
- ▶ Potenciar els sistemes de producció integrada i l'agricultura ecològica, difonent els seus valors i promovent el consum dels seus productes.
- ▶ Exigir el compliment estricte de les normes de la Unió Europea sobre produccions transgèniques i el seu ús en els productes alimentaris.

MESURES PER PROPICIAR LA MILLORA DE LES CONDICIONS DE VIDA EN EN MÓN RURAL

- ▶ Elaborar plans de reactivació per a les zones rurals, que permetin una major diversificació econòmica.
- ▶ Constituir grups promotors d'actuacions públiques i privades concertades per al desenvolupament de cada zona.
- ▶ Activar l'aplicació dels plans de muntanya.
- ▶ Fomentar la creació d'activitats econòmiques complementàries —indústria, artesanía, agroturisme— per al medi rural, adequant els requisits a les circumstàncies específiques de cada àmbit.
- ▶ Donar suport a la indústria agroalimentària i incentivar-ne la ubicació en el medi rural.
- ▶ Complementar les línies d'ajuda comunitàries i impulsar la incorporació de R+D, la cooperació entre empreses, la consolidació i la conquesta de nous mercats i l'oferta de nous productes per incrementar la competitivitat.
- ▶ Mantenir les indemnitzacions compensatòries per a les zones desfavorides i les línies de suport agroambiental com a accions complementàries d'ajuda als pagesos que viuen en zones de menor potencial productiu, que estan sotmesos a limitacions productives o als qui convé continuar produint certs productes.
- ▶ Crear l'Agència Forestal de Catalunya, que agrupi els boscos de titularitat pública i privada i impulsi una gestió sostenible de l'espai forestal, en la seva doble funció econòmica i social.
- ▶ L'Agència canalitzarà les ajudes a la gestió forestal, podrà rebre competències delegades en

matèria de caça i pesca continental i gestió dels espais protegits, i s'hi adscriurà el cos de guardes rurals i forestals.

- L'Agència Forestal absorbirà l'empresa pública Forestal Catalana, SA.
- Potenciar el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya.

MESURES PER DEFENSAR LA GESTIÓ DEL MEDI NATURAL COM UN PATRIMONI COL·LECTIU

- Promoure un Codi de Bones Pràctiques Agrícoles i Ramaderes.
- La rigorosa aplicació dels requisits d'acreditació d'explotacions i la inscripció en els registres d'eliminació de fems i purins seràn garantia del control de la càrrega contaminant.
- Elaborar plans específics, amb els suports tècnics i econòmics necessaris.
- Promoure el desenvolupament i l'aplicació de noves tècniques agrícoles que minimitzin l'erosió i la contaminació per adobs i pesticides.
- Promoure programes agroambientals, seguint les directius de la UE, per tal que es puguin acollir als ajuts previstos en aquests casos.
- Impulsar de manera prioritària una política forestal de prevenció d'incendis forestals.
- Promoure, a través de l'Agència Forestal, la disminució de la càrrega combustible dels espais forestals.
- Vetllar per les normes de seguretat en matèria de línies elèctriques, urbanitzacions, abocadors, voreres de carreteres i vies fèrries, cremes de rostolls, etc.
- Ús de tots els mitjans i tècniques adients en cas de foc.
- Potenciar les agrupacions de defensa forestal (ADF) com a puntal bàsic de la prevenció.
- Impulsar una llei de pesca continental que ordeni els espais de pesca i preservi la fauna piscícola.
- Els ajuntaments atorgaran les concessions en els termes municipals.
- Impulsar una llei que reguli la caça, ordeni el sector i fixi les espècies, les condicions, els espais i els problemes derivats del plumbisme, com també la protecció, la conservació i l'aprofitament de les espècies cinegètiques.
- Les associacions protectores d'animals seran considerades entitats col·laboradores de l'administració i gaudiran del suport necessari per a les seves actuacions.
- Elaborar els plans d'ús i gestió dels espais protegits. Potenciar actuacions de millora en els parcs i zones d'influència, per fomentar activitats econòmiques que es poden propiciar en el seu entorn.
- Impulsar també, tenint en compte els usos i les concessions, l'elaboració de plans d'ús i gestió dels rius.
- Establir línies d'ajuda per a les afectacions en bestiar i conreus de la fauna protegida.

5.5.

EL TURISME: RIQUESA I DESAFIAMENT

La realitat present del sector turístic a Catalunya és ambivalent. Hi ha moltes variables de signe positiu, entre elles la pròpia magnitud de l'oferta, que atorga marges temporals per reconduir els aspectes no tan positius. Els governs anteriors no han volgut identificar-los ni afrontar-los, amb un triomfalisme de xifres i rècords i la negació sistemàtica de qualsevol mena de problemes.

El turisme urbà és la gran novetat dels darrers anys (no tan sols a la ciutat de Barcelona) i sembla que està en bones condicions de créixer. El turisme interior i de muntanya està per sota del seu potencial i dels recursos disponibles, amb models d'implantació heterogenis i correctes, i excepcions preocupants. Augmentar-ne la rendibilitat, molt condicionada per l'estacionalitat, requereix productes més elaborats i processos de comercialització més segmentats i especialitzats.

A la costa (el 70% del total del sector), hi ha una dualitat indestruïble de segments d'oferta qualificats, competitius i amb la clientela molt fidelitzada, enfront d'altres segments abocats a la degradació dels serveis, a la substitució permanent de clients amb poder adquisitiu que baixa i a uns preus relatius descendents que afecten la rendibilitat global.

Els mercats turístics no premien suficientment l'esforç dels segments que aposten per la qualitat. Però la successió gairebé ininterrompuda de bones conjuntures fa que el procés de selecció sigui molt lent i que els segments poc qualificats obtinguin amb relativa facilitat bons comptes d'explotació, dada perfectament compatible amb una eventual rendibilitat global decreixent.

L'esforç per la qualitat requereix professionals amb una formació idònia i una "cultura turística" molt especialitzada. S'han de superar les mancances de l'actual sistema de formació tècnica i professional, tot i la seva millora recent. La incorporació dels estudis tècnics a les universitats s'ha de consolidar i revisar.

La competència en preus és cada cop més difícil, perquè el creixement de la oferta continuarà sent més intens en països menys desenvolupats, i per tant, s'ha de competir en producte, amb la qualitat com a factor essencial i la necessitat d'una oferta important d'atractius paisatgístics i culturals del territori, que requereixen un gran esforç d'informació. L'activitat turística té tendència a degradar o consumir els recursos que la fan possible, de manera que, a més d'un compromís ètic, la sostenibilitat és un valor econòmic tangible.

El Govern de CiU no ha sabut optimitzar els esforços dels agents públics i privats per a la promoció turística, que s'ha de basar en la divulgació dels processos de qualitat i sostenibilitat, les especificacions sobre els productes i les garanties i respecte als drets dels turistes com a consumidors. La Unió Europea ha desenvolupat poca política de turisme, i aquest és un dels pocs sectors econòmics on hi ha oportunitats d'exercir un lideratge efectiu, no en el sentit de comptar qui té més turistes, sinó d'impulsar polítiques de qualitat.

OBJECTIUS

- **Crear informació de base sobre el sector turístic.**
- **Formació tècnica i professional del sector i reforçament dels estudis superiors de turisme.**
- **Fer de la qualitat el factor diferencial del sector turístic català.**
- **Oferir un turisme sostenible.**
- **Singularitzar l'oferta turística.**
- **Promocionar estratègicament el turisme.**
- **Liderar les polítiques turístiques europees.**

MESURES

- ▶ **Promoure la creació d'un sistema d'informació de base sobre l'activitat turística.**
- ▶ **Reordenar la formació dels professionals del sector, amb currículums formatius específics.**
- ▶ **Continuar impulsant processos d'autoregulació a través de plans de zones o subsectors sobre estàndards mínims.**
- ▶ **Endegar un pla de millora dels serveis públics.**
- ▶ **Sensibilitzar el sector per eradicar l'oferta sense qualitat. Introduir transparència al sector, a partir de la informació i la defensa dels turistes com a consumidors.**
- ▶ **Condicionar el creixement turístic a la capacitat de recursos (aigua, espais vitals, capacitat de les instal·lacions i serveis).**
- ▶ **Promoure l'esponjament de la densitat i millorar la funcionalitat dels espais o nuclis amb gran concentració, amb l'amortització de places, si cal.**

6. UN GOVERN I UNES INSTITUCIONS MÉS PROPERES ALS CIUTADANS

Les institucions de l'autogovern han permès la recuperació de la personalitat de Catalunya, però el pas dels anys i l'evolució política i social han posat de manifest la necessitat d'introduir reformes i millores en el seu funcionament. El Govern de la Generalitat, el Parlament, l'Administració pública, els poders locals, la Justícia i els mitjans de comunicació públics han d'accentuar la seva proximitat als ciutadans i els seus problemes.

La política i les institucions representatives han de ser vistes com instruments d'organització de la convivència en llibertat i de solució dels problemes de la societat, sobre la base dels principis constitucionals i de valors com la integritat, la participació democràtica i l'interès públic. Proposem una sèrie de reformes que afecten les relacions entre les institucions i la ciutadania.

6.1. FER UNA GENERALITAT MÉS PROPERA A LES CIUTADANES I ELS CIUTADANS

Després de vint anys de funcionament de les institucions autonòmiques, estem en condicions de fer-ne un balanç que, sens dubte, ha de valorar els seus èxits, però que també ha de detectar les seves mancances, amb el propòsit de corregir-les per continuar avançant cap a una democràcia més ciutadana.

El nostre sistema institucional té encara importants deficiències, pel que fa a la proximitat amb les ciutadanes i ciutadans, que se senten satisfets amb l'existència de les institucions de la Generalitat (Parlament, Presidència i Consell Executiu), però sense altra possibilitat d'influència

que el vot periòdic a la llista electoral d'un partit o coalició en les eleccions al Parlament de Catalunya.

Pel que fa als poders locals, que són els més pròxims i accessibles a la gent, els successius governs de CiU a la Generalitat els han deixat de banda, tractant-los com institucions de segon ordre. Aquesta actitud ha violentat sovint l'autonomia local, ha escatimat recursos i competències als ajuntaments i ha impedit crear una cultura sòlida de col·laboració i lleialtat democràtica entre les institucions representatives.

Fins ara, el Govern de la Generalitat ha estat subjecte a poc control extern. Les seves decisions i l'actuació de la administració autonòmica no han estat prou transparents.

Cal establir, doncs, instruments polítics i tècnics que siguin potents i efectius per al control del Govern. El Parlament, controlat durant 15 anys per la majoria absoluta de CiU, ha tingut un paper molt inferior al de les seves possibilitats com espai principal de debat polític, de control del Consell Executiu i d'elaboració de polítiques estratègiques.

La politització partidista de l'administració de la Generalitat és conseqüència de la manca d'instruments de control, i per això és una administració poc eficient. S'ha desaprofitat la possibilitat de crear una administració moderna; ben al contrari, s'ha acabat copiant el model burocràtic tradicional de l'administració pública espanyola. Cal adaptar el seu funcionament a les demandes d'una societat dinàmica, que exigeix a la seva administració eficiència, qualitat i capacitat de resposta. Modernitat, qualitat, professionalitat i ètica de servei públic haurien de ser les notes distintives d'una administració renovada.

La societat civil participa poc en els processos d'elaboració de les polítiques públiques i en els processos de prestació de determinats serveis. Hem d'introduir un nou estil en la relació entre Generalitat i les institucions de la societat civil, basat en la complicitat i la col·laboració, i no pas en el dirigisme. La recerca del consens i el disseny estratègic de les grans polítiques bàsiques de país haurien de ser les eines bàsiques d'aquest nou estil.

A partir de l'actual realitat institucional hem de desenvolupar un programa d'innovació democràtica que tingui com a objectiu bàsic ampliar la llibertat i la participació dels ciutadans i limitar i controlar els poders públics. Aquest programa ens ha de permetre una nova Generalitat més propera als ciutadans, més transparent, més descentralitzada, més eficient i de qualitat.

Aquest programa de reformes ha de fomentar la proximitat de les institucions als ciutadans i les ciutadanes. Proximitat entre els electors i els seus representants, amb la voluntat de fer possible una vida política fonamentada en valors cívics i en les possibilitats de participació de la societat civil en el procés polític. Un dels altres elements de la reforma és l'increment de transparència en l'actuació dels poders públics. Hem d'arbitrar mecanismes de control i contrapès parlamentari i social del Consell Executiu, amb mecanismes transparents de finançament dels partits.

La reforma que proposem es basa en l'aplicació del principi de la subsidiarietat. Els problemes s'han d'afrontar al més a prop possible del seu origen i amb la participació dels més directament implicats. Hem de promoure una distribució de recursos i competències entre la Generalitat i els poders locals i entre les administracions i la mateixa societat. La nova Generalitat ha de ser eficient i de qualitat.

L'Administració de la Generalitat és un element bàsic del sistema institucional del país, i per aquest motiu cal reforçar-la des del punt de vista tècnic i extreure la seva professionalització per tal d'evitar la confusió de les institucions amb un partit polític o amb una ideologia. El futur de Catalunya, depèn, en bona part, de la capacitat del sistema administratiu per generar valor a través de la seva actuació. Cal exigir més rendiment, serveis de qualitat i col·laboració amb la societat.

OBJECTIUS

- **Acostar les institucions a les ciutadanes i ciutadans.**
- **Donar veu i representació als residents a l'exterior.**
- **Reforçar el paper del Parlament en el conjunt institucional de la Generalitat.**
- **Augmentar la transparència en l'actuació dels poders públics.**
- **Aplicar el principi de subsidiarietat.**
- **Aconseguir una Administració pública eficient i de qualitat.**

MESURES

- **Proposar l'elecció directa de la meitat dels diputats en circumscripcions territorials i la resta en una llista, amb l'objectiu que els electors coneguin, accedeixin i puguin votar directament el diputat que representa el territori on viuen.**
- **Aquesta proposta serà recollida en la llei electoral catalana.**
- **Fins que s'aprovi aquesta llei, els diputats de PSC-Ciutadans pel Canvi tindran l'encàrrec de representar un territori, amb una oficina oberta als ciutadans.**
- **La llei electoral catalana establirà una circumscripció electoral per als catalans residents a l'exterior, garantint la seva representació en el Parlament.**
- **Proposar l'establiment d'un límit màxim de dos mandats consecutius per al President de la Generalitat, per tal d'afavorir la renovació política.**
- **Promoure una modificació del marc legal dels partits polítics que garanteixi la plena democràcia interna, la participació dels afiliats i un finançament transparent.**
- **Fer més accessible l'activitat del Parlament, per mitjà de les noves tecnologies: creació d'un canal temàtic de televisió i retransmissió d'algunes sessions i comissions per la televisió pública.**
- **Promoure mecanismes efectius de control de la despesa electoral dels partits polítics, per a la transparència del seu finançament i de les campanyes electorals.**

- ▶ La llei electoral instituirà l'elecció per part del Parlament d'un Consell de Control de les despeses electorals, amb mandat superior a la legislatura, integrat per experts, amb potestat executiva sobre els límits de despesa electoral autoritzada.
- ▶ El partits hauran de publicar a la premsa els seus comptes electorals detallats, immediatament després de les eleccions.
- ▶ El President podrà nomenar un Primer Conseller del Consell Executiu de la Generalitat, en qui delegarà funcions de direcció i coordinació.
- ▶ Decidir la millor ubicació en el territori català de les diferents seus dels organismes de la Generalitat.
- ▶ Fer que el Consell Executiu es reuneixi periòdicament a diverses ciutats catalanes.
- ▶ Establir mecanismes de contacte directe amb la societat civil, per analitzar els problemes de cada territori.
- ▶ Fer que el Consell Executiu estableixi formes de comunicació permanent amb els ciutadans, de caràcter no propagandístic i basades en l'ús de les noves tecnologies, per millorar la informació i ampliar la participació.
- ▶ Instituir mecanismes efectius de consulta parlamentària a la societat durant els processos legislatius.
- ▶ Modernitzar el debat parlamentari, perquè sigui més àgil i viu, agilitant els tràmits i terminis del procediment, potenciant el caràcter legislatiu de les comissions i reservant al Ple els grans debats.
- ▶ Establir sessions setmanals d'actualitat política i la possibilitat d'efectuar preguntes urgents al Govern a contestar en 24 ó 48 hores.
- ▶ Promoure un Parlament més fort i amb més capacitat de control sobre el Consell Executiu.
- ▶ Les minoria parlamentàries ha de poder dur a terme un control efectiu de l'activitat del Govern.
- ▶ Reforçar les obligacions d'informar i comparèixer davant del Parlament corresponents als membres del Govern i els alts càrrecs, com també a les autoritats i les persones, cridades a declarar davant les comissions d'investigació.
- ▶ Ampliar l'àmbit de control del Parlament en el camp de:
 - La gestió pressupostària i financera del Consell Executiu.
 - L'avaluació de la producció normativa del Consell Executiu.
 - L'avaluació de polítiques públiques.
- ▶ El Parlament analitzarà la idoneïtat dels nomenaments d'alts càrrecs més significatius.
- ▶ Crear una Administració pública catalana moderna i de qualitat. La nostra proposta és:
 - Simplificar-ne el funcionament i fer-la més accessible als ciutadans, amb la revisió i la mecanització integral dels processos administratius.
 - Descentralitzar-la territorialment i desconcentrar-la funcionalment, creant agències executives amb objectius, recursos i responsabilitats clarament definits.
 - Desenvolupar un programa integral de formació del personal, per millorar la capacitat i professionalitat dels empleats públics.
 - Posar en marxa polítiques transversals i millorar la coordinació i la col·laboració entre departaments.

- Contenció de la despesa corrent a través de programes de millora de l'eficiència i amb la introducció de criteris de gestió gerencials.

6.2.

ELS AJUNTAMENTS: PART DEL NOSTRE AUTOGOVERN

El model que es proposa per a l'administració local es basa, en primer lloc, en el municipi, on radica el poder polític i la representació democràtica dels ciutadans i del territori; en segons lloc, en les comarques, constituïdes a partir de la voluntat dels municipis de mancomunar serveis locals i d'exercir competències delegades per la Generalitat; i, en tercer lloc, en les regions, com a peça clau en la devolució de protagonisme al territori. Un sector local fort per poder defensar i promoure els interessos dels territoris davant de la resta d'administracions.

El model d'administració local que es proposa vol trobar un equilibri entre la voluntat de mantenir el mapa municipal actual —com a expressió de les identitats locals— i la necessitat de trobar fórmules de prestació dels serveis locals amb eficàcia i eficiència, promoure el territori i defensar els interessos generals.

Els organismes locals supramunicipals —les comarques i les regions— hauran de desenvolupar un paper decisiu de suport a les actuacions que depassen les possibilitats dels municipis, en l'exercici de les seves competències i en la defensa dels interessos locals. Les comarques seran organismes de naturalesa gestora i administrativa, amb un mapa comarcal obert, si fos necessari, a crear-ne de noves. Les regions seran l'àmbit d'una administració de cooperació local i promoció i gestió del territori, per mitjà dels Consells regionals.

El Govern de la Generalitat ha d'establir relacions de col·laboració lleial amb els ajuntaments, que han de veure reconegut i enfortit el seu paper fonamental com a prestadors de serveis als ciutadans, des d'una posició de proximitat, en benefici de la seva eficiència i capacitat d'acció directa sobre els problemes.

OBJECTIUS

- **Enfortir el poder local.**
- **Impulsar unes administracions locals amb major autonomia i més competències i recursos.**

MESURES

- **Reconeixement del principi d'autonomia local i aplicació en sentit extens del principi de subsidiarietat.**
- **Transferir als municipis la gestió de competències de la Generalitat, com l'ensenyament primari, opcionalment el secundari, les polítiques ocupacionals actives i la promoció de l'habitatge.**

- Reconèixer els alcaldes com a representants de la Generalitat al territori.
- Desenvolupar una relació Generalitat-municipis de caràcter plenament institucional, eliminant qualsevol criteri partidista.

6.3.

UN ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA MÉS EFICIENT I PROPERA

Els ciutadans d'avui no perceben l'Administració de Justícia com un servei públic eficaç que garanteixi la seva llibertat, la seva seguretat i els seus drets de la manera en què ho hauria de fer.

L'excessiva lentitud dels processos judicials, el contrast entre una justícia cara només accessible a una part de la població enfront d'una justícia gratuïta que no garanteix un servei digne i, a més, els dubtes no descartats sobre la plena imparcialitat i independència de l'aparell judicial, contribueixen a aquesta percepció d'ineficàcia i manca de confiança entre la ciutadania.

Entre les causes del manteniment d'aquesta situació, n'hi ha de tipus institucional i estructural que afecten els organismes del govern i l'administració de la Justícia.

El govern judicial —el Consell General del Poder Judicial— apareix com un poder opac, llunyà i desconegut pels ciutadans, que ignoren els noms dels seus membres i els motius de la seva elecció pel Parlament, davant del qual tampoc no són responsables. L'actuació del Consell General està centralitzada i allunyada dels territoris on es plantegen els problemes. La coincidència en una mateixa persona de la presidència de l'òrgan de govern de la justícia amb la presidència del Tribunal Suprem afegeix una confusió entre dues funcions que haurien de ser incompatibles.

L'administració de Justícia pateix d'una secular ineficàcia que genera la desconfiança dels ciutadans. La duració dels litigis s'ha de comptar per anys, i més en els que arriben al Tribunal Suprem. Les lleis processals són del segle XIX i demanen una immediata modernització, i les oficines judicials tenen un funcionament anacrònic, mancades de les tècniques modernes de gestió. El personal al servei de l'administració de Justícia —excepte jutges i magistrats— està organitzat en cossos nacionals de funcionaris, fet que dificulta la seva gestió per part de les comunitats autònomes amb competències, com és el cas de Catalunya.

Aquesta ineficàcia es fa més patent en problemes de convivència, com petits conflictes civils o contravencions penals d'escassa entitat, que afecten la vida de la gent.

L'estatut del Ministeri Fiscal és com un greu problema no resolt, pel que fa a la seva dependència del Govern o del Parlament i a determinar qui dicta les prioritats de la seva activitat.

Les successives lleis orgàniques i algunes sentències del Tribunal Constitucional han buidat pràcticament el contingut de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya en matèria de justícia. Aquest fet afecta el model de construcció de l'Estat de les Autonomies, però també els problemes esmentats que pateix l'Administració de Justícia.

A Catalunya s'han de millorar les institucions penitenciàries, pel que fa a la seva finalitat de servir a la reeducació i reinserció social, com també els establiments de menors.

S'ha d'impulsar l'ús del català a l'àmbit judicial, encara insuficient, i culminar els treballs de modernització del dret civil català.

El principal objectiu del nou Govern de la Generalitat és impulsar un federalisme judicial, aplicant principis de subsidiarietat i de proximitat al Govern i a l'Administració de Justícia. La democratització del govern de la Justícia significa que els seus membres han de ser elegits pel Parlament, amb la prèvia presentació d'un programa de govern que pugui ser conegut i que el propi Parlament pugui cessar del seu càrrec a aquells membres que incompleixin les seves funcions. La separació de les funcions de govern i d'administració de Justícia suposa que no coincideixi en la mateixa persona la presidència del Consell General del Poder Judicial i la del Tribunal Suprem.

S'ha de garantir que sigui efectiva la responsabilitat penal i disciplinària dels jutges i magistrats. La pràctica ha demostrat que aquesta efectivitat és més difícil d'aconseguir quan la sanció disciplinària o penal correspon aplicar-la a òrgans integrats majoritàriament per membres de la carrera judicial.

S'ha de reduir el temps de durada dels processos judicials i de l'execució de les resolucions que recaiguin en aquests processos. Per a aconseguir aquest objectiu, s'ha d'abordar la reducció d'instàncies processals que han de culminar dins el propi territori autonòmic i la reorganització del personal i les oficines judicials.

Una prioritat de govern serà la de garantir la solució dels petits conflictes de convivència, fonamentalment els que es produeixen als grans centres urbans. Aquests tipus de conflictes no els soluciona la jurisdicció ordinària, per la qual cosa cal trobar noves fórmules judicials o extrajudicials.

S'han de determinar les funcions, dependència i principis sota els quals ha d'actuar el Ministeri Fiscal, i el procediment per establir les prioritats en matèria de política criminal. És necessària l'aprovació d'un nou Estatut del Ministeri Fiscal que determini les seves funcions i com s'articula la seva dependència del Parlament o del Govern. També s'ha d'arbitrar un procediment altament participatiu per determinar les prioritats en matèria de política criminal.

Cal garantir la prestació del servei de justícia gratuïta per a tots aquells que acreditin que manquen dels recursos suficients, i que aquest servei es presti dignament. Aquest objectiu és prioritari i va molt lligat a la formació dels advocats que, a través dels seus col·legis, presten el servei.

Cal dotar a les institucions penitenciàries —que només compleixen funcions de reclusió, amb l'oblit de les seves finalitats constitucionals— dels mitjans necessaris per fer efectives les seves finalitats de reeducació i reinserció social.

S'han de modernitzar els centres d'acollida i tractament de menors que necessiten ajuda per a la seva adaptació social. L'atenció a infants i menors d'edat ha de ser objecte prioritari de l'acció de govern, sobretot els afectats per mancances econòmiques, socials i d'integració.

Cal fomentar la participació i informació ciutadanes en el seguiment del funcionament de l'Administració de Justícia. Cal fer efectiu el dret dels ciutadans a ser informats de tots els assumptes que afecten els seus drets i interessos, i fomentar la normalització lingüística en aquest àmbit.

És necessari i urgent desenvolupar el Dret civil català d'acord amb les necessitats de la societat actual.

OBJECTIUS

- **Federalitzar i aplicar els principis de subsidiarietat i proximitat al Govern i a l'Administració de Justícia.**
- **Democratitzar el govern de la Justícia i separar les seves funcions de govern de les estrictament jurisdiccionals.**
- **Garantir que sigui efectiva la responsabilitat penal i disciplinària dels jutges i magistrats.**
- **Reduir el temps de duració dels processos judicials i de l'execució de les resolucions que recaiguin en aquests processos.**
- **Garantir la solució dels petits conflictes de convivència, sobretot en els grans centres urbans.**
- **Determinar les funcions, dependència i principis sota els quals ha d'actuar el Ministeri Fiscal.**
- **Garantir la prestació adequada i digna del servei de justícia gratuïta.**
- **Modernitzar les infraestructures penitenciàries. Trasllat de les presons de la ciutat de Barcelona. Impulsar polítiques de prevenció i de reinserció social. Millorar la sanitat penitenciària.**
- **Modernitzar els centres d'acolliment i tractament de menors.**
- **Fomentar la participació i informació ciutadanes.**
- **Fomentar la normalització lingüística a l'àmbit judicial.**
- **Actualitzar el Dret Civil català.**

MESURES

- ▶ Proposar que el Govern de la Justícia sigui elegit pel Parlament, d'acord amb un programa conegut pels ciutadans, i que els seus membres siguin responsables davant del mateix Parlament.
- ▶ Proposar la separació dels càrrecs de president del Consell General del Poder Judicial i de president del Tribunal Suprem, a fi de separar clarament el govern de la Justícia i l'activitat judicial.
- ▶ Promoure la federalització de la Justícia, aplicant el principi de proximitat, amb la creació de la Comissió de Justícia de Catalunya, a la qual s'atribuiran funcions de govern de la Justícia, pròpies i delegades pel Consell General del Poder Judicial.
- ▶ La Comissió de Justícia de Catalunya, presidida pel president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, estaria integrada per membres vocals del Consell General del Poder Judicial, i de la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, una meitat, i per representants del Parlament de Catalunya, l'altra.
- ▶ Fer que la Generalitat exerceixi la competència que li atorga l'Estatut d'Autonomia de fixar les delimitacions territorials dels òrgans judicials, per reduir els desplaçaments i adaptar-los a la nova organització territorial de Catalunya.
- ▶ Proposar que les instàncies judicials s'esgotin davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, complint les previsions constitucionals, per abreujar la duració dels processos.
- ▶ El Tribunal Suprem només ha de conèixer els recursos destinats a unificar la doctrina dels tribunals.
- ▶ Promoure que el Parlament de Catalunya proposi un de cada tres magistrats que integren el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, com a mesura de federalització de la Justícia.
- ▶ Fer acomplir l'Estatut d'Autonomia i que la Generalitat sigui l'única institució competent per instar la convocatòria de proves d'accés de jutges i magistrats, per evitar que hi hagi òrgans judicials desatesos per manca de jutges.
- ▶ Crear la Justícia municipal o de proximitat als grans centres urbans, per resoldre els conflictes de convivència.
- ▶ Crear el Consell Territorial de Justícia de Catalunya i els consells regionals —integrats per representants de les administracions locals, de les organitzacions empresarials i de treballadors, de veïns, de consumidors, dels col·legis professionals i d'altres—, com a mesura de participació ciutadana, de seguiment de l'administració de Justícia i de proposta i col·laboració amb els òrgans competents, inclòs el Ministeri Fiscal, per determinar la política criminal.
- ▶ Proposar que, atesa la seva responsabilitat penal, i per delictes comesos en l'exercici dels seus càrrecs, els jutges i magistrats hagin de ser jutjats per un Tribunal amb Jurat, a fi de garantir que no prevalguin els interessos corporatius.
- ▶ Proposar que els recursos contra els acords del govern de la Justícia que sancionin jutges i magistrats per raons disciplinàries els hagi de resoldre o bé una Comissió del Parlament creada a aquests efectes, o bé el Tribunal Constitucional, a fi d'evitar sospites d'interessos corporatius.
- ▶ Proposar que el personal al servei de l'Administració de Justícia (excepte jutges i magistrats) depengui de la Generalitat, per raons estatutàries, de proximitat i eficàcia.
- ▶ La Generalitat ha d'administrar, per les mateixes raons, els recursos materials destinats a l'administració de Justícia a Catalunya.

- ▶ Garantir la prestació del servei de justícia gratuïta de la manera més digna, mitjançant el seu control per part de la Generalitat i amb la garantia d'una formació adequada i d'una retribució digna dels professionals.
- ▶ Garantir que els professionals i advocats que col·laboren amb l'Administració de Justícia tindran una formació adequada prèvia a l'exercici professional, per a millor garantia del dret de la defensa.
- ▶ Organitzar les oficines judicials amb les tècniques modernes de gestió, mitjançant la creació de figures gerencials, la total informatització i la creació de serveis comuns.
- ▶ Crear als serveis comuns dels òrgans judicials una Oficina d'Atenció al Ciutadà, a fi de conèixer en tot moment, si no s'ha decretat el secret sumarial, la situació i darreres actuacions dels assumptes en què el ciutadà és part.
- ▶ Millorar el funcionament de les institucions penitenciàries, amb l'aplicació de tècniques modernes de reeducació i rehabilitació.
- ▶ Protegir els menors i utilitzar per a la seva adaptació social tècniques que evitin l'aïllament i l'internament en centres quasi-penitenciaris.
- ▶ Establir normes que obliguin a l'adaptació comprensible del llenguatge jurídic, com s'ha fet a Anglaterra.
- ▶ Establir mesures de foment de l'ús del català, amb la traducció de tota la jurisprudència com a primera mesura.
- ▶ Posar al dia el Dret Civil de Catalunya i promoure la celebració del II Congrés Jurídic Català.

6.4.

PER UNA REFORMA A FONS DEL SISTEMA AUDIOVISUAL CATALÀ

El servei públic de la ràdio i la televisió es veu fortament afectat pels avenços tecnològics, com la digitalització o la utilització de tecnologies no hertzianes, que deixen sense sentit la tradicional justificació del sector públic com a resultat de la limitació de l'espai radioelèctric. En segon lloc, Europa ha passat d'un sistema de monopoli públic de la radiodifusió a un model dual de concurrència de mitjans públics i privats. El reconeixement del paper cada cop més decisiu de les ràdios i les televisions en la cultura de masses i en els processos d'informació i de cohesió de les societats és un tercer factor que justifica la necessitat de revisar les formes vigents de la ràdio i la televisió públiques com a serveis públics.

La ràdio i la televisió han de ser mitjans per a tots els públics, en coherència amb les funcions de promoció del debat democràtic i de foment de la formació i de la cultura, tant a nivell local com general. S'ha de promoure, sobretot, una televisió no elitista que, a més de ser accessible a tothom (d'emissió en obert, com a principi general) desplegui d'una manera equilibrada les funcions originàries: informar, formar i entretenir.

La televisió pública, com ha dit el Parlament Europeu, ha de perseguir que el públic es situï en una posició de ciutadà i agent actiu en el debat polític i no de consumidor o espectador passiu. El protocol sobre el servei públic de ràdio i televisió del Tractat d'Amsterdam de juny del 1997 considera que «l'existència del sistema públic en els estats membres està directament relacionada amb les necessitats democràtiques, socials i culturals de cada societat, i amb la necessitat de preservar el pluralisme dels *media*».

La televisió pública, en la seva vessant de televisió informativa, ha de promoure el debat democràtic i s'ha de caracteritzar per la independència de criteri i la posició imparcial. Els informatius de les televisions públiques han de ser referent de qualitat i rigor per a la totalitat del sistema televisiu.

Perquè tot això sigui possible, s'han d'establir mecanismes que assegurin la independència del mitjà en relació amb els governs existents en cada moment i amb la diversitat d'interessos polítics, socials i econòmics en joc.

La televisió pública ha de tenir també una finalitat formativa, en la qual la difusió i reforçament dels valors socials i constitucionals inspiro el conjunt de la programació, a més de la seva col·laboració amb el sistema educatiu general i l'ensenyament a distància.

La televisió pública ha de ser un element de foment de la cultura, tant local i regional (televisió de proximitat), com d'abast territorial més ampli. Ha de ser un element d'identitat i alhora d'universalitat, tenint en compte fenòmens com el de la multiculturalitat creixent en el nostre continent. La televisió pública també ha de prestar atenció a les diferents minories, especialment, a les més desvalgudes.

Contràriament al que ha estat la lògica del monopoli públic, la televisió pública ha de promoure la competitivitat de la seva programació no sobre la base de criteris merament mercantils, sinó de qualitat. La televisió pública ha de potenciar l'aportació de creadors de programes i ser present en els processos de canvi i millora tecnològica que tenen lloc en aquest sector.

La finalitat principal de la televisió pública és assegurar una opinió pública democràtica i madura. El fet que les cadenes privades, sotmeses a la lògica comercial, no sempre poden assegurar aquesta funció per a tothom reforça la importància de la necessitat i la funció dels mitjans públics com a garantia per al sistema democràtic. Cal recordar, altrament, les obligacions públiques que tenen contretes els mitjans privats. La seva condició d'empreses que busquen un profit econòmic no ha de ser contradictòria amb el respecte als compromisos adquirits amb l'accés a les concessions d'emissió.

El nou Govern de la Generalitat ha de proposar una reforma a fons del sistema audiovisual, basada en l'afirmació del valor d'espai públic. La revolució tecnològica i, molt especialment, la digitalització, juntament amb el trencament del monopolis públics a l'àmbit audiovisual i la irrupció i consolidació de mitjans privats, suposa un nou repte de legitimació del servei públic, que es justifica essencialment per la seva missió social com a instrument de la llibertat d'expressió i de cohesió i equilibri democràtic.

El primer objectiu de la nova etapa de govern a Catalunya serà dotar el servei públic de ràdio i televisió d'una nova legitimació que acabi amb la seva dependència del Consell Executiu: enfortir

la independència dels mitjans; prioritzar la qualitat dels continguts; i vincular els mitjans públics a l'impuls necessari de la indústria audiovisual i cinematogràfica.

A Catalunya s'han de produir canvis normatius importants en relació amb l'espai audiovisual. Cal reformar, primer, la Llei de creació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, i, després, reformar la més recent Llei del Consell Audiovisual de Catalunya, en la línia de convertir-lo en l'autoritat reguladora de l'espai audiovisual català.

Per dur a terme aquest canvis i assegurar l'estabilitat dels mitjans públics és necessari un model clar de finançament. L'ens públic de Ràdio i Televisió d'Espanya supera actualment els 700.000 milions de pessetes de deute, i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió els 80.000 milions, amb uns dèficits d'explotació cada dia més grans. És un objectiu polític acordar un nou marc de finançament que porti la necessària estabilitat a les empreses públiques de ràdio i televisió, amb la previsió d'un procés i un període de transició entre el model actual i el nou.

La televisió pública catalana ha d'esdevenir el principal instrument de potenciació d'una política industrial del audiovisual, com també d'aprofitament de la creativitat i el talent dels professionals, amb una bona oferta d'informació i d'esports, de cultura, ficció i entreteniment, amb una progressiva externalització de la producció. S'ha de potenciar la indústria audiovisual com una opció estratègica per a Catalunya, amb la participació de les productores independents, que aporten una gran capacitat en la creació de productes de qualitat. S'hauran de crear instruments financers idonis i fomentar les aliances necessàries perquè es pugui accedir als grans mercats internacionals.

Cal afrontar els desafiaments de la digitalització de les telecomunicacions i dels mitjans de comunicació, que està provocant canvis radicals en la ràdio i la televisió. A més de la creixent facilitat per convertir-se en emissor per a tot el planeta, sense limitacions de potències o de freqüències, hi ha una convergència empresarial i professional dels mitjans escrits amb els parlats i amb els visuals. La interactivitat aporta una nova relació amb els consumidors d'aquests productes comunicatius, i la personalització obliga a una reformulació del concepte de comunicació de masses. La fragmentació dels mitjans, fins a extrems inimaginables fins ara, combinada amb l'aparició de mitjans globals, descriuen un moment en què tot s'haurà de revisar, tant des del punt de vista jurídic com des del de la programació. S'ha de fer una política que permeti abordar en bones condicions la transició a l'era digital.

OBJECTIUS

- **Legitimar de nou el servei públic de ràdio i televisió.**
- **Crear un nou marc legislatiu per a l'audiovisual.**
- **Establir el nou model de finançament dels mitjans públics de comunicació.**
- **Adoptar una política industrial per a l'audiovisual.**
- **Fer una política per la transició a l'era digital.**

MESURES

- ▶ Convertir l'actual Comissió de Control de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió en la Comissió Parlamentària de les Telecomunicacions, l'Audiovisual i la Societat del Coneixement.
- ▶ La Comissió assumirà noves competències, com el seguiment del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, de les polítiques per a la Societat de la Informació i Telecomunicacions i de les polítiques audiovisuals.
- ▶ Modificar l'actual Llei del Consell de l'Audiovisual de Catalunya per transformar-lo en un organisme independent, amb capacitat i autoritat de regulació de l'audiovisual a Catalunya.
- ▶ Propiciar que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya sigui un organisme públic autònom, amb personalitat jurídica diferenciada, pressupost i tresoreria propis, independència funcional i autonomia de gestió. Vetllarà pel respecte als principis bàsics de la programació, inclòs el del pluralisme polític i l'adequada presència de les forces polítiques que representen els ciutadans.
- ▶ El Consell ha de tenir capacitat sancionadora i la seva adscripció ha de ser al Parlament de Catalunya i no pas al Consell Executiu.
- ▶ Modificar la Llei de creació de l'ens de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i el seu Consell d'Administració per fer-lo més reduït, amb més responsabilitats i competències.
- ▶ Els seus membres seran elegits en el Parlament, per a un període de sis anys, després d'haver acreditat mèrits i capacitats davant la Comissió Parlamentària.
- ▶ Seran elegits pels dos terços de la Cambra, a proposta d'un mínim de dos grups parlamentaris.
- ▶ Proposar un nou model de finançament per a les ràdios i televisions públiques, basat en dos ingressos diferenciats: Una part provinent dels pressupostos públics, destinada a unes determinades emissions i/o programacions.
- ▶ Una altra part provinent del mercat publicitari, restringida a un número determinat d'espais per dia i amb precises exclusions d'horaris.
- ▶ Afavorir la creació d'un mercat i d'una indústria de la producció audiovisual.
- ▶ Fer que la indústria audiovisual a Catalunya adquireixi la dimensió òptima per tenir una presència rellevant en els mercats internacionals de la producció audiovisual, com objectiu estratègic.
- ▶ Potenciar el sector de la indústria audiovisual, millorant l'equilibri entre les grans productores i les productores locals, més petites, però de gran capacitat en la creació de productes de qualitat.
- ▶ Les productores petites permetran una pluralitat de proveïdors i acollir el talent creatiu de la societat catalana.
- ▶ Diversificació de l'oferta, aproximant el mitjà a un públic més ampli i heterogeni.
- ▶ Afavorir la creació del mitjans de comunicació d'àmbit local o descentralitzats: ràdios, televisions i mitjans que es distribueixin per Internet o per cable i que cobreixin l'àmbit de proximitat.
- ▶ Potenciar la col·laboració entre aquests mitjans, ajudant a crear organismes de coordinació que promoguin una realitat plural.
- ▶ Facilitar que els mitjans audiovisuals locals (ràdios, televisions locals i també la premsa escrita) facin la transició digital, i utilitzin la xarxa d'Internet per potenciar la comunicació de proximitat.

- **Proposar que TVE produeixi la segona cadena des del Centre de Producció de Sant Cugat, com a mesura per potenciar la indústria audiovisual a Catalunya, i perquè no es perdi el paper bipolar (Barcelona-Madrid) de la televisió a Espanya.**

7.

CATALUNYA I EL MÓN

7.1.

CATALUNYA I EUROPA

La Catalunya actual és profundament diferent de la que el 1986 entrava, amb Espanya, a les Comunitats Europees. Avui, des de Catalunya es viatja pels estats comunitaris sense tenir la impressió que sortim del país. Els estudiants universitaris fan servir programes europeus d'intercanvi amb la mateixa naturalitat amb què els ajuntaments reben fons per a infraestructures i ocupació. La frontera amb França ha desaparegut com a tal, existeix llibertat de circulació i les PIME tracten habitualment amb empreses d'altres estats.

Des de Catalunya podem sentir-nos realment part d'un espai geogràfic comercial, econòmic i cultural, on les fronteres dels estats juguen un paper secundari, i on retrobem una vocació — europea, mediterrània— de llarga tradició, i també amb un gran futur. Per al nostre ple desenvolupament, necessitem aquesta Europa que ha esdevingut el nostre marc institucional; alhora que a Europa s'endeguen processos de descentralització, de devolució de poder, de recuperació del territori i les identitats, on Catalunya té molt a dir: també Europa necessita Catalunya.

Han estat uns anys en què el Govern de CiU ha tingut davant seu un doble repte: d'una banda, el repte europeu —inserir Catalunya en l'àmbit institucional comunitari—; i, de l'altra, el repte de la globalització —projectar Catalunya a l'exterior en termes polítics, comercials i culturals—. Responent al primer repte, el Govern de CiU ha creat, entre d'altres instruments, el Patronat Català pro Europa, i les iniciatives de cooperació transfronterera endegades amb altres regions

europées. Per al segon, ha iniciat una activitat de projecció exterior amb l'obertura de centres de promoció comercial i cultural a diversos països.

Ha estat una etapa on les forces polítiques catalanes han limitat les seves crítiques, perquè calia assentar i afirmar aquestes activitats davant d'un Estat sovint recelós.

Si en fem un balanç, veiem que en un i altre camp d'activitat els de CiU han estat llastrats per problemes semblants: la manca d'ambició i, de vegades, un cert clientelisme, i fins i tot un grau de sectarisme que, en l'àmbit europeu, han fet que els fons i les subvencions s'hagin convertit en un regal que administra el Govern autònom.

S'han deixat perdre oportunitats d'inversió en àrees com la recerca aplicada a la indústria, la protecció enfront dels incendis, el medi ambient, el Fons Social i els Fons Regional europeus, o les estructures agrícoles: és a dir, que el país es beneficiés plenament de les oportunitats europees. S'ha deixat passar l'ocasió, per exemple, d'enfortir el Comitè de les Regions com a cambra representativa del territori de la Unió.

La projecció exterior del Govern de CiU, centrada en el simbolisme identitari, ha estat insuficient pel que fa a afavorir la internacionalització de l'economia catalana o, més en general, arribar allà on no arriba la iniciativa de la societat civil. El seu funcionament, dominat per la protecció d'uns interessos clientelars massa determinats, ha estat poc transparent i escassament consensuat; no només amb les forces polítiques, sinó tampoc amb altres institucions públiques —com ara ajuntaments i diputacions— ni amb els sectors que defensen interessos generals, com ara cambres de comerç o associacions professionals.

Ara bé, potser l'error més greu en la projecció exterior del Govern de CiU ha estat el fet d'intentar defensar una identitat exclusiva, que pensa que es fa forta com més exclou els altres. Així, ha endegat a Europa una batalla sistemàtica contra els governs locals, alhora que a l'estranger ha pretès presentar-se com un succedani de govern estatal, sense saber trobar un camí diferent al d'emular la vella diplomàcia dels estats, i provant de confondre sobre la seva autèntica naturalesa.

Ha arribat el moment d'aprofitar al màxim aquestes oportunitats que es multipliquen i de tenir un nou Govern de la Generalitat que sàpiga aprofitar aquestes oportunitats.

Més que mai, el desenvolupament —social, polític, econòmic— de Catalunya passa inevitablement per enfortir la seva presència tant a Europa com al món. I no només de manera testimonial: igual que les empreses han de cercar nous mercats, les regions europees han de relacionar-se amb el seu entorn geogràfic i perseguir els seus objectius més enllà de les seves fronteres.

En un moment on el territori constitueix un contrapès fonamental a l'Europa de la moneda única, els estats no són ja els únics actors internacionals: municipis i regions guanyen veu. Per això, Catalunya té molt per aportar a Europa i al món: el seu model, basat en una convivència social harmònica i una identitat forta; una unitat civil que troba el seu encaix a Espanya i a Europa. És primordial per a la nova Generalitat presentar-se com un govern regional que basa la seva legitimitat en la realitat dels governs locals del seu territori, i en la seva vocació federal amb la resta d'autonomies i el Govern d'Espanya.

S'ha d'atorgar a les qüestions europees i internacionals la importància que mereixen; fer més esforços per informar-ne i promoure'n el debat i la reflexió socials.

S'ha de saber potenciar tant el debat parlamentari com la concertació i el diàleg a l'hora de cercar postures i perseguir polítiques.

El nou Govern de la Generalitat tindrà com un objectiu principal desenvolupar la integració a Europa, potenciar el debat europeu, amb el Parlament de Catalunya en primer lloc, i estimular al màxim la inserció, la presència i l'activitat de tots els sectors socials en les qüestions europees i internacionals.

És imperatiu impulsar el debat i la reflexió pública sobre les qüestions europees. Cal, més enllà de postures partidistes, formar una postura catalana, una agenda comuna envers els temes de la Unió que són d'importància fonamental per a Catalunya, i que marqui la manera com tant el Govern de la Generalitat com altres organismes públics, com també els representants polítics catalans, es relacionaran amb la Unió.

OBJECTIUS

- **Impulsar la integració a Europa i potenciar el debat europeu, amb el Parlament de Catalunya en primer lloc, estimulants al màxim la inserció, la presència i l'activitat de tots els sectors socials en les qüestions europees i internacionals.**
- **Participar al màxim en la formació de les polítiques comunitàries i fer ús ple dels instruments de què disposem per tal d'influir en la federalització d'Europa i contribuir a orientar-la cap a la Mediterrània.**
- **Encarar les polítiques comunitàries que es gestionen des del país com una oportunitat que cal aprofitar amb ambició, treure'n el màxim rendiment i liderar la seva posada en pràctica al país.**
- **Desenvolupar polítiques actives en les zones d'interès estratègic per a Catalunya.**
- **Dotar Catalunya d'una projecció exterior moderna i positiva.**

MESURES PER IMPULSAR LA INTEGRACIÓ A EUROPA I POTENCIAR EL DEBAT EUROPEU

- ▶ Consagrar un debat anual del Parlament de Catalunya als afers europeus i les relacions entre Catalunya i la Unió Europea que, a més de servir per a la creació de grans punts de consens, permetrà un coneixement més exacte per part dels ciutadans sobre les diferents postures polítiques, i millorar així els nivells d'informació i debat públics.
- ▶ Retran comptes al Parlament organismes que, tot i que reben fons dels Pressupostos Generals de la Generalitat, han estat fins ara massa opacs i partidistes, com el Patronat Català pro Europa, l'Institut Català de la Mediterrània o el Consorci de Promoció Comercial de Catalunya.
- ▶ Dotar de caràcter institucional les relacions entre el Parlament i els diputats catalans al Parlament Europeu.
- ▶ Crear una oficina de representació permanent de Catalunya davant de les Institucions Comunitàries, com ja han fet tots els *Länder* alemanys i austríacs, i comencen a tenir la majoria de les comunitats autònomes espanyoles.
- ▶ Fer que el Patronat Català pro Europa recuperi el seu paper fundacional i atorgar-li un rol central, que implicarà a fons les institucions civils i polítiques que ja en formen part, per convertir-lo en un gran instrument, al servei de la societat catalana, per crear opinió, informar i actuar en les qüestions europees.
- ▶ Treure el Patronat de l'anquilosament i la rutina que li han fet perdre el protagonisme que li correspon, i corregir a fons el seu funcionament clientelista i els seus serveis obsolets.
- ▶ Fer que els joves catalans que es beneficien de programes europeus d'estudi i d'intercanvi comencin a constituir la base de la nova Europa sense fronteres.
- ▶ Cal reforçar aquesta tendència i estendre-la a altres joves i sectors socials, que no coneixen la realitat i les oportunitats de la UE.
- ▶ El Patronat Català Pro Europa ha de fomentar i intensificar la formació en temes europeus.
- ▶ Portar a les escoles la formació sobre temes europeus i crear assignatures i programes específics.
- ▶ Promoure la mobilitat de les persones, especialment dels joves, al territori europeu, des del coneixement, el respecte, la confiança i l'amistat.

MESURES PER PARTICIPAR AL MÀXIM EN LA FORMACIÓ DE LES POLÍTIQUES COMUNITÀRIES

- ▶ Promoure que les comunitats autònomes puguin fer arribar la seva veu als Consells de Ministres europeus, ja que la participació actual a través de les Conferències sectorials és insuficient. (Hi ha matèries sobre les quals Catalunya té totes les competències, com l'agricultura, que són negociades només pels ministres dels estats reunits al Consell.
- ▶ Fer una proposta clara d'articulació de les postures de les comunitats autònomes dins de la delegació espanyola al Consell de la Unió.
- ▶ El Senat serà l'òrgan per sumar les altres comunitats a la defensa d'aquest objectiu, amb una col·laboració real i lleial, la confiança recíproca i la lleialtat constitucional —i estatutària— amb què funcionen els *Länder* alemanys.

- ▶ Promoure el Comitè de les Regions de la UE —ignorant i meystingut per l'actual Govern català— com instrument fonamental del principi de subsidiarietat, per aportar la veu de les regions i les ciutats al procés comunitari d'adopció de decisions, i per impulsar la descentralització europea i la proximitat al ciutadà.
- ▶ Promoure, tant en l'àmbit de Catalunya i Espanya com en l'europeu, el reconeixement de la funció innovadora del Comitè de les Regions, tot vinculant-hi les altres institucions i entitats de Catalunya.
- ▶ Proposar que s'atorgui al Comitè la possibilitat de recurs davant el Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees en casos de violació del principi de subsidiarietat.
- ▶ Enfortir la representació institucional de Catalunya a la UE i el contacte entre els seus representants i electes, per ser més efectius i actuar coordinadament en les qüestions d'interès especial per al país.
- ▶ Fer sentir una veu única i forta de Catalunya davant la reforma institucional europea, que ha de significar la descentralització i federalització de la Unió.
- ▶ Influir perquè Catalunya impulsi, des d'Europa, una reforma institucional que converteixi la UE en un espai polític descentralitzat, fort i responsable.
- ▶ Influir perquè la UE miri cap a la Mediterrània, d'acord amb els interessos comuns en les relacions amb el Magrib, el Mashrek i l'Orient Mitjà.
- ▶ Creació d'una àrea de lliure comerç, com un mitjà que afavoreixi l'estabilitat a l'àrea i la creació i consolidació de sistemes democràtics.

MESURES PER TREURE EL MÀXIM RENDIMENT DE LES POLÍTIQUES COMUNITÀRIES

- ▶ Proposar millorar el control democràtic dels fons europeus i la participació dels ciutadans, aplicant la transparència a la seva convocatòria i selecció.
- ▶ Crear mecanismes d'avaluació de l'ús i del rendiment dels fons, a l'abast del públic.
- ▶ Garantir el control parlamentari, sobretot els fons, la seva assignació, utilització i compliment d'objectius.
- ▶ Aplicar els principis de subsidiarietat, proximitat i cooperació a la gestió dels fons.
- ▶ Crear un consorci perquè els ajuntaments, els consells comarcals, les diputacions i els representants dels interlocutors socials participin en la implementació dels programes cofinançats pels fons estructurals.
- ▶ Fomentar la coordinació amb els organismes locals per unificar criteris, fer propostes i dur a terme accions coordinades, que potenciïn l'autonomia local en els recursos europeus destinats a la promoció econòmica i la creació d'ocupació.
- ▶ Impulsar un acord a nivell d'estat perquè es doti la gestió dels fons d'una manera estable i descentralitzada, no subjecta, com fins ara, a acords conjunturals o arbitraris.
- ▶ Aprofitar al màxim les oportunitats comunitàries. L'addicionalitat és un principi bàsic dels ajuts europeus, que assegura que les seves aportacions no es faran servir per substituir despeses ordinàries.

- ▀ Corregir la negligència del Govern anterior que, només entre el 1993 i el 1998, i en el sector agrari, ha perdut 44.692 milions de pessetes de subvencions comunitàries per no haver cofinançat projectes.
- ▀ Treure Catalunya de la cua d'Europa en l'aplicació de programes fonamentals, com l'agroambiental.
- ▀ Aprofitar les oportunitats comunitàries, en concertació estreta amb els sectors afectats, amb un projecte de desenvolupament democràtic i participatiu, avançat en l'aspecte econòmic i sensible en el social.
- ▀ Aprofitar totes les oportunitats que obre el V Programa Marc d'investigació i desenvolupament tecnològic.
- ▀ Contribuir a l'esforç de creació de recerca europea, en noves tecnologies i ciències socials.
- ▀ Impulsar l'adaptació de les universitats i dels centres de recerca a aquest nou marc, i explotar-ne totes les possibilitats d'intercanvi, col·laboració i recerca conjunta.
- ▀ Compromís d'aprofitar totes les eines que facilitin a les universitats l'accés a l'espai europeu de coneixement. Potenciar la participació de les entitats catalanes en projectes i accions comunitàries relatius a la Societat de la Informació.

MESURES PER DESENVOLUPAR POLÍTIQUES ACTIVES EN LES ZONES D'INTERÈS ESTRATÈGIC PER A CATALUNYA

- ▀ Fer de l'Europa unida l'espai fonamental de projecció catalana en relació amb la Catalunya nord, fent del Pirineu una cruïlla, no pas una frontera.
- ▀ Potenciar l'euroregió Catalunya, Llenguadoc-Rosselló i Midi-Pyrénées, com també la Comunitat de Treball dels Pirineus, i posar en comú mitjans tècnics i materials en tecnologia, cultura, turisme i, molt especialment, infraestructures, transports i recursos naturals.
- ▀ Impulsar els aspectes polítics de la cooperació entre governs regionals i anar molt més enllà de la simple concertació per a l'accés als fons estructurals.
- ▀ Fer de Catalunya l'eix de l'espai euromediterrani.
- ▀ Impulsar el relançament de la política mediterrània de la UE, que va començar amb la Conferència de Barcelona el 1995 i que va ser abandonat poc després pel Govern català.
- ▀ Promoció de l'activitat econòmica i comercial, estretament lligada a les polítiques actives en matèria de cooperació, diàleg cultural, foment de la societat civil i la democràcia, i de la col·laboració en matèria d'educació i investigació, que promoguin l'estabilitat de la regió. Afirmar la Mediterrània com un espai d'intercanvi humà, de comunicació i mestissatge.
- ▀ Prioritat a una política conjunta d'immigració i integració social.
- ▀ L'Institut Català de la Mediterrània, fins ara limitat a funcions propagandístiques, serà el centre d'aquest gran projecte; serà reformat, obert a la societat i dotat de recursos de direcció per a aquests objectius ambiciosos.
- ▀ Proposta de desenvolupar un plantejament estratègic perquè Catalunya sigui al costat dels països que s'incorporen a la UE, en un triple sentit: cooperació cultural, centrada en la participació en programes comunitaris i en els contactes civils; econòmica, amb la instal·lació de centres de promoció comercial i assistència tècnica; i política, amb suport a les transicions i a la descentralització de l'Estat.

- ▀ Potenciar els ports de Barcelona i Tarragona com a porta d'entrada a la UE per al tràfic provinent de l'Est.
- ▀ Reforçar els intercanvis —tècnics, comercials, culturals, polítics— i els vincles personals i familiars amb Amèrica Llatina, amb l'avantatge de la comunicació en castellà.
- ▀ Atribuir importància a la presència i compromís de la societat catalana a Amèrica Llatina.
- ▀ Donar suport a les xarxes de relació amb la creació d'un centre d'informació per a Amèrica Llatina, que assessori les associacions, universitats, empreses... que volen trobar i seleccionar interlocutors a la regió.

MESURES PER DOTAR CATALUNYA D'UNA PROJECCIÓ EXTERIOR MODERNA I POSITIVA

- ▀ Difondre el model polític de Catalunya al si de la Unió Europea, amb la idea d'una societat amb un component identitari fort que conviu unida i troba el seu encaix a Espanya i a la Unió Europea.
- ▀ Promoció de la diplomàcia local per a la solució dels conflictes: l'impuls a un diàleg civil, amb la creació de xarxes d'intercanvi d'experiències entre municipis i regions, que, allà on tenen dificultats per arribar els estats, fomenti la confiança i assenti les bases de la pau.
- ▀ Aprofitar la xarxa internacional de departaments universitaris d'estudis romànics i hispànics per a crear-hi estudis catalans —llengua i literatura, sistema polític, arquitectura, medicina, disseny i altres— amb la denominació d'origen Catalunya i no sempre en català, que omplin la curiositat i l'interès que desperta la realitat catalana arreu.
- ▀ Potenciar les dotacions per a l'estudi de llengües, cultures i economia orientals.
- ▀ Elaborar una política perquè el patrimoni cultural i lingüístic dels immigrants àrabs, africans, indostànics, xinesos... sigui capitalitzat també per afavorir els nostres vincles amb els seus països d'origen
- ▀ Millorar la presència catalana als organismes internacionals, culturals i econòmics.
- ▀ Assegurarem que retornen a Catalunya, en forma de llicitacions, els fons destinats a l'ajuda al desenvolupament de les organitzacions internacionals, aplicats fins ara a projectes sense prou participació de les empreses catalanes.
- ▀ Igualar la taxa de retorn a la d'altres països europeus.
- ▀ Fer que els instruments de promoció comercial del Govern segueixin estratègies cooperatives, mai competitives, amb altres iniciatives dels sectors empresarials.
- ▀ Afavorir el desenvolupament exterior propi de les cambres de comerç, les associacions d'empresaris, la Fira de Barcelona i les associacions d'exportadors, de manera que aquestes no se sentin encotillades o menystingudes per la gestió de la Generalitat.
- ▀ Estimular l'activitat exterior dels empresaris sense paternalismes ni competència directa.
- ▀ Desenvolupar estudis especialitzats en comerç exterior i fer del Consorci de Promoció Comercial de Catalunya o el Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial autèntics prestadors de serveis, especialment a les PIME, que contribueixin activament al procés d'internacionalització de l'economia catalana i la prospectiva sobre nous mercats.

7.2.

UNA CATALUNYA SOLIDÀRIA, QUE COOPERA AMB EL DESENVOLUPAMENT MUNDIAL

Una de les característiques més preocupants de l'evolució mundial durant els darrers anys són les diferències, cada vegada més importants, en el grau de desenvolupament econòmic i humà que existeixen entre els diferents països. La globalització ha fet que els territoris en una situació de major debilitat —a causa de la seva inestabilitat i dependència política, tradició cultural o manca de recursos naturals, i de vegades, tot plegat— pateixin un retrocés de les condicions de vida del seus habitants.

La societat catalana, que vol establir la seva fortalesa en l'assumpció de valors compartits, com la solidaritat, en un lloc principal, té el deure moral de traspasar aquest valor més enllà de les seves fronteres.

Havent mostrat sensibilitat pel dolor aliè i havent treballat i participat en campanyes de solidaritat i ajut humanitari, com s'ha fet en el passat, es tracta de convertir ara la solidaritat i la cooperació internacional en un tret identitari de la nostra cultura. La solidaritat ha de ser un projecte comú en el qual han de participar, a diferents nivells, els individus, les ONG i les institucions.

És un objectiu polític del nou Govern de la Generalitat definir una política catalana de cooperació per al desenvolupament, incrementant els recursos econòmics destinats a la cooperació internacional fins assolir el 0,7 del PIB català. L'èxit de la cooperació depèn, en bona mesura, de l'eficiència dels propis projectes de cooperació. D'aquí, també, l'objectiu de formar adequadament el personal cooperant, millorar l'eficàcia dels projectes de cooperació i desenvolupar els corresponents mecanismes d'avaluació dels resultats.

OBJECTIUS

- **Incrementar els recursos econòmics que Catalunya aporta a la cooperació internacional fins assolir en dues legislatures el 0,7 del pressupost d'ingressos corrents.**
- **Sensibilitzar la població i formar el personal cooperant.**
- **Millorar l'eficiència dels projectes de cooperació, amb una millor planificació i coordinació, i amb l'avaluació sistemàtica dels resultats.**

MESURES

- ▶ Incrementar de manera progressiva i planificada els recursos destinats a la cooperació internacional. En els propers quatre anys, passarem de l'actual 0,08% al 0,35% dels ingressos corrents de la Generalitat .
- ▶ Incloure una partida específica anual per a cooperació per al desenvolupament en els pressupostos de la Generalitat, en benefici de la transparència i de la seguretat jurídica.
- ▶ Proposar atribuir al Parlament de Catalunya competències en relació amb l'aprovació i control dels plans directors i de la política de cooperació.
- ▶ Incrementar la coordinació entre tots els agents de la cooperació amb plans integrats, que posin l'èmfasi més en un programa que no pas un projecte. Prioritzar les economies d'escala.
- ▶ Formular programes de sensibilització i d'educació per al desenvolupament.
- ▶ Formar els cooperants, com una de les contribucions específiques i idònies de l'àmbit autonòmic i local a la cooperació.
- ▶ Sensibilitzar la societat civil catalana per afavorir i assumir programes de formació, capacició, enfortiment de la democràcia, cooperació tècnica municipal i creació de xarxes.
- ▶ Promoure un codi ètic en les relacions i transaccions internacionals que garanteixi l'equitat i el respecte pels drets humans, amb inclusió dels drets socials i econòmics.
- ▶ Utilització normalitzada de la "Clàusula Social", amb la introducció de mecanismes de garantia.
- ▶ Crear un banc de dades sobre projectes i ONG, per afavorir la publicitat, la transparència i el coneixement i l'autonomia de la ciutadania en relació amb projectes: dotació, avaluació i contacte amb els diversos agents de la cooperació.
- ▶ Establir un protocol de l'ajut humanitari i avaluar-lo.
- ▶ Proposar una llei catalana de cooperació per al desenvolupament, que ordeni la política de cooperació i tingui en compte l'especificitat de la cooperació a Catalunya.
- ▶ Establir una Agència Catalana de Cooperació per coordinar les accions de cooperació, de conformitat amb un pla director, i que compti amb una presència significativa dels ens locals.
- ▶ Reordenar i crear un Consell Català de Cooperació, amb funcions consultives i assessores, i formular un pla director de cooperació, que estableixi les línies directrius, amb caràcter quadriennal, com també la formulació de plans anuals que estableixin els objectius, les prioritats sectorials i geogràfiques, els criteris i la programació estratègica.

Ciutadans pel canvi

Maragall

PSC
PSC-PSO